

BOGOLJUB

CERKVENI LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Naše gospodinje!!! Zahtevajte vedno
pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes v korist obmejnih Slovencev.

230

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

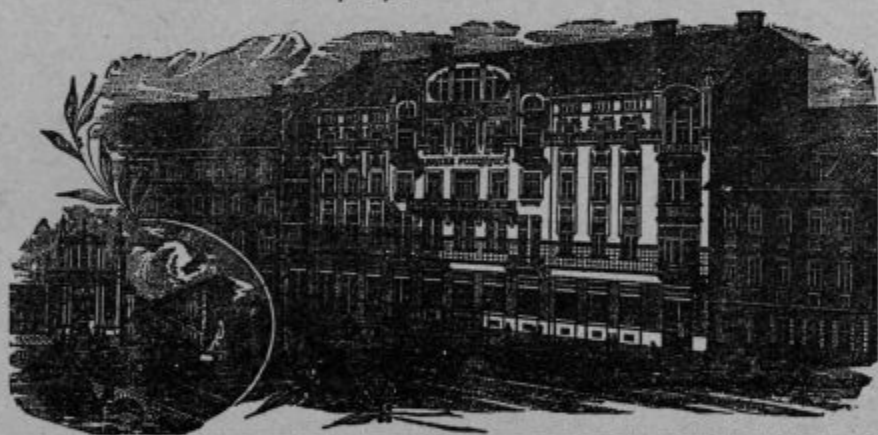
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtiličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kaknega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vložnih 100 kron čistih obresti 4.75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice brezpl. na razpolago.

Nacelstvo.

S. Benisch

Največja češka tovarna za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšege 2.40 K, **polbelega** 2.80 K, **belega** 4 K, **belega** skubljenega 5.10 K, 1 kg izredno finega **snežobelega**, skubljenega 6.40 K in 8 K; 1 kg **sivega puha** 6 K in 7 K; 1 kg **belega puha** 10 K; najfinejši **prsni puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 **pernica**

180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkimračjim **perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; **blazine** 3 K, 3.50 K, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** — Zamenjava in frankovnitev dopuščena, 3557 za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 231

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. L. Vilhar, urar.

Ceno češko posteljno perje

Kilo sivega puljenega K 2.—, boljšega K 3.40, polbelega K 3.60, belega K 4.80, prima kakor puh mehkega K 6.—, veleprima K 7.20, najboljša vrsta K 8.40, puh siv K 6.—, bel K 12.—, najljepši prsni puh K 14.40. **Zgotovljene postelje** iz gostonitega rdečega inleta, pernica ali spodnja blazina 160 cm dolga, 116 cm široka po K 10.—, 12.—, 15.—, 18.—, 21.—, 200 cm dolga, 140 cm široka po K 13.—, 15.—, 18.—, 21.—, zglavnica 80 cm dolga, 58 cm široka po K 3.—, 3.50, 4.—, 90 cm dolga, 70 cm široka po K 4.50, 5.50, 6.—, 3 delni žimnati modroci za 1 posteljo po K 27.—, boljši K 33.—. Pošilja se franko po povzetju od 10 K višje. Zamenja dovoljena, za neugajajoče denar nazaj.

Poskušnje in cenovniki franko. 2955

BENEDIKT SACHSEL, Lobes pri Pliznu 159, Češko.

**Opekarne
topilnice
žgalnice apna
Alphons Custodis
Dunaj XIII/2**

Tovarne za asbestškriklj „Zenit“
družba z omejeno zavezo Mor. Žumberk
dobavljajo najboljši in najcenejši
krovski material.

Zastopnik: **Zajec & Horn, Ljubljana.**
Dunajska cesta 73. 234

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga

Fr. Kapus

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 11 (Koližej).

Zaloga oprav za spalne ter jedilne sobe v različnih naj-novejših slogih. — Zaloga otomanov, divanov, žimnic.
Zaloga otroš- .. **Spalnica v**
kih vozičkov. **350 K** .. **amerik. orehu**

2301

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omari, 1 umivalnik z marm. ploščo in ogledalom

Grozno

visoke cene se plačujejo pogosto za **moška in ženska sukna**, česar se pa vsak zasebnik na popolnoma lahek način ubrani in sicer če direktno naroča sukna, kakor tudi vse **platneno blago** izključno le iz šlezijskega tvorniškega trga.

Zahtevajte torej, da se vam brezplačno pošlje moja **jesenska in zimska zbirka vzorcev**. Trgujem samo s prvovrstnim blagom.

Razpošiljalnica sukna 2486

FRANC ŠMID

Jägerndorf Nr. 211 avstr. Šlezija.

Za dobo kašlja.

THYMOMEL SCILLAE

preizkušeno, zdravniško toplo priporočeno, točno učinkujoče in prijetno dišeče sredstvo za otroke in odrasle.

1 steklenica kron 2.20. Zaloga v lekarnah.
Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik
Lekarna Praga 203-III. 3203a

Koledar za november.

Namen molitve za november, določen od sv. očeta: **Branje nabožnih knjig.**

Dan	Godovi	Nameni	Celodnevno češč. presv. R. T.	
			Ijublj. škol.	lavant. škol.
1 Sobota	Vsi svetniki	Pravo čaščenje svetnikov	Belapeč	
2 Nedelja	Just.	Prava hvaležnost za prejete dobröte	Ljublj. hiralnica	} Sromlje Kapela p. B. Artiče Koprivnica Zabukovje Zdole
3 Poned.	Vernih duš dan	Duše v vicah, srečna zadnja ura	Ustje	
4 Torek	Karol Borom.	Mlačnosti v dobrem, reši nas o G.	Col	
5 Sreda	Vitalij	Ugodno vreme	Črni Vrh n. P. g.	
6 Četrtek	Lenard	Stanovitnost v dobrem	Kropa	
7 Petek	Engelbert	Duha nečistosti, reši nas o Gospod	Jesenice	
8 Sobota	Deodat	Da sad zemlje daš in ohraniš, itd.	N. mesto, franč.	
9 Nedelja	Božidar	Naše sirote	Loški potok	
10 Poned.	Andrej Av.	Pravo poboljšanje lažnivcev	Sostro	
11 Torek	Martin škof	Ljudske šole	Dob	
12 Sreda	Martin papež	Pregnani škojfe in mašn. na Port.	Šmartno p. Kr.	
13 Četrtek	Stanislav	Mladi redovnik	Podlipa	
14 Petek	Jozafat muč.	Zedinjenje razkolnikov	Šmartno p. L.	
15 Sobota	Leopold	Avstrija	Moravče	
16 Nedelja	Otmar	Pravo zaupanje v varstvo Mar.	Grad	} Majšberg
17 Poned.	Gregorij škof	Bravci Bogoljuba	Srednja vas	
18 Torek	Evgen	Naši gospodarji in gospodinje	Mengeš	} Makole
19 Sreda	Elizabeta	Krščanske matere in vdove	Ljublj. Jožefin.	
20 Četrtek	Feliks	Da nam mir vesti podeliš, itd.	Šmartno p. Š. g.	} Poljčane
21 Petek	Darovanje D. M.	Pravo čislanje devištva	Hrenovice	
22 Sobota	Cecilija	Cerkveno petje	Spodnji Tuhinj	} Laporje
23 Nedelja	Klemen pap.	Rimska cerkev in glagoljaši	Bukovščica	} Studenice Tinje Sv. Vencesl. Sv. Magdalena v Mariboru Sv. Jožef
24 Poned.	Janez od križa	Potrpljenje v nadlogah	Ziri	
25 Torek	Katarina	Modroslovne vede	Sv. Katarina v T.	
26 Sreda	Konrad	Blagoslov pri živini	Rova	
27 Četrtek	Virgil	Duhovni pastirji	Zapoge	
28 Petek	Eberhard	Vesele in pobožne večernice	Litija	
29 Sobota	Saturnin	Naši vojaki.	Studeno	
30 Nedelja	Andrej ap.	Vsi v tem mesecu umrli	Vače	

Odpustki.

I. Odpustki celega mesca novembra.

Verniki, ki opravljajo vsak dan mesca novembra kako pobožno vajo v tolažbo dušam v vicah, dobé: 1. vsak dan odpustek 7 let in 7 kvadragen; 2. popolni odpustek poljuben dan v mescu, če prejmejo svete zakramente, obišejejo cerkev in tam molijo po namenu sv. očeta.

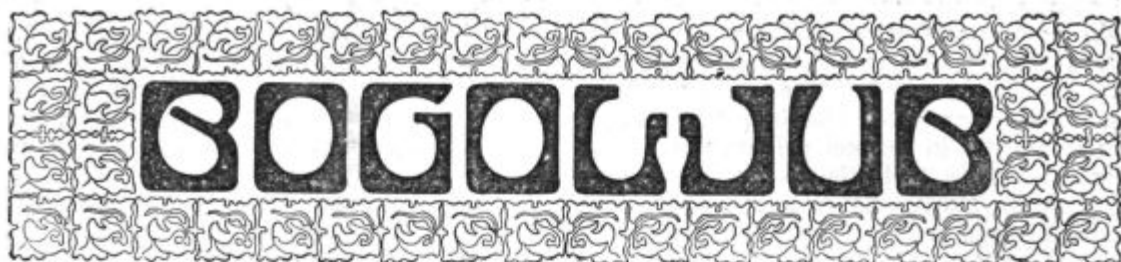
II. Odpustki ob določenih dnevih mesca novembra.

1. Sobota, prva v mescu. Praznik vseh svetnikov. Popolni odpustek: a) udom bratovščine sv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir; c) udom rožnivenške bratovščine; d) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim spovednik lahko naloži kako drugo dobro delo; e) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da

nekoliko zadosté za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

Ta dan opoldne počenši in cel naslednji dan do polnoči morejo verniki, ki so prejeli svete zakramente in ki imajo pri sebi blagoslovljeno svetinjico sv. Benedikta, tolikrat dobiti popolni odpustek, kolikorkrat obišejejo cerkev ali javno kapelo in molijo po namenu sv. očeta. Vse odpustke morejo obrniti v prid dušam v vicah. Molitve se lahko opravijo v vsaki cerkvi, tudi na podružnici. — O p o m b a. Dasi je letos radi nedelje prenešen spomin vernih duš, se ta pravkar imenovani odpustek dobi isti čas kot druga leta.

2. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obišejejo bratovsko kapelo; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. Rešnje Telo in tukaj nekaj časa pobožno molijo. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v petek; b) onim, ki nosijo višnjev škapulir.

Vseh vernih duš spomin.

Naš Gospod primerja sveto Cerkev gorčičnemu zrnu, ki vzraste v mogočno drevo. Narodi bivajo v njegovi senci. Svoje cvetove odpira ta mogočno drevo v nebesih, s svojimi koreninami pa sega v spodnji svet: to je Cerkev v svoji trojni obliki, kot zmagujoča, vojskujoča in trpeča Cerkev. V nebesa sega, tam ima svoj najlepši kras: svetnike, ki slavé svojo zmagó; sega pa tudi v spodnji svet in tamkaj ima svoje trpeče člane: duše v vicah. Na praznik vseh Svetnikov obrača naše oči v nebesa. A takoj nato nas opozarja na svoje trpeče člane in nas vodi v kraj trpljenja: v vice. Vsako leto zapoveduje sveta Cerkev svojim vernikom, da naj en dan darujejo dušam v vicah, da se dotični dan prav posebno spominjajo trpečih v vicah.

Zelo bogoljubno delo je moliti za mrtve. Že v stari zavezi so, kakor nam poroča sveto pismo, molili za umrle. Makabejska knjiga nam poroča, da so za one, ki so padli v boju nasproti judovskim sovražnikom, opravili daritev, kajti: »Sveta in dobra je misel moliti za umrle, da bi bili rešeni grehov« (II. Mach. 12, 46). Sveta Cerkev je od svojega pričetka gojila to navado in navajala vernike k molitvi za duše v vicah. Sv. Ciril, škof jeruzalemski, omenja korist molitve za umrle in opominja vernike, naj vztrajajo pri tej hvalevredni navadi. Epifanij, drug cerkveni pisatelj, piše: »Mi delamo tako (namreč molimo za duše v vicah), ne samo zaradi tega, ker verujemo, da jim (dušam v vicah) molitve koristijo, ampak tudi zaradi tega, ker to zahteva stara, od naših očetov sprejeta navada.« Sv. Janez Zlatoust pa nam pove, kdaj je bila ta navada, moliti za umrle, sprejeta. Piše namreč, da so jo ustanovili že apostoli: »Ni zastonj bila od apostolov dana postava, spominjati se umrlih pri svetih skrivnostih. Če namreč vse ljudstvo, združeno z duhovniki z razprostrtimi rokami moli in je (na oltarju) najdragocenejši dar, kako ne bi po-

tolažili s svojimi molitvami Boga.« Postušajmo še enega izmed cerkvenih učencikov, ki nam govori o veliki vrednosti in koristi molitve za duše v vicah, sv. Avguština. On pravi: »Če bi tudi v makabejski knjigi sv. pisma ne bilo ničesar zapisanega o tem, da so darovali za umrle, je že to velike vrednosti, kar misli vsa Cerkev glede tega. Med molitvami, s katerimi se duhovnik pri oltarju obrne k Bogu, se nahaja vedno tudi priporočitev umrlih. Brez dvoma je gotovo, da molitve svete Cerkve, zveličavna daritev in miloščina, ki jo dajemo, pomagajo dušam v vicah, da je Bog zaradi tega z njimi bolj milostljiv, kot pa so si duše s svojimi grehi zaslužile. Kdo naj bi dvomil, da jim molitev pomaga, če so pred smrtjo tako živele, da potrebujejo pomoči. Za one pa, ki so bili brez vere in dobrih del in brez zakramentov, pa se vsa ta pobožnost zastonj goji. Ker pa ne vemo za usodo umrlih na onem svetu, zato darujemo za vse.« Toliko piše sv. Avguštin o molitvi za duše v vicah. Iz njegovih spisov nam je jasen ves nauk katoliške Cerkve o pomoči za one, ki se nahajajo v vicah in so navezani na naše priprošnje. Jasno nam je tudi, zakaj katoliška Cerkev določa poseben dan v letu in ga posvečuje le dušam v vicah. Pri vseh daritvah, pri vseh svojih molitvah se na ta dan spominja sv. Cerkev trpečih duš in prosi zanje. Vse vernike pozivlje in jih hoče ta dan zbrati okrog sebe, da bi z njo združeni prosili Boga milosti in usmiljenja za trpeče duše. Sveta Cerkev sicer moli in se spominja pri vsaki daritvi trpeče Cerkve, duš v vicah, a vendar je prav posebno v ta namen odločila en dan v letu.

Ni pa bil vedno, prav od začetka določen nek gotov dan, ki naj bi bil namenjen molitvam za duše v vicah. Šele tekom stoletij se je določil poseben dan v spomin vernih duš. Zgodovina nam poroča, da se je to zgodilo na sledeč način. Prvi, ki je zapovedal obha-

jati spomin vernih duš, je bil Odilo, benediktinski opat v samostanu Clugny. Zapovedal je leta 998., naj vsi samostani iz njegovega reda obhajajo na gotov dan spomin vernih duš. Zgodovinar Peter Damiani pravi, da je neki duhovnik, ki je imel prikazen, v kateri je spoznal hudo trpljenje duš v vicah, preprosil opata Odila, da je zapovedal samostanom svojega reda, naj na gotov dan molijo za duše v vicah. Kmalu so se poprijeli tega tudi samostani drugih redov. Njim so se pridružili tudi škofje, ki so v svojih škofijah vpeljali to hvalevredno pobožnost. Tudi rimska Cerkev — mati vseh drugih cerkvâ — je sprejela to pobožnost, in na ta način je bil spomin vernih duš na gotov dan splošno vpeljan. Obhaja se ta spomin redno 2. novembra, če pa pride na ta dan nedelja, se prestavi na prihodnji dan.

Sveta Cerkev hoče, da na dan, ko obhajamo spomin vernih duš, molimo, in sicer mnogo in goreče molimo za duše v vicah. Ona sama moli sicer vsak dan pri sveti daritvi — a prav posebno pa moli zanje v vseh svojih molitvah na dan, ki je posvečen spominu vernih duš.

Katera sredstva nam nudi sveta Cerkev, da z njimi pomagamo dušam v vicah? Prvo sredstvo je molitev. Z veseljem lahko trdimo, da se na predvečer in zjutraj na dan, ki je določen v spomin vernih duš, veliko moli za duše v vicah. Zvonovi vabijo ob tem dnevu, njihovi glasovi dospejo do zadnje gorske koče in done, proseči, da verniki sklenejo svoje roke in prosijo za tiste, ki trpe v vicah, a si sami pomagati ne morejo, temveč so navezani na naše prošnje. Prvo, kar lahko storimo, je, da tudi mi pobožno molimo rožni venec za duše v vicah.

Drugo sredstvo je daritev svete maše. Ta dan se vse svete maše darujejo za verne duše. Kristus sam prosi pri presveti daritvi za uboge duše; On opominja svojega Očeta na svoje trpljenje, ki ga je prestal tudi

za te, ki trpe v vicah. Njegova molitev ima neskončno moč; zato bomo mi, ako hočemo na dan vernih duš prav posebno pomagati ubogim dušam, svoje molitve združili z Gospodovimi molitvami pri daritvi svete maše.

Tretje sredstvo, s katerim lahko koristimo dušam v vicah, pa so odpuški, ki jih sveta Cerkev naklanja ne samo nam, ampak tudi umrlim, ki se nahajajo v vicah. Pri vsaki daritvi svete maše, ki se daruje v tem dnevu, se nakloni vernim dušam popolnen odpustek; veliko odpustkov lahko naklonimo dušam v vicah, ako prejmemo sv. zakramente in imamo pri sebi svetinjico sv. Benedikta. Vsakdo lahko dobi popolni odpustek za duše v vicah, kolikorkrat od poldneva prejšnjega dne pa do solnčnega zahoda prihodnjega dne obiše cerkev in v njej moli v namen svetega očeta. Veliko dobro delo je molitev za duše v vicah posebno zaradi tega, ker si duše v vicah same ne morejo pomagati in so navezane na našo priprošnjo. Kristus je nekoč izpregovoril besede: »Karkoli ste storili najmanjšemu svojih bratov, ste meni storili.« Ali niso duše v vicah naši najbolj usmiljenja vredni bratje? Še nek razlog je, ki naj nas navaja, da radi molimo za duše v vicah. Nekoč je izpregovoril Gospod besede: »S kakršno mero boste merili, s tako vam bo odmerjeno.« Ali ni zelo mogoče, da bo po preteku daljšega ali krajšega časa tudi naša duša v vicah? Takrat pa se bodo nad nami izpolnile besede: »S kakršno mero smo merili dušam v vicah, s tako nam bo takrat odmerjeno.« Splošno lahko trdimo, da bodo duše tistih, ki tukaj na zemlji veliko molijo za duše v vicah, le malo časa trpele na onem svetu v kraju očiščevanja, v vicah. Tisti, ki veliko moli za duše v vicah, goji v sebi eno najlepših krščanskih čednosti: krščansko ljubezen do bližnjega. Zato ne preslišimo glasu, ko nas vabi sv. Cerkev k molitvi za rajne z besedami: »Usmilite se, usmilite se me, vsaj vi, prijatelji moji.« (Job. 19, 21.) I. C.

Odmevi iz grobov.

Oh vi, ki pot nocoj vas na grobove
v jesenskem hladu sem je pripeljala,
da nam rešenja luč bo zasijala,
olajšajte trpljenja nam okove!

Ko vi bi zrli večnosti bregove
in to brezmejnost, ki je nam poznana,
kako bi vam storjenih grehov rana
zadala kes in bolečine nove.

Za nas končana milosti je doba,
zaslug si več ne moremo nabrati,
zaprt je nam dobrot studenec zlati,
ker dela dan ugasne tokraj groba.

In ta pravična, vsemogočna roka,
ki tu v vesoljstvu slednjo stvar doseže,
kako je težka, kadar žge in reže,
ko udari, bridko revna stvar zajoka.

»Usmili se, krvi je Tvoje kaplja
trpeče duše madežev oprala!«
Zaman! — »V življenju te si duša znala!«
Pravičnost božja v muke nas potaplja.

Zato pa vi, ki cvetja natrosili
in lučic ste nadel na grobove,
pomagajte v nebeške nam domove,
usmilite se nas v trpljenja sili!

Limbarski.

Vseučiliški profesor — svetnik.

(Po »Naši Gospe lurdski«.)

Dne 4. aprila l. 1859. se je rodil v Milanu profesorju Rinaldu Ferrini sin Kontardo, katerega je božja Previdnost odločila za to, da ovekoveči svojo hišo.

Profesor Ferrini, učenjak in goreč katoličan, je vedno vneto skrbel za pravo vzgojo svojega sina. Poslal ga je na vseučilišče v Pavijo, kjer je mladenič dovršil pravne študije z odliko. Ko ga vpraša nekoč škof Riboldo, kako je mogel dovršiti vse te stroge izpite s takim uspehom, mu odgovori Kontardo s tem, da pokaže na malo razpelo, ki ga je nosil vedno na prsih.

Živel je v Boromejskem zavodu v Paviji, kjer je pristopal vsak dan k mizi Gospodovi. Ljudstvo, ki je videlo, kako Kontardo redno prejema sv. zakramente, ga je nazivalo »sv. Alojzij Boromejski«.

Naposled je šel v Berlin, da dovrši svoje pravoslavne študije. Priljubil se je vsem profesorjem, ki so ga spoštovali ter mu prerokovali najlepšo bodočnost.

L. 1882. se je vrnil v domovino ne več kot dijak, temveč kot profesor. Mladi Ferrini je temeljito poznal rimsko pravo, bil klasično izobražen, govoril latinsko, grško, francosko, nemško, angleško in špansko ter čital hebrejsko in sirsko. Svoje znanstveno delo je pričel kot vseučiliški profesor že v 24. letu svoje starosti.

In tako so Kontardo Ferrini, Vittorio Scialoja in Karlo Fadda zopet dvignili pravoslavne nauke v Italiji. On je pokazal znanosti neizčrpeljive vire in povzdignil Italijo do znanstvene enakovrednosti z drugimi državami, osobito v dveh panogah: v rimsko-bizantinskem in rimsko-kaženškem pravu, ki je pod njegovim vplivom zelo napredovalo. On je postal prvi romanist v Italiji, v bizantinskem pravu pa prvak v Evropi.

Iz Pavije je bil poslan v Mesino za rednega profesorja rimskega prava, kjer je ostal v najlepšem spominu, tako da so hoteli imeti v dvorani, kjer je predaval, njegovo sliko.

Lea 1890. so mu ponudili mesto na vseučilišču v Parmi in Modeni; a tudi v Mesini ga niso hoteli izgubiti. Ferrini se je odločil za Modeno, kjer je bil imenovan za predsednika pravne fakultete.

V Modeni je imel svojega rednega spovednika o. Kristjana Ludvika, ki je pri razpravi za proglašenje Kontardija za blaženega izrekel svoje najboljše mnenje; češ da je bil po svojem življenju podoben angelu ali pa svetniku.

Leta 1894. je bil poklican na pavijsko vseučilišče, kjer se mu je izpolnila želja, da bi bival v bližini svojih sorodnikov. V Paviji se je izkazal kot izvrsten profesor, pisatelj in — svet mož.

V šoli je govoril z neko lahkoto ter jasno in premišljeno in si kmalu osvojil srca dijakov. Bil je neutrujen in delaven. Od l. 1880. do l. 1902. je napravil 194 spisov, ki so vsi velike vrednosti in ki so ga storili za kneza na pravoslavnem polju.

Bog pa v svoji neskončni previdnosti ni hotel dati temu izbranemu cvetu dolgega življenja.

Še ne 30 let star je pisal prof. Oliviju, ki je bil na modenskem vseučilišču in ki je bil njegov najboljši prijatelj, sledeče vrstice: »Hotel bi umreti v svoji Suni. V Suni bi me spremili k zadnjemu počitku samo najozji prijatelji, narod iz mojega kraja, otroci, siromaki, oni, ki trpe, ki molijo in oni, ki v resnici koristijo svoji duši. Srečni oni trenutek, ko me Gospodova volja pozove k sebi! Prekrasna tihota mirnega pokopališča, zemlja domačega hriba, katero bodo napajale solze pobožnih duš! Presrečen trenutek, ko bom prvokrat objel svojega Boža!«

In res. Bog ga je pozval k sebi v Suni, kjer si je želel, 17. novembra l. 1902. Umrl je res smrti pravičnega in njegov grob v Suni je v veliki časti pri vseh onih, ki so ga poznali. Vsi upajo, da ga bodo videli povzdignjenega na oltar.

Papež Pij X. je rekel 27. junija l. 1909. pijemonteškimi romarjem: »Srečen bom takrat, ko bom mogel povzdigniti na oltar vseučiliškega profesorja. Zares, v našem času

služilo bi to drugim v lep zgled.«

Mi pa želimo, da se proces čim preje konča ter se ta učenjak postavi na svečnik — modernemu nevernemu svetu v zgled.

Stara pesem.

(Šola krščanske popolnosti. — Drugi tečaj.)

Da je ta pesem res stara, mi pritrdiš takoj, ko ti povem, da imam v mislih prijateljstvo. Že stari poganski pesniki, pisatelji in modrijani so veliko peli, pisali in modrovali o njem. Sam Bog nam je hotel v sv. pismu stare zaveze mnogo razodeti o prijateljstvu, in skozi vsa krščanska stoletja do današnjega dne se je že mnogo, mnogo pisalo in govorilo, se piše in govori še danes o prijateljstvu. Toda kar so zapisali ranjki škof Slomšek ob koncu svojega življenja o ljubezni: »Ljubezen — o zlato in sladko ime! Kolikokrat si imenovana, pa kako malokdaj prav razumljena! Malo namreč je prave ljubezni po svetu, veliko pa krive, goljufive, pregrešne« — prav to velja tudi o prijateljstvu. Sicer je dosti prijateljstva na svetu, tako vseobče je kot ogenj in voda, pravi že poganski modrijan Cicero, ali sv. pismo nas svari (Sir. 37, 1): »Slehnerni prijatelj poreče: 'Tudi jaz sem prijaznost sklenil,' pa nekateri prijatelji so prijatelji le po imenu.« Da znamo torej ločiti pravo prijateljstvo od ponarejenega, pa se pogovorimo enkrat še mi o tej »tolikrat imenovani, a tako malokdaj prav razumljeni« stvari!

Recimo, da ima Janez Kolovrat za prijatelja Jerneja Samogolta. In ta Samogolt je zvit tiček! Vé, da se pri Janezu često dobro najé in napije, da je Janez petičen in da mu bo po svoji smrti zapustil lepe denarce. In ker vé posebno to-le zadnje, pa opravlja iz samega prijateljstva eno devetdnevno za drugo in daje za maše »za dober namen« za to, da bi Bog njegovega Janeza vendar čim prej poklical k sebi v sveta in lepa nebesa. Res, Jernej Samogolt je velik prijatelj, ne Janeza Kolovrat, marveč — samega sebe.

Janezov brat, Matevž Kolovrat, pa je kmet in je imel prijatelja Urbana, ki ga je popolnoma zase pridobil, da mu je pomagal pri raznih tatvinah in sleparijah, pri sklepanju slabih znanj, pri zapeljevanju nedolžnih src in pri nešteti drugih lopovščinah. Šele ječa, ki so jo cesarske postave prisodile Matevžu kot nagrado za njegovo zvesto pri-

jateljstvo, ga je spametovala, da je zapustil svojega — vražjega prijatelja.

Kôrel Pilat in Miloš Herod sta pa sklenila prijateljstvo, ker veže oba eno sovraštvo do duhovnikov in vere, ker pomagata eden drugemu lagati v protiverske časnike in pa ker čutita, da ložje dušita svojo nemirno vest, če sta dva vkup, in kako ne? — saj je človeka ponoči skozi temen gozd tudi manj strah, če dobi tovariša, ki ga spremlja.

Breda Metuljček in Jagoda Korenček sta pa tudi veliki prijateljici, in zakaj? »Zato,« pravi Breda, »ker je Jagoda tako lepa,« Jagoda pa: »Zato, ker ima Breda tako lepe lase pa črne oči pa tako mil glas in tako aristokratsko hojo, sploh, ker je tako »fest.«

Glej, dragi bogoljub, zadnje prijateljstvo je ničemurno; prazno med Herodom in Pilatom; med Matevžem in Urbanom je pregrešno; Samogoltovo do Kolovrata pa sebično. Ne, na takem temelju se ne gradé prava prijateljstva, vsi ti so si prijatelji le po imenu, vsa ta prijateljstva so zidana le na pesek.

Zavoljo česa in čemu se imajo torej radi pravi prijatelji? Kaj je tisti neomajni skalnati temelj, ki je podlaga pravemu prijateljstvu?

Po soglasni sodbi pametno mislečih modrijanov in samega sv. pisma so ta temelj edino le dušne vrline, kreposti, med kristjani predvsem nadnaravna dušna lepota, ki sije iz klenih in pravih krščanskih kreposti, iz dejanske ljubezni do Kristusa in vsega božjega. Zato pravi tako lepo in resnično »Hoja za Kristusom« (III. 42, 1): »Ná meni« — govori Kristus — »mora sloneti ljubezen do prijatelja, in kdorkoli ti je dober in predrag na tem svetu, ga moraš ljubiti zavoljo mene. Brez mene prijateljstvo nič ne velja in ne bo trajalo; prijateljstvo, ki ga ne združim jaz, ni pravo in čisto.«

Da, tako prijateljstvo je npravno dobro, sveto in edino pravo. Naj ti to malo razložim!

Kaj se pravzaprav pravi ljubiti? Komu dobro hoteti, dobro želeči, oziroma mu tudi vse dobro delati, kadar mu je tega treba in sami moremo. V pametni duši, v volji je torej prava ljubezen; seveda prekipeva po navadi tudi v čuteče srce in ga prepaja z nekim čutnim zadovoljstvom in z nekim nagnjenjem do tistih, ki jih ljubimo. A to je samo drugotni pojav ljubezni, ljubezen sama je v pametni človekovi duši, v pametni volji.

Prijatelja sta torej tista dva, ki si eden drugemu dobro hočeta, in prijateljstvo ni nič drugega, kakor ravno ta medsebojna, vzajemna dobrohotnost.

In zakaj hočeta prava prijatelja drug drugemu dobro? Zato ker drug drugemu dopadata, ker sta opazila eden na drugem nekaj dopadljivega, všečnega.

In katere so tiste lastnosti, ki vlečejo nase srce pravega prijatelja? To so pa dušne vrline, kreposti, in posebno med kristjani tista nebeška lepota, ki nam jo daje posvečujoča milost božja, po kateri smo božji otroci, svetišče presvete Trojice, zakoniti dediči nebeškega kraljestva; to so vse krščanske, iz nadnaravne milosti vzrastle kreposti, ki jih snuje v duši naš posvečevalec, Sveti Duh: vse to diči dušo z res nadzemeljsko lepoto, z vekotrajnim bogastvom in krasom, ki ga »ne konča ne rja, ne molj« (Mat. 6, 20), ki ne vene, ko vene telesna lepota in zdravje in moč, ki ostane lep in dragocen in neizguben, ko razpade telo v prah in pepel. Zaraditega je pravo

prijateljstvo samo po sebi večno, ker je vekotrajen tudi temelj, na katerega je zidano, kar je že rekel stari rimski Cicero in kar se nam kaže še bolj res v luči krščanstva.

A ne samo večno je prijateljstvo, zidano na to diamantno podlago, tudi trdno je in močno in blažilnejše, bolj osrečujoče kot vsako drugo le na telesnih in časnih vrlinah osnovano prijateljstvo, s katerim so zadovoljna le kratkovidna in neplemenita srca. Tu je prijatelj prijatelju res nekako polovica njegove duše, tako tesno ju združi ljubezen do teh nadnaravnih dragotin in do njih početnika, Jezusa Kristusa. Družčina, ki si jo delata drug drugemu, jima je radi teh lastnosti prijetna. Kar veseli enega, veseli tudi drugega, srečo enega občuti tudi sodrug in tako je resnično, kar pravi znani rek: »S prijateljem deljeno veselje je dvojno veselje,« dočim sprejme žalost, ki zadene enega, tudi sodrug v svoje srce, skupno jo nosita in tako je taka s prijateljem deljena bol za polovico manjša in milejša.

Tako je torej pravo prijateljstvo: iz opisanega vzroka hočeta prava prijatelja drug drugemu dobro, si pomagata v vedno večjo izpopolnitev teh dušnih dobrin, pomagata eden drugemu nositi »težo dneva in vročine« (Mat. 20, 12), in če je v njunem prijateljstvu kaj sebičnosti, je ta, da vsak zase upa iz takega prijateljstva še večje dušne izpopolnitve, dušnega napredka.

In tako smo izpeli stare pesmi prvo kitico; drugo prihodnjč.

Dr. Ant. Zdešar.

Limbar.

V zlati vazi lilij belih
si stopila pred oltar,
v licih, blaženo zardelih
spi vseh sreč skrivnostni žar.

In nedolžnost vsa vesela
čisto čelo ti zlati,
dete, duša ti je cela,
zorni maj iz nje dehti.

Kar krog tvojih usten plava,
o, to ni svetá smehlaj;
tako ljubko poiğrava
se samo nadzvezdni raj.

Ni zlata, srebra na tebi,
revni šlar nakit je tvoj,
vendar nekaj nosiš v sebi,
kar pogled priklepa moj.

S tebe v čistosti globoki
nedotaknjen cvet dehti;
lep je limbar v tvoji roki,
lepši limbar pa si ti.

M. Elizabeta.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje je župnik Jožef Volc.)

Prvo poglavje.

Ali so starši dolžni vzgajati svoje otroke?

Pri Zobčevih so imeli svatovščino. Gregor, edini sin pri hiši, je naposled moral pod zakonski jarem. Izbral si je čvrsto, razumno in dosti petično nevesto. Vse Zalesje je bilo pokonci tisti dan.

Tudi gospod Grozdnik, vpokojeni učitelj, je prišel zvečer k Zobčevim na kozarec. Ženin ni odlegel, in nevesta ga je tudi tako ljubeznivo prosila, da je bilo težko odreči možu, dasi je bil že postaren.

Vse se je gnetlo in vršelo pred gospodom Grozdnikom, ko je stopil v zakajeno izbo pri Zobčevih. V treh gručah so peli svatje zdravice; ob peči je pa vmes še godec raztezal svoj meh. Povsod šum in smeh in vrisk, da ni umel sosed soseda. No, pa se je le nekaj uredilo, ko je vstopil gospod Grozdnik. Svatje so se — ob radostnih pozdravih — ponajveč spet zrinili za mize. In tedaj je prišel spet godec do besede. Oh, godec: gospod Grozdnik ga je nazival »vragov mežnar«. Težko ga je namreč videl in še težje poslušal... In stresal je godec — že ves hripav — stare in nove, resnične in izmišljene, verjetne in neverjetne, poštene in precej kosmate — kakor je že navada godčevska. Nihče mu ni prišel na kraj; vse je prevpil, vse obral, vse vedel, vse znal.

Veselje je vrvelo naprej. Vrstila se je kmalu spet zdravica za zdravico. Gospoda Grozdnika sta vzela ženin in nevesta v sredo. Ko se je pa nekoč hrušč malo polegel, je potrkal tudi Grozdnik na kozarec, pa napil novoporočencema.

»Petdeset let sem bil učitelj,« je pričel z malo tresočim glasom, »skoro petintrideset let med vami. Žalostni in veseli dnevi so bili to: pač žalostnih več kot veselih, ker nikdar nisem iskal nebes na svetu. Pa verjemite mi, dragi svatje, da mi v teh dolgih letih ni kmalu katera reč takó grenila srca kot to, ko sem gledal na lastne oči, kako se je v mnogih družinah zanemarjala in se še zanemarja dobra vzgoja otrok. Dosti sem izkusil in vem, komu pripovedujem in svetujem: Kar je studenec za reko; kar je korenina

»Blagor sinu, komur je mati prvi, oče drugi, moder in pošten šolnik šele tretji učitelj.«
S l o m š e k.

za drevo; kar je srce za telo — to je dobra vzgoja otrok za družino. Najsilnejša reka splohne, če ji presahnejo studenci; najmočnejše drevo shira, če mu zagnijo korenine; in najtrdnjše telo obnemore, če mu oboli srce. Obnemore in propade pa tudi vsaka družina, če se ji izpridijo otroci. Marsikatero trdno domovanje sem poznal, ki je žalostno šlo v nič zaradi izprijenih otrok. Marsikaterga očeta in mnogo mater sem videl, kakó sta hirala in prezgodaj izhirala zaradi malopridnih otrok. Pa tudi marsikaterga svojega učenca in učenke se spominjam, ki je že zdavno pod grudo, pa imata njegovo ali njeno zgodnjo smrt na vesti malomarni oče in mati, ki nista pravočasno poskrbela otroku za krščansko vzgojo. Zato pa rečem: ljuba ženin in nevesta, jaz vama sreče v prihodnosti ne samó želim — ampak jo vama tudi pokažem. Če Bog blagoslovi vajin zakon, ne pozabita, da je najzanesljivejša pot do stanovitne družinske sreče — dobra domača vzgoja otrok. To je dota čez vse dote. In da bi se ta dota prav bogato zbirala pod vajino streho, vama napijam in zakličem: Bog vama daj vse dni življenja pravo pamet in stanovitno srečo v novem stanu!»

»Bog usliši! Bog usliši!« je slovesnotihotno zaplulo med svati. Zazveneli so lahko kozarci. Vse goste je objelo neko svečano razpoloženje. Par mamic si je celó obrisalo oči... A že karbrž je zopet vse prekričal sitni godec, ki je stal na klopi za pečjo, mahal z rokami in vpil: »Oho, gospod učenik, poslušajte no! Oho, to pa ne vem, če bo obstalo. V cerkvi ne smem ziniti; tod pa lahko povem.«

»Molči!« mu seže v besedo ženin. A to godca ne spravi iz tira.

»Kakó pa Kristus pravi? 'Če ne boste kakor otroci, ne boste videli nebeškega kraljestva.' Zdaj pa povejte, kdo ima prav: vi in duhovniki, ali pa Bog?«

Nekaj gostov jame mrmrati.

»Jaz pa tako mislim,« nadaljuje godec, »da ni treba za Bogom nič popravljati in ongoviti. Da le otrok zleze v svoje štibale,

pa bo dober, če ga je Bog dal dobrega. Če ga pa ni, ga pa živ krst ne predela in ga ne!»

Ženinu šine kri v lice. »Molči vendar, žlobudra pijana!« Vstane urno in užaljen izza mize. »Ne veš, kaj govoriš. Na tvojih otrocih se najbolje vidi, kakšni so otroci, če imajo starše in jih nimajo. Tri fantine imaš — pa kateri še ni hodil pred žandarji? Deklini tvoji pa tudi pozna pet farâ; če ni nobene druge na ponočevanjih, sta pa tvoji dve. Nič ne dé, če mi prav danes, na poročni dan, zameriš! Tudi »špas« ima svojo mejo!«

Godec je sedel za peč, vrgel čez ramo pas, pa zopet hreščéče raztegnil harmoniko.

Dr. Trifon Pederzollí,
novi poreško-puljski škof.

194

Pobilo ga je. Gospod Grozdnik je pa nalašč še enkrat trčnil z novoporočencema in s svati, ki so zadovoljno pomežikavali ženinu, češ: »Dobro si mu jo podrobil!«

Kaj pa vi, slovenski starši, pravite k temu? Ali je tudi med vami kateri, ki je take ali podobne godčevske pameti? Kajne, ko bi ostal otrok zmiraj le otrok: takó svet in nedolžen kakor po svetem krstu in v tistih

blaženih detinskih letih, ko še ni mogla njegove duše opaliti nobena grešna slana in njegovega srca razburkati še nobena grešna strast — o potem bi se že še za silo izhajalo brez vzgoje. No, pa dete tudi takrat — kljub temu da je nedolžno — vendar vsled izvirnega greha ni brez napak; samó da se mu ne prištejajo v greh, ker še ne spozna, kaj je prav in kaj ni. Zato pa uče škof Slomšek: »Starši ne smejo nikdar pozabiti, da otroci popolnoma niso, ampak potrebni, da se popravi. Res, ljubeznivo je dete, katerega je gola nedolžnost; pa njegove napake ne videti, jih izgovarjati in zanemarjati, prida nikdar ne prinese.« Končno moramo pa tudi to uvaževati, za kaj je postavil Gospod Zveličar apostolom otroka za zgled. Prepirali so se namreč apostoli med seboj, kateri izmed njih bo večji v božjem kraljestvu. Jezus je pa postavil otroka v sredo mednje in jim je hotel z navedenimi besedami reči: »Ako ne odložite napuha in častilakomnosti ter niste ponižni in preprosti kakor otrok, ne morete priti v moje kraljestvo.« S tem pa še ni rečeno, da je nedolžen otrok brez vseh napak. To pa lahko opazimo na vsakem detetu, da je rado ponižno in preprosto.

Lotimo se torej prevažnega vprašanja: Ali so starši dolžni vzgajati svoje otroke? Če so dolžni, potem bo hkrati rešeno tudi drugo važno vprašanje: Ali otroci potrebujejo vzgoje? Odgovor na to dvojje vprašanje mora biti temelj vsem naslednjim poglavjem.

1. Kaj veleva Bog?

Božja volja je sveta angelom in svetnikom v nebesih, pa mora biti sveta tudi krščanskim staršem, ki so otrokom božji namestniki. Kdor moli vsak dan: Zgôdi se tvoja volja kakor v nebesih, tako na zemlji — se mora pač tudi zanimati, kaj je v tej ali v oni zadevi božja volja. Glede otrok in staršev je dal Bog zapisati po modrem Sirahu tole: »Kdor uči svojega sina, ga bodo hvalili z avoljo njegga, in med domačini se bo ponašal z njim. Kdor uči svojega sina, vnema zavist v sovražniku; med prijatelji se bo pa hvalil z njim. Kdor je premehak s svojim sinom, mu sicer zavezuje rane, toda vsak glas presune njegovo srce. Nebrzdani konj se ne dá voditi, in razvajen sin postane predrzen. Le gladi sina, in v strahu te bo imel; le igraj se z njim, in žalil te bo! Nikar se ne smejaj z njim, da ne boš žaloval, in da nazadnje ne dobé skomine tvoji zobje! Ne prepuščaj ga v

mladosti njegovi volji in ne puščaj v nemar njegovih misli! Pri-pogibaj njegov vrat v mladosti, dokler je še otrok, da ne postane trdovraten in te več ne uboga, in da te ne bo bolelo srce. Uči svojega sina in trudi se z njim, da njegova sramota ne bo tebi v nečast!« — Ali ni tu jasno povedano, da je treba otroke vzgajati? O telesni izreji Bog tukaj pač ne govori; saj je samoposebi umevno, da je treba otroka pitati in snažiti in oblačiti, dokler se sam ne more. Odločno tukaj Bog zapoveduje, da morajo starši otroka vzgajati po duhu in po srcu.

Nihče naj pa ne misli: »Bog pa vendar veleva učiti in krotiti le sinove; torej s hčera-mi ni treba imeti trudov.« Kdor tako go-vo-ri, zaman išče izvinkov. Po istem modrem Sirahu je dal Bog zapisati v sveto knjigo o hčerah takole: »Pametna hči je ded-ščina svojemu možu, nesramna je pa v sramoto svojemu očetu. Strogo pazi na lahkomišelno hčer, da ne najde priložnosti in se je ne poprime. Zabrani vsako nedostojnost njenih oči; ne čudi se pa, če ne mara zate. Zavoljo hčere oče skrivaj bdi, in skrb mu jemlje spanje, da bi se v mla-dosti ne postarala in da bi o-mo-žena ne bila zoprna svojemu možu; da bi se ne omadeževala v svojem devištvu. Nad raz-uzdano hčerjo skrbno čuj, da te kdaj ne stavi sovražnikom v za-ničevanje, mestu v obrekova-nje in ljudstvu v očitiranje.« Kaj se to pravi? Ali ni povedano dosti razum-ljivo: Tudi za hčere treba, da starši poskrbē; tudi hčeram treba vzgoje? — »Pa rado še bolj kakor sinovom!« bosta rekla razumen oče in pametna mati. »Dekle je že po naravi šibkejše, še bolj k hudemu nagnjeno, in ne-varnosti so zanje še številnejše in silnejše.«

Pa se oglasimo mimogrede tudi pri mo-drem Salomonu, da zvemo, kakó je Bog njemu razodel svojo voljo: ali je treba otroke vzga-jati ali ne. V »Knjigi pregovorov« beremo: »Kdor ne rabi palice, sovraži svojega sina; kdor ga pa ljubi, ga vedno svari. Strahuj svojega sina, ne obupaj; le umoriti ga ne misli! Ne odteguj otroku kro-titve; zakaj, če ga udariš s pa-lico, ne bo umrl. Šiba in svari-tev podeljujeta modrost; deček pa, ki je svoji volji prepuščen, dela sramoto svoji materi. Uči

svojega sina, in te bo razvese-ljeval in bo delal radost tvoji duši.« — Ali niso tudi te besede dosti jasne tudi najplitvejši pameti? Strahovati, svariti, učiti morajo starši otroka; kratko povedano: vzgajati ga morajo, če hočejo, da bo do-bro njim in njemu.

Sicer pa treba samó vprašati: Čemu je pa zapovedal Bog, da morajo otroci ubogati svoje starše, če ne zato, ker imajo starši dolžnost, da učē, opominjajo in svarē, to je: vzgajajo svoje otroke? Zato je tudi sv. Pa-vel naročal družinskim poglavarjem: »Vi, očetje, nikar ne dražite svojih otrok, ampak izredite jih v po-učenjju in svarjenju Gospodo-ve-m.« Povedal je pa sv. Pavel na drugem mestu tudi vzrok, zakaj je tega treba. V pismu do Timoteja pravi: »Ako pa kdo za svoje, in zlasti za domače, nima skrbi, je vero zatajil in je hujši od nevernika.« Kdo bi hotel trditi, češ, ta skrb se ima ozirati samo na to, da imajo otroci jed in obleko in stanovanje, ne pa tudi na to, da so plemenitega duhá in blagega srca?

Kakó je pa že tudi ljubi Bog v starem in novem zakonu ljubil in podpiral zlasti tiste starše, ki so vneto skrbeli za dušni in telesni prid svojih otrôk — o tem nam tudi sporo-čajo svete knjige. Iskreno hvali Bog Abra-hama, ker je bil marljiv v vzgoji svojega za-roda. »Vem namreč,« mu je rekel Bog na poti proti Sodomi, »da bo Abraham zapovedal svojim sinovom in svoji hiši za seboj, naj se drže poti Gospodove in naj delajo po pravici in postavi.« — Ali pa — kakó lepo se bere o božjem služabniku Jobu, da je pošiljal po svoje otroke in jih je posveče-val. Vstajal je vsak dan ob svitu in je opravljal žgalne daritve za slehernega izmed njih. Job je bil gotovo vrl vzgojitelj v svoji družini. — Ali pa ljubljeneč božji, kralj Da-vid, kakó je skrbljivo vzgajal svojega sina Salomona in mu je naročal še na smrtni postelji: »Ti pa Salomon, moj sin, poznaj Boga, svojega Očeta, in mu služi s popolnim srcem in z rado-voljnim duhom . . . Ako ga boš iskal, najdeš ga; če ga pa zapustiš, zavrže te na vekomaj.« — Ali pa ljubeznivi stari Tobija! Kakó je bil prepričan, da treba izmlada čuti nad otrokom in ga vzgajati! Bere se o njem, da je učil svojega sina od prve mladosti, Boga se bati in ogibati se vsakega greha. — Kakó naj ne dodenemo zgleda makabejske ma-tere, žene občudovanja vredne in slav-nega spomina, ki je videla sedem sinov umreti mučeniške smrti en dan in jih je še na mo-

rišču učila in opominjala v domači besedi, polna modrosti! O, to je morala biti pač neutrudna vzgojiteljica, ta mati, ki je izredila sedmero takih junakov, ki so rajši prestali najmučnejšo smrt, kakor da bi bili grešili zoper Gospodovo postavo! — Vrl vzgojitelj otrok je moral biti tudi oni Matatija, ki je bil oče junaškega Juda Makabejca in njegovih bratov. Rajši je zapustil s svojo družino domovje, kakor bi bil nezvest svoji veri. »Jaz in moji sinovi pa,« je rekel, »bomo po-

korni postavi naših očetov. Mi ne moremo zapustiti postave in zapovedi božje.« — Ali naj spominjamo končno še Caharija in Elizabete, kakó sta gotovo enodušno vzgajala svojega Janeza; ali Joahima in Ane, kako sta skrbela za svoje dete Marijo; ali tistih dobrih mater, ki so prinesle svoje otročičke k Jezusu in niso odlegle, da jih je blagoslovil? Menimo, da je navedeno več kot zadosten dokaz: Bog hoče in vелеva, da starši vzgajajo svoje otroke.

Vzdih ljubezni.

O, da sem ptica, vsak dan bi zletela
zjutraj, ko vstanem, pred Njega oltar,
pesmice nove vsak dan bi mu pela,
pesmic nebroj poklonila mu v dar.

O, da sem cvetka, ki roka ljubeča
Njemu prinaša jo sleharni dan!
Da bi oklepala, vedno dehteča,
Njega častiti, osamljeni stan!

O, da sem sveča, ki neutrudljivo
sebe použiva, da Njemu gori!
V temnih nočeh bi svetila mu živo,
ko zapuščen je od lastnih stvari.

Vendar srečnejša sem, ker sem Njegova,
Njemu se vsakokrat bližati smem;
rad se poniža in vedno iznova
k meni prihaja v presrčen objem.

Rad pripusti, da ga ljubim goreče,
ko sem nevredna, zavržena stvar.—
On je središče vse blažene sreče —
o, da bi tudi ostal mi vsikdar!

C.

Kakó ga je pridobil.

Pred mnogimi leti je živel v Parizu neki star general v pokoju, brez premoženja, pa tudi brez vere. Nihče ni prihajal k njemu razen njegovega starega prijatelja, polkovnika. Nekega dne pa dobi ta pri obisku generala hudo bolnega.

Žena in hči želita, da prejme bolnik svete zakramente. Toda general noče o tem prav ničesar slišati ter osorno prepove o tej stvari sploh spregovoriti še kako besedico. A žena se ne more pomiriti in prosi zato polkovnika, naj na kak način z dobro besedo pregovori njenega moža, da bi opravil sv. spoved.

Polkovnik je bil sicer nevoljen nad tako prošnjo, vendar obljubi, da jo izpolni. Ko pride k generalu, mu reče:

»Prijatelj, ti si bolan, zelo bolan. Ko bi jaz bil na tvojem mestu, bi se spovedal. Poznam nekega spovednika, ki je dober človek, duhovnik, s katerim se res more kaj pogovoriti.«

Po kratkem obotavljanju je general pri volji izpolniti željo svoje žene in hčerke.

Polkovnik pa se takoj napoti k nekemu duhovniku, katerega ni prav nič poznal, mu

pove, kako je pripravil generala do sklepa, da se spove in mu med drugim reče:

»Pojdite, prosim, k mojemu prijatelju, recite mu, da me prav dobro poznate in da ste moj spovednik.«

»Toda tega vendar ne morem reči; kajti lagati mi ni dovoljeno. Gospod polkovnik! Tu je spovednica, dovolite, da najprej vas spovem in potem pač lahko izpolnim vašo željo.«

Polkovnik uvidi, da ima spovednik popolnoma prav, pri vsem tem so ga tudi ganile besede duhovnikove, in čeprav ne popolnoma rade volje, vendar poklekne k spovednici; in ko ga je duhovnik primerno pripravil, prejme zakrament svete pokore.

»Prijatelj,« je zaklical, ko se je vrnil k generalu, »spovednik je res dobrodušen mož, jaz sem se tudi spovedal; odloči se in stori ti isto!«

Zgodilo se je, in oba sta prejela milost svete pokore; oba sta čutila kakor tisoč drugih: »Sedaj mi je lahko, sedaj sem miren, ko sem zopet spravljen z Bogom!«

V rajske višave...

(K sliki v 9. številki »Bogoljuba«.)

Z dušo čisto in nedolžno
angel s puste spè nižave,
iz doline solz, trpljenja
plava v rajske ž njo višave.

K angelu se dete malo
srčno, mehko je privilo,
k božjega poslanca prsim
svojo glavico sklonilo.

In tako sta dalje plula
tja v nadzvezdnate svetove,
v rajski dom sta pristopila
tja med blažene duhove.

Angelski je zbor pozdravil
druga novega veselo;
spev, ki zna le duša čista,
dete ž njimi je zapelo.

Marija.

O ljudskem petju v cerkvi.¹

(Piše dr. Frančišek Kimovec. — Dalje.)

Poglejmo še naprej, kaj so pri nas moderni glasbeniki storili, da bi se ljudsko petje vpeljalo oziroma razširilo; držimo se še dalje pri tem pregledovanju najzanesljivejše priče — pisane besede v glasilu »Cecilijinega društva«, »Cerkvenem Glasbeniku«, odkoder se je širil nov cerkveno-glasbeni duh po slovenskih tleh.

Zelo važen je za pravično presojo tega vprašanja spis g. F. S. S.:² »Cerkvena pesmarica« l. 1899. Pisatelj tam izdajo take pesmarice za ljudsko petje priporoča iz sledečih razlogov: 1. je potrebna za preustrojitev ljudskega petja; 2. je potrebna zato, da postane ljudsko petje res cerkveno in da se stare razvade odpravijo; 3. da se ohranijo na tak način vse res dobre stare pesmi. — Pove tudi kakšna naj bi bila: 1. preprosta, hkrati molitvenik; začelo naj bi se pri mladini; 2. vse pesmi naj bi bile postavljene enoglasno. — Sprejeli naj bi se vanjo: 1. vsi res dobri napevi; 2. nekaj kratkih latinskih maš, *Tantum ergo*, »vloge« za latinske maše... *asperges*, litanije. Priredila naj bi jo vsa slovenska »Cec. društva« skupno, izdala pa Družba sv. Mohorja. Spremljanje s pred- in poigrami naj se priredi posebej. V istem letniku je priobčen spis: »Cerkvena glasba in cerkveno življenje«, kjer pisatelj z visokega obzornika obširno govori o pomenu ljudskega petja v cerkvi. Posebej se zavzema

za koral kot ljudsko petje pri slovesni službi božji. Pisatelj med drugim navaja besede protestanta Naumanna o moči lepega, resnega cerkvenega petja: »Vse petje, tako narodno (v misli ima »ljudsko«) kakor umetno, vpliva tako v srce segajoče, da zapusti v tvoji duši neizbrisljiv vtis, ako čuješ to na pravem kraju in si prav razpoložen.« Hkrati pa glede cerkvene glasbe, ki je vladala v dobi pred cecilijanstvom, navaja besede učenjaka protestanta Thibeauta, ki pravi: »To je moje popolno prepričanje, da smo izgubili cerkveni slog.«

Leto 1900. prinaša sodbo Nemcev o Poljakih glede njih cerkvenega ljudskega petja. Poročilo iz vratislavskega lista »Caecilia« hvali poljsko ljudsko petje, ki vzbuja v srcu poslušalca resnobo in s to resnobo gane do solz. Slovenski poročevalec pristavlja željo, naj bi se tudi med nami ljudsko petje resno gojilo.

Prihodnje leto 1901. piše pisatelj pričujočega spisa daljši članek: »Ljudsko petje«, kjer zlasti obširno navaja vzroke, zakaj naj se ljudsko petje goji. Prvi vzrok je človekova narava po pregovoru: »česar je polno srce, rado iz ust gre«, dalje človek kot družabno bitje tudi v družbi z drugimi rad izraža svoja čustva, prav posebno še v pesmi. Zakaj bi tega v cerkvi ne storil? — Drugi vzrok je iskati v zgodovini: Izraelci so skupno peli in odpevali levitom pri službi božji; o prvih kristjanih že sv. Pavel piše, da so prepevali med seboj v psalmih in hvalnih in duhovnih pesmih in Gospodu prepevali v svojih srcih¹ in jih k temu še posebej vzpodbuja. — Jezus sam je po zadnji večerji — kakor nam sveti

¹ Naj mi cenjeni bralci ne zamerijo, da se spis šele sedaj nadaljuje; če kdo želi vzrok zaneselosti natančneje poizvedeti, naj se obrne na »Bogoljubovo« uredništvo.

² Frančišek Saleziji Spindler, duhovnik lavantinske škofije.

¹ Prim. Ef. 5, 19; 1 Kor. 14, 26; Kološ. 3, 16.

evangelij poroča² — z apostoli pel veliko zahvalno pesem³ — torej veliki duhovnik z ljudstvom. Prve kristjane je nagibal ta zgled, da so pri službi božji ali vsi skupaj ali ločeni v oddelke prepevali oziroma odpevali. Cerkveni zgodovinar škof Evzebij nam je ohranil v svoji zgodovini poročilo juda Filona, ki je živel okrog l. 50., o petju prvih kristjanov: Eden naprej poje, vsi za sklep odgovarjajo, možje in žene.

Leto kasneje (1902) govori dr. A. Karlin, kasneje predsednik »Cec. društva«, ki je sedaj povíšan na škofijsko stolico sv. Justa v Trstu; takole pravi, ko govori o programu in o ciljih »Cec. društva«: »Nalog Cec. društva za bodočnost mora biti, da se ljudsko petje med našim narodom razširi in povzdigne. Vsi naj navdušeno hvalo pojó Bogu troedinemu! To bodi naš smoter, katerega za prihodnje čase ne smemo izgubiti iz spomina.«

L. 1904. je izdal g. Francíšek Sal. Spindler svojo »Ljudsko pesmarico«, namenjeno ljudskemu petju.¹ Ocena v »Cerkv. Glasbeniku« jo toplo priporoča, priporoča gojitev ljudskega petja, posebej še priporoča gojitev koral kot ljudsko petje, saj ima ta pesmarica tudi nekaj koralnih napevov, ki naj bi ljudstvu prešli v vsakdanjo hrano.

Pri občnem zboru »Cec. društva« 1905. morebiti pod vplivom »Ljudske pesmarice« predlaga g. župnik Kosec, naj se ljudsko petje bolj goji. Seveda je bil predlog z odobravanjem sprejet.

L. 1906. prinaša list cerkveno-glasbeni odlok za tržaško škofijo, ki pod točko 6. nalaža duhovščini, naj obrača posebno pozornost na to, da bo ljudstvo sodelovalo pri sv. opraviilu s petjem splošnoznanih spevov, zlasti psalmov in himen.

L. 1908. piše V. P. o ženskem petju v cerkvi, kjer se zopet zavzema za ljudsko petje in posebej še poudarja koral z ozirom na motuproprij sv. očeta.

L. 1909. pranaša gorak pozdrav določilom II. ljubljanske škofijske sinode glede cerkvenega petja, ki jih tudi ponatisne. Tam stoji pod točko m) sledeče: »Močno želim, da tudi petje v domačem jeziku, ki je pri tihí maši, pri litanijah in drugih ljudskih pobožnostih dovoljeno, ljudstvo bolj prešine, da bo moglo skupno z zborom peti. Začne naj

se z mladino obojega spola, ki naj jo pevodja ob določenih dnevih vadi v petju.«

»O pospeševanju nabožnega petja pri šolski mladini« piše l. 1910. V. Vodopivec; v istem letniku se v članku »Na Dunaj« mimogrede dotakne tudi vprašanja ljudskega petja in se spominja koral kot ljudskega petja pri — novoizpreobrnjenih divjakih.

Tako smo si po večjem predočili to, kar je »Cecilijino društvo«, oziroma kar so »Cecilijanci« storili s pisano besedo za razvoj ljudskega petja. Vemo pa dobro, da niso samo pisali, ampak da je marsikdo tudi poizkušal ljudstvo za to pridobiti. V ljubljanski stolnici n. pr. je g. prof. Foerster kot vodja glasbe nalašč naprosil in naučil več vnetih deklet nekatere pesmi, ki je želel, da bi jih cela cerkev pela, pa jih je razpostavil na raznih mestih cerkve, da bi tako ljudi s svojim petjem navdušile in za skupno petje spodbodile; sam je zložil par stvari prav v ta namen, da bi služile ljudskemu petju; in reči moramo, da se v stolnici dostikrat sliši prav mogočno ljudsko petje.¹

Takoj čez ulico v semenišču so bogoslovci-cecilijanci gojili ljudsko petje pri domači službi božji v kapelici, in sicer skoro izključno ljudsko, t. j. skupno petje, ponajveč koral in še par drugih stvari, pa vse jako mirnega, resnega značaja, kakor lepa, pobožna molitev. Po nekaterih dekliških Marijinih družbah so duhovniki-cecilijanci vpeljavali splošno, skupno, ljudsko petje ali pa tako petje za primerne pesmi večkrat priporočali; da ni bilo vselej trajnih uspehov, temu se ni čuditi, zakaj ljudsko petje je bilo vsaj v ljubljanski škofiji že davno popolnoma propadlo; ko so cecilijanci začeli po določenih sv. Cerkve voz cerkvene glasbe z zavoženih kolesnic zopet na pravo pot vleči, o ljudskem petju ni bilo več ne duha ne sluha. V oni tako slavljeni Riharjevi dobi je bilo ljudskega petja manj, nego ga je dandanes. Rihar ima gotovo marsikako zaslužo, da se je pri nas cerkvena glasba začela boljšati, tudi se je njemu marsikaka lepa pesem posrečila, veliko — in to najlepših — se mu pa samo pripisuje, zakaj on jim ni napeva napravil, ampak samo ostale glasove pristavil; pesmi so pa iz starejše dobe.

Kljub vsem resničnim zaslugam moramo pa vendar resnici na ljubo reči, da Rihar za ljudsko petje kot tako nima pomena. On tudi za ljudsko petje nikoli zlagal ni, tudi se mi zdi, da on ljudskega petja bržkone niti poznal ni ali se vsaj zanj ni zmenil, če ga je poznal.

² Mk. 14, 26.

³ ps. 112—117.

¹ O načelih in praktičnem pomenu te pesmarice kesneje.

¹ Zelo želeli bi bilo, da bi tudi zjutraj pri maši z blagoslovom vsi navzoči peli: »Castimote« in »Sveto«, saj jih je ponavadi veliko.

Njegove Marijine pesmi n. pr. so skoraj vse zložene za štiri ženske glasove; in res jih je v stolnici pel ženski kvartet (štiri ženske), vodilni glas je pela njegova sestra Jerica, ki je menda imela prekrasen sopran. Sploh so vse njegove pesmi tako postavljene, da se takoj vidi, da jih ni namenil za ljudsko, ampak za zborovo petje. Seveda, če radi priznavamo Riharju, da je marsikaj lepega napravil, moramo — če hočemo pravični biti — takoj dostaviti, da je še več takega, ki niti z glasbenega stališča ni dobro, kaj šele s cerkvenega. Temu se ni čuditi. Prvič Rihar ni bil nezmotljiv, drugič je živel v takih razmerah in okoliščinah, da ni čuda, če je marsikaj preveč na okroglo zavil in na veselo zakrožil. Je bil pač tudi on kljub talentu pod vplivom lahkokrile glediške glasbe. Tudi to je gotovo — zatrjevali so mi to gospodje, ki so Riharja še osebno poznali, da je sam čutil, da ni vse prav in da je sam ločil med svojimi skladbami in marsičesa ni v cerkvi izvajal. Škoda je le, da Rihar ni še nekaj časa živel; po vsem, kar o njem vemo, se lahko reče, da bi bil on prvi cecilijanec, če bi bil to dobo čakal, on sam bi bil plevel iz svojih del iztrebil. — In še ena misel naj sem stopi! Da cecilijanci Riharja kar nič ne zametujejo, ampak kar je na njem dobrega, ceniti vedo; temu je jasen dokaz dejstvo, da je g. Foerster, vodja cecilijancev-skladateljev, vzel v »Cecilijo« kakih 20 Riharjevih pesmi, g. Premrl (oz. P. Angelik Hribar) tudi blizu toliko v »Slavo Brezmadežni«, pisatelj tegale članka je pa na svojo roko izdal 21 Riharjevih pesmi na čast našemu Gospodu, pa jih je nameraval še nekaj zbrati in urediti. Dalje je že zgoraj večkrat imenovani g. prof. Foerster v zbirki cerkvenih pesmi za moški zbor: »Cantica sacra« prinesel precej Riharjevih; števila ne morem povedati, ker izdaje nimam pri roki.

To se mi je zdelo z ozirom na razne neosnovane in nedokazane trditve potrebno omeniti, da se spozna, da moderna cerkvena glasba, ki je Riharja pač že prehitela, vé tudi Riharja po zasluženju ceniti, in da mu je jako častno mesto odkazala.

Zdaj pa naprej! — Duhovniki cecilijanci so tudi s prižnice priporočali splošno petje po cerkvi, napravili so posebne pridige o cerkvenem petju, kjer so tudi za ljudsko petje vernike vnmali. Seveda niso takoj na prvo ali drugo besedo vsega dosegli, kakor tudi

seme, ki se na njivo vseje, ne pokaže takoj dozorelega klasú, ampak v teku časa šele sad prinese, tako tudi vsa ta setev »Cec. društva« na polju ljudskega petja še ni prinesla zaželenega stoterega sadú kljub obilemu trudu, kljub najboljši volji. Žito, ko vzkali in nekoliko zraste, je treba opleti, mu je treba med pletvijo zemljo vnovič zrahljati, da začne prav mogočno rasti, in šele potem se pokaže klas in cvet in bogat sad, ki posestniku v veselju poplača ves njegov trud. — Seme je vsejano, sedaj pride na vrsto pletev: odbirati bo treba začeti dobro primerno blago od slabega ali neprimernege; začeti bo treba rahljati zemljo, da bo setev rasti mogla, šele potem bo mogoče pričakovati klasú, cveta in klenege zrnja splošnega mogočnega, lepega, resnično cerkvenega, veličastnega ljudskega petja.

Upam, da je to, kar sem navedel dejstev, dovolj dokaza za to, da moderna glasba, da cecilijanstvo ni prav nič oviralo ljudskega petja, da novejša struja v cerkveni glasbi ljudskemu petju ni nasprotna, kaj šele sovražna, kakor se je enekrat trdilo zadnje čase — seveda trdilo zato, ker dotični, ki so take reči pisali, niso razmer poznali in so jo v dobri veri kar počez mahnili, namesto da bi si izhujenega pota poiskali; mislim celo, da bo vsakdo izmed cenjenih bralcev lahko izprevidel, da je cecilijanstvo takoj izpočetka ljudsko petje gojiti začelo in to delo v vseh časih nadaljevalo in nikoli te panoge cerkvene glasbe izpred oči izpustilo.

Seveda se je letos od »Cec. društva« — ne vem ali pismeno ali ustmeno — zahtevalo. društvo bi bilo moralo zapovedati, naj se ljudsko petje povsod vpelje. — To je taka, kakor če bi n. pr. urednik »Zlate dobe«, oziroma abstinenčno društvo zapovedalo, da morajo vsi pijanci samo vodo piti. Še svojim udom ne more tega zapovedati. Kaj šele neudom! Ravno taka je s »Cec. društvom«, ki nima nobene moči. Piše lahko, poučuje, navdušuje, zapovedati pa ne more nikomur ničesar, še udom ne.

Tako je en del tega vprašanja obravnan; doslej smo gledali nazaj, zakaj vsakdo, ki hoče kaj velikega započeti, mora tudi nazaj pogledati, kaj je že storjenega; odslej bomo pa gledali naprej, kaj nam je storiti, kako započeto delo dovršiti in do dobrega stanovitnega uspeha pripeljati. (Dalje.)

O, zdaj vem...

O, zdaj vem, kaj sem pustila,
ko sem vzela revni šlar,
ko sem Božu obljubila,
da njegova bom vsikdar.

Hišica je bila mala,
a vsa moja sreča v njej,
v njej mladost, vsa lepa, zala,
v njej sto upov in nadej.

Srca blaga sem pustila,
lepša, dražja kot zlato;
sto vezi sem prelomila,
v solzah stalo je oko.

Vso lepoto juter žarnih —
tebe, tihi makov cvet,

spev dreves ob dneh viharnih,
šipek v rožni kras odet.

Gore, ki na vas viselo
je od nekdanj mi srce,
grobov vrsto, cerkev belo,
kjer predragi moji spe.

To, vse to sem zapustila,
ni mi bilo žal nikdar,
stokrat še bi pokleknila
z večjo žrtvo pred oltar.

Dala bi kraljeve krone
njemu, ki me je izbral,
njemu zvezdne milijone,
ki mi zlat je prstan dal.

M. Elizabeta.

Slika grešnika.

(Priobčil Dragotin.)

V mnogih vročih krajih Italije živi mnogo zelo strupenih kač. Ako kdo tako kačo ubije, pa njeno glavo pokaže na glavarstvu, dobi obljubljeno nagrado. Zato nekateri ne delajo drugega, kakor love te kače ter si s tem služijo vsakdanji kruh. Eden izmed takih je bil neki dan zelo srečen, ker jih je vlovil do 60; a ker je prišel na večer truden domov, postavi s kačami zaprto posodo v kot sobe, sam pa leže v posteljo in brzo zaspi. V tem je veliko število kač vzdignilo pokrov posode in začelo lezti proti postelji. V jutro, ko se prebudi, obide ga strašna groza. Kače, očitivši v postelji toploto, zlezejo k njemu in ga vsega ovijejo... Strašen položaj! Najmanjša kretnja zadostuje, da umre od njih strupenega pika. V smrtnem strahu priporoči se Božu, in glej, v glavo mu pride srečna misel, kako se jih reši! Ležal je mirno, dokler ni prišel sin iz druge sobe. Čim ta vrata odpre, mu reče oče: »Hiti, kupi lonc mleka, ogrej ga, pa ga prinesi pod posteljo, potem se oddalji!« Komaj

je bila v sobo postavljena posoda, — lačne kače, očitivši prijetni duh mleka, začnejo se druga za drugo odmotavati in lezti proti mleku. Naposled izgine zadnja v posodo. Šele zdaj vstane, zapre posodo, ubije drugo za drugo, potem pa poklekne, zahvalivši se Božu, ki ga je rešil tako strašne smrti.

Glej, cenjeni čitatelj, sliko grešnika, ker v takem položaju je tudi on, ter omotan s smrtnimi gresi lahko se vsak čas strmoglaviti v večno pogubljenje.

Ako je kak tak med vami, omotan s kačami smrtnih grehov, uči naj se od tega človeka, kaj mu je storiti. Najprej naj se priporoči Božu, da mu pride v glavo srečna misel, kako naj se jih osvobodí; na misel mu bo prišla sv. spoved, po kateri se jih bo rešil. Naj vsem kačam grehov pobije glave, beži v bodoče od vsake grešne priložnosti, nato pa zahvali nebeškega Očeta, da ga je rešil večne smrti.

Spametovan.

(Resnična dogodbica.)

Vseh svetnikov večer. Otožno so zapelj zvonovi ter odmevali proseče, kakor glas zapuščene sirote v slednjo vas: »Usmilite se me, ker roka Gospodova me je zadela.« Po trgih in vaseh je vladala smrtna tišina. Iz hiš se je čula zbrana molitev, ki je z glasovi zvonov hitela kvišku v neznani kraj, na mesto očiščevanja, kjer so jo angeli delili trpečim dušam.

Pri Andreju so se zbirali k molitvi. Pobožni gospodar je pojasnil družini, kako koristno je

moliti za mrtve, ker ti trpijo za svoje grehe, ne da bi si mogli sami pomagati. Nedorodni otroci so pokleknili okrog očeta ter komaj čakali, da bi v goreči molitvi poslali hladila in tolažbe svoji stari materi in predragi teti, ki sta preminuli prejšnje leto.

Takrat pa se za mizo dvigne stric Mihal ter ne oziraje se na otroke brezmiselno blekne: »Jaz da bi molil za duše v vicah? Kje pa so vice? Ako jih ni tukaj na svetu, kjer se človek poti od

zore do mraka, jih ni nikjer, in če jih ni, je molitev brez pomena, kakor ona Oblakove Urše, ki je molila na čast onim svetnikom in svetnicam božjim, ki bodo šele čez sto let v nebesih.»

Gospodar ga odločno zavrne, da v navzočnosti otrok ne dopušča takega govorjenja; ako pa ne mara moliti, se lahko odstrani.

»Prav rad, meniš, da vas bom poslušal,« odvrne Mihal zaničljivo. »Omikanci dandanes ne verujejo v vice.« To rekši zapusti sobo.

Dobro uro pozneje. Pri Andreju so se podali k počitku, angel miru je nad hišo razprostrl svoja lahna krila. A Mihal to noč ni našel obstanka. Postelj mu je bila kakor žgoča grmada; ni mu kazalo drugega, nego vstati in prebedeti noč. Podal se je v sobo ter gledal skozi okno v jesensko noč. Tesno mu je bilo pri srcu. »Vice, vice,« je odmevalo v njegovi duši, in ta odmev je bil močnejši kakor nasprotni glas: ni jih, vice so izrodek domišljije in babjeverstva. Ozrl se je kvišku. Raz jasnega neba so migljale kristalne zvezde. Kolikokrat je že zrl ta prizor, a nikdar se mu ni zdel tako otožen. Kakor bi zvezde čustvovalе s trpečimi dušami! V bližnjem gozdu se je oglasila sova. Kako pretresljiv je nocoj njen glas; spominja ga smrti in potem: vice! Neznosno! Tega ne more več prenašati. Zaprl je okno ter

se naslonil na mizo. Izmučen je slednjč zadremal. Zasanjal je. Krog hiše nastane bliskovita svetloba, naenkrat začuje jok in bolešno tannanje. Odkod in čigavi so ti glasovi? Ni li to glas njegove umrle matere in sestre? In ti vzdihji? To je glas pokojnega soseda Bohoriča. Vpitje je prihajalo vedno bližje; skozi okna zagleda znane obraze umrlih znancev in sorodnikov. Natanko je razločil, kako so mu klicali: »Z Bogom, nocoj gremo, na svidenje!«

Prestrašen je planil kvišku. Še so mu doneli v ušesih boleštni vzdihji, zdelo se mu je, da je ravnokar ugasnila svetloba, ki je žarela okrog hiše. Tresel se je groze kakor trst na vodi. Boječe se je premikal do stene, kjer je na razpelo visel hišni molek. Strastno ga je privil k sebi in njegove ustnice so šepetale: Gospod, daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim svetli!

Drugo jutro je stric Mihal na dolgo in široko pripovedoval o nočnem dogodku. Grozno je bil poparjen, prepričan je bil, da je bila to kazen radi brezumnega govorjenja. Sklenil je, da bo odslej treznejše mislil in manj govoril, kar je tudi izvršil. Poskrbel je, da se je v župniji, kjer je bival, vsak mesec brala sv. maša v tolažbo dušam v vicah; tako je postal iz zagrizenega nasprotnika velik prijatelj trpečim dušam. L.

Spomin na Sv. Goro pri Gorici.

V naročje materno hiti ti dete,
če kdaj preti mu tuga, bol;
i jaz zatekel sem se v hrame svete,
pred svetogorske Matere prestol.

Potihnil tu vsakdanji hrušč je boja,
Mariji gledal utrujen sem v oko;
spet trdna je postala moja hoja,
začutil moč po žilah sem novó.

Stotera hvala, Mati, ti presveta,
izraza jezik ti za to ne zna;
le duša moja poje tebi vneta:
Marija, tvoj sem, čuj, odmev srca!

A tudi Vam, očetje prečastiti,
iz dna srca zahval želim nebroj.
Prijetno z Vami bilo je skup biti.
iz srca zgínete mi ne takoj!

Obvaruj Vas Kraljica svetogorska,
z menoj Vam kliče utrujen romar mnog.
Do uspehov novih vódi Vas ta zvezda morská,
ves trud poplačaj Vam dobrotni Bog!

F. S. š.

MARIJINO CVETJE

Pomen kongregacij za inteligenco v sedanjem času.

(Govoril dr. Ivo Česnik na sestanku kongreganistov ob katoliškem shodu.)

Nedavno mi je naložil preč. g. voditelj Marijinih družb na Kranjskem, naj govorim na današnjem sestanku o pomenu kongregacij za inteligenco v sedanjem času. Prešibke so moje moči, da bi obdelal ta lep tema, kakor zasluži; preveč sem imel pripravljavnega dela v Gorici za katoliški shod, da bi se mogel docela potopiti v tvarino. Zato podam le nekaj misli o tem važnem predmetu.

Zgodovina Marijinih družb nam priča najbolj o njih velikanskem vplivu in pomenu za človeštvo, priča nam, kako je češčenje preblažene Device budilo, gojilo in širilo krščanske čednosti med ljudmi, da je od l. 1563., ko se je ustanovila prva Marijina kongregacija v Rimu, pa do danes naraslo število Marijinih družb na 29.000 po vsem katoliškem svetu in v vseh delih sveta.

Kdaj se je ustanovila prva Marijina kongregacija? Kakšen duh je vladal tedaj? Ustanovila se je tedaj, ko je bilo v romanskih deželah v začetku novega veka razrito vse javno in zasebno življenje, ko so vladali verski dvomi, ko so verniki postali mlačni in so redko ali sploh nikoli pristopali k sv. zakramentom. Ustanovila se je tedaj, ko je zavladal protestantizem in kalvinizem na Nemškem, Ogrskem in v Švici, ko so krivoverci zavrgli papežev avtoriteto, edino zveličavno Cerkev in njene nauke, zavrgli sv. zakramente, odpravili božja pota, celibat, Marijino češčenje, ko so zavrgli Marijo in z njo kakor pravi Erazem Rotterdamski, tudi njenega Sina Kristusa. Javno življenje je bilo brez reda, nasilstva so bila na dnevnem redu, nemoralnost je razsajala med priprostim ljudstvom, inteligenco in aristokracijo kakor kuža. Tedaj se je ustanovila Marijina družba v Rimu, v središču krščanstva, da nastopi svojo zmagoslavno pot v svet in z Marijinim češčenjem in krščanskim življenjem v jav-

nosti in zasebnosti predružači politične razmere, izpremeni duhove in zboljša moralo.

In res. Iz Marijinih kongregacij so izšli v tistih časih možje-politiki, uradniki, diplomati, ki so zastavili jezove povodnji protestantizma, ki so vodili protireformacijo, kakor cesar Ferdinand II., nadvojvoda Maksimilijan Bavarski in slavni vojskovodja Tilly. Na cesarskem dvoru, knežjih domovih, na ministrskih sedežih vidimo Marijine sinove, ki preobračajo tok politiki in izboljšujejo zasebno življenje.

Iz tega je razvidno, da so bili znaki tedanje dobe: boj avtoriteti, dvomi o verskih resnicah in globoka propalost v moralnem življenju.

Tudi moderna doba ima na sebi iste znake: govori o boju vsaki avtoriteti, o neomejeni svobodi, silno se je razpasel liberalizem in socializem, ki pridiga boj papežu in sveti Cerkvi, ki negira cerkvene nauke in propagira svobodno ljubezen in svobodno šolo, razporoko in širi nemoralnost med inteligenco in med delavske in kmečke sloje.

Isti velikanski pomen kakor so ga imele Marijine kongregacije v početku, isti velikanski pomen imajo dandanes. One skrbijo, da se verska misel poglobi med nižjimi sloji in med inteligenco. Zlasti je potreba, da inteligenca, ki je ostala katoliški veri zvesta, med mrzlim in brezverskim svetom, črpa moči, črpa vere in ljubezni za krščansko delo in življenje v Marijini kongregaciji, da potem vrši krščanski apostolat v vsem svojem javnem in zasebnem življenju.

Dandanes je potreba verskega poduka velika. Katoliški inteligent, ki je zaposlen pri raznih opravilih, ga pač najložje dobi v Marijini kongregaciji. Tu sliši pridigo, primerno svojem stanu in izobrazbi. Marijin sin ima po pravilih dolžnost, da moli vsako jutro in

vsak večer predpisane molitve. To ga opominja in vabi neprestano, da se po Mariji zateka k Bogu, da se kloni pred Stvarnikom. Moderni inteligent je pozabil na molitev, ponosen in ošaben na moderno kulturo brez Boga, brez zapovedi, moderni inteligent si daje sam zapovedi v moralnem življenju.

Svoj apostolat vrši Marijin sin z zgledom. Njegov zgled vpliva na rodbine, na družino. Družina je lep vrt, oče je vrtnar. Cvetke je treba vedno negovati, jim zalivati, jih presajati in trebiti od njih plevel. Tako dela oče — Marijin sin — v svoji družini, da vzgoji socialno koristne žlane človeški družbi in dobre otroke Kristusovi Cerkvi. In očetov zgled je, ki potegne družino za seboj.

Inteligent — Marijin sin daje s svojim življenjem zgled prijateljem in znancem in zlasti priprostem ljudstvu. Inteligent — Marijin sin pristopa pogosto k mizi Gospodovi s priprostim ljudstvom, hodi z njim na božja pota, da se ljudstvo oklepa še z večjim veseljem svete vere in Kristusove Cerkve, ko vidi, da ni vsa gospôda brezverna in da ni res, da bi moral vsakdo na visokih šolah izgubiti vero.

Marijin sin inteligent si šteje v dolžnost delati karitativno in socialno in če treba politično. Liberalna in socialnodemokraška inteligenca se trudi, da svoje ideje udejesti v javnem življenju, da takorekoč družabni red odtuji docela Kristusovi Cerkvi. V delu za

katoliško izobrazbo ljudstva, v krščansko-socialnem delu mora stati kongreganist v prvih vrstah; ljubezen inteligenta kongreganista do naroda, domovine je čila in živa, ker dobiva moči od Marije. Naše kongregacije morajo skrbeti, da se tok naše katoliške renesanse nikdar ne ustavi, da gremo vedno naprej in nikdar nazaj. Na vsa odločujoča mesta je treba katoliških mož z dušo in srcem, politični katolicizem ne sme dobiti širokih vrat v naše javno življenje.

Naše Marijine družbe morajo dobiti tudi naraščaja. Vsak katoliški akademik, ki pride z univerze, bi se moral zavedati dolžnosti, da se vpiše, oziroma pristopi v domovini v Marijino družbo. Pogosto se žalibog dogaja, da se katoliški inteligent, ko dokonča svoje študije in pride za kruhom v domovino, ne zmeni za kongregacijo in postane mlačen do naših stvari in idealov.

Za vse svoje delovanje pa morajo imeti naše kongregacije blagoslova od zgoraj. In Marija, katere češčenju se klanjajo kongregacije, posreduje med nami in Bogom ter nam donaša spravo z njim in nas opominja na onostransko življenje, kakor pravi Prešeren:

Minljivost sladkih zvez na svet' oznani,
kak kratko je veselih dni število,
da srečen je le ta, kdor z Bogomilo
up sreče onkraj groba v prsih hrani.

Nekaj misli o Marijinih družbah.

Ugodna prilika mi je bila letos dana, da sem v več krajih mogla ogledovati delovanje Marijine družbe. Da, nekaj lepega, vzvišenejša so Marijine družbe, tega prepričanja sem vedno bila. Toda da je pa res vse dobro, si je treba prizadevati, da se Marijina družba zaveda svoje lepe vzvišene naloge. Žal, da se tuptam družbena pravila premalo natančno izpolnjujejo. Marsikatera pride k shodu vsak mesec, toda to še ni dovolj, treba se je tudi drugod pokazati srčno, zvesto, neustrašeno članico Marijine družbe. Seveda marsikaj si mora Marijina hči odreči, kar bi sicer še ne bilo pregrešno, kar pa sčasoma lahko postane bližnja priložnost v greh. Koliko slabih priložnosti se nudi dan za dnem mlademu dekletu! In ravno v Marijini družbi se je lažje izogniti raznim nevarnostim. Trdno se oklenimo naše mogočne varhinje in zvesto izpolnimo vsa družbena pravila ter si prizadevajmo, da se Marija vedno bolj časti in njena družba širi.

Prednica, ki je na čelu Marijini družbi, mora skrbeti za rast in napredek družbe. Članice

pa morajo prednico ubogati; ona, ki noče biti pokorna, ni za v družbo. Tudi svetovalke imajo nalogo, da skupno s prednico skrbijo za napredek in ugled družbe. Kjer prednica in odbornice ne delujejo vneto, tam ni in ne more biti dobro. Ravno predstojništvu pripade krivda, ako kje Marijina družba ne raste, ampak upada. Naj nas ob volitvah ne zmoti osebnost, le one članice volimo v predstojništvo, o katerih vemo, da bodo goreče delovale za napredek Marijine družbe, ki obstoji v tem, da se mnogo deklet pridruži, da se pospešuje Marijino češčenje, ki naj se razširi po članicah tudi med druge ljudi. Delovanje Marijinih hčerâ mora biti apostolsko.

Nedavno sem brala v »Bogoljubu«, da Marijina družba ni posvetno društvo, zato pa treba povsod paziti, da se z mlačnostjo v tako ne spremeni. Rade — in to je tudi naša naloga — prihajajmo pred Marijin oltar, da se pri njej razvedrimo ob raznih bridkostih, hitimo rade vsak dan pred tabernakelj, k obhajilni mizi, da se

okrepčamo in oborožimo za nadaljni boj v življenju. Vse skupaj se zbirajmo večkrat — ne samo ob mesečnih shodih — tudi tedensko — da se navdušimo za vedno novo delo v čast Marije. Ne reci: »Nimam časa«; za Marijino slavo bodi čas, odtrgaj ga od praznih razgovorov, ničnih razveseljevanj, in veruj meni, dovolj časa bo za Marijo. Marijini časti dajmo prednost pred lastno zabavo!

Brati je že bilo, da ona, ki ne bere »Bogoljuba«, ni za Marijino družbo. To je tudi res, da ona, ki »Bogoljuba« ne bere, ne more biti vneta Marijina hči. In ker bo kmalu konec leta, naj bi se po vseh Marijinih družbah

strogo na to gledalo, da ima vsaka »Bogoljuba«, saj ne stane mnogo. Le ona, ki je res revna, naj si ga izposodi, brati pa bi ga morala vsaka. Če v mnogih družbah tako delajo, zakaj ne po vseh? In kakor se v nekaterih krajih pri vsakem shodu prebere oni članek iz »Marijinega cvetja«, ki je spisan v bodrilo, naj bi se to storilo povsod!

Vneto delajmo za napredek Marijinih družb; ne bodimo mlačne, da nas ne bodo zadele svetopisemske besede: — »ker si mlačen, te bodem pljunil iz svojih ust.« Ako Bog te besede mlačnemu kristjanu govori, je gotovo, da tudi Mariji niso všeč mlačne hčere.

Družbenica.

Slavnostni govor ob petnajstletnici tržiške dekliške Marijine družbe.

(Govorila Mihaela Meršol dne 12. oktobra 1913.)

Prečastita duhovščina, častiti gostje, drage mi sestre!

Veseli smo se tukaj zbrali, da praznujemo petnajstletnico obstoja naše preljube Marijine družbe. In pač povoda dovolj imamo radovati se, ko gledamo nazaj na 15 let blagoslovljenega delovanja naše kongregacije.

O, kolikih milosti je bila deležna vsaktera izmed nas, ki so prihajale iz blagoslovov, ki ga je izprosila Marija od očetovske roke božje nad družbo, kajti vsaka izmed nas je vejica cvetočega drevesca, zasajenega po božji previdnosti v vrt brezmadežne Device, ki že 15 let raste in se razcvita v njeni oskrbi. — Majhno drevesce je bila naša družba pred 15 leti, le 45 nas je bilo osrečenih, da smo se smele darovati Brezmadežni, a danes se zamoremo ponašati z več kot šestkrat večjim številom, kajti družba šteje 305 članic in 18 novink še željno pričakuje sprejema. Lepo število nas je, kajneda, a dejansko je še večje, ker 70 članic, ki so se v teku časa poročile, svojega mišljenja vsled spremembe stanu niso spremenile, ostale so vsaj v srcu zveste družbi, zveste tako kakor daljnih 23, ki jih je že zapustilo dolino solz in ki že uživajo plačilo za njih zvestobo do Marije in so postale naše priprošnjice pred prestolom Najvišjega.

Ko tako obračam pogled nazaj na pretekle dni, na zgodovino naše družbe, zlasti pa na drage družbenice, ki so bile med prvimi 45 in kojih število se je danes skrčilo na 15 jubilančin, vzbujajo se mili čuti v mojem srcu in nehote mi prihajajo na ustnice besede, ki jih je govorila Mati božja, ko je njena duša poveličevala Gospoda in se veselil njen duh v Bogu njenem Zveličarju

radi prevelikega blagoslova, katerega je bila deležna: »Velike reči mi je storil On, ki je mogočen in sveto njegovo ime.«

V te besede pač lahko spojim vse, kar danes občutimo, in jaz upam, da bodo te besede odmevale v srcih, ki imenujejo Marijo svojo mater. Velike reči je nad nami storil Bog, ki je dopustil, da smo postale služabnice Marijine. Glejte vojake, glejte uradnike, koliko čast jim je služiti cesarju; koliko večja čast pač nam v službi kraljice nebes in zemlje! Velike reči je nad nami storil Bog, ki nas je poklical v varno zavetišče. Ako zunaj še tako razsaja nevihta skušnjav, ako še tako razburkajo strasti srce, ako še tako mika zapeljivost sveta, v družbi smo na varnem, kajti ondi nas ščiti mogočna pomočnica. Velike reči je nad nami storil Bog, ker nam je dal tako ljubeznivo mater. Koliko lepih naukov nam je ona podala tekom let, kako ljubeznivo nas je svarila in odvrčala od hudega in s kako skrbjo vodila k mizi Gospodovi, da bi nasitila naše duše in nas naredila čvrste in krepke za večno življenje.

Toda ne bom naštevala posameznih dobrot, ki smo jih prejele, kajti drage sestre, dolžnost vsake posamezne izmed nas je, ob petnajstletni slavnosti poklicati si nazaj v spomin delovanje naše ljube družbe in se tako spominjati neprecenljivih dobrot, ki jih je bila po njej deležna. Ako to storimo, potem bode zadobila slavnost za nas šele pravi pomen, kajti ta zavest nas bo privedla do še večje ljubezni do Marije in do njene družbe, kakor smo jo gojile do sedaj; rodila bo v nas trden sklep še močnejše se okleniti naše ljube Gospe in vse natančno izpolnjevati, kar nam veleva po družbi ona; vnela bode dalje v naših srcih goreč plamen hvaležnosti do ustanovo-

viteljev naše družbe, ki so navzlic skoraj nepremagljivim težkočam vendarle postavili družbeni temelj in ki so skozi 15 dolgih let tvegali vse moči v boju za obstoj družbe.

Hvaležno se moramo spominjati tudi prečastitih predstojnikov, ki so nam kot učitelji in vodje zvesto stali na strani in nas z besedo bodrili k dobremu in z dobrim svetom nam pomagali storiti, kar je prav. (Op. uređ. Kar je strogo lokalnega pomena, to je izpuščeno.) Za vse pa pride dan plačila, kajti vse, kar so nam dobrega storili, smatra Marija kot njej storjeno in povrnila jim bode tisočero naša patrona, ona

vse zamore, saj se zastoj ne imenuje »Marija vedne pomoči«.

Vsem skupaj torej še enkrat prisrčna zahvala, a zahvala gre roko v roki s prošnjo:

Spominjajte se nas tudi v bodoče, ne odrecite nam še nadaljnje svoje naklonjenosti, ampak pospešujte naše delo, katero hočemo danes z novo vnemo pričeti, da postane drevesce Marijino košato z močnimi vejami in z neštevilnimi krepkimi vejicami obdano drevo, ki bode stalo še desetletja v čast Gospodovo, v slavo Marije in v prid tržiškim dekletom. Do tega pomagaj Bog!

Pot do sreče in miru.

Odkod nemir, ki v srcu kljuje,
odkod nevolja vsa, odkod?
Ne taji, saj oko spričuje,
da nisi našla sreče pot.

Kako navdušeno si pela
pozdrav Mariji tisti dan!
Ko Nje svetinjo si prejela,
do Nje odplul ti duh je vdan.

Pred Njo klečé v neskončni sreči
iskalo tvoje je oko,
iskalo v duši je ljubeči,
če našlo bi kak dar za Njo.

In našlo je. — A tebi zdelo
preveč se tega je daru...
Srce drugam je zaželelo,
pa je zgrešilo pot miru...

Zato nemir ti v srcu kljuje,
oko se v solzah ti topi,
zato srce bridko vzdihuje:
O mir, o sreča, kje si ti!

Zato nazaj! Le do Marije!
Pozablja Mati vse dolge.
Tam solnce sreče ti posije,
tam zopet najde mir srce.

C.

Pojdi k materi!...

Ko v duši ti divjajo težki boji,
ko bol razjeda tožno ti srce,
ko vodstva treba je stopinjam tvojim,
da prave poti svoje ne zgreše:

Tedaj mi ne obupaj, duša trudna,
saj veš za njo, ki mati je sirot,
saj veš, da si preljubljeno ji dete.
da varovati hoče te nezgod.

O pojdi k materi, — na njenem srcu
izjokaj svoje žalostno srce;
otroško nežno prosi jo pomoči,
in upaj trdno — ona te otme.

Cilka.

Slovenski misijonar

Ruski katoliški junaki.

Grof Gregor Šuvalov.

Grof Šuvalov je bil rojen leta 1805. v Petrogradu. Ko je dopolnil dvanajsto leto, so ga poslali v protestantovsko šolo v mestu Bern v Švici. Tam so mu protestantovski učitelji zastrupili srce z brezverskimi nauki. Ko je srečno dovršil vse šole, se je vrnil v domovino, se oženil in stopil v državno službo; obetala se mu je sijajna prihodnost. Svojo blago ženo je pristrčno ljubil in jo je spremil v Italijo, da bi si tam utrdila zdravje. Dne 20. februarja leta 1841. mu je v Benetkah umrla ljubljena soproga. Več njenih sorodnikov se je že povrnilo v naročje katoliške Cerkve in tudi grofica Šuvalov je želela umreti kot katoličanka. Toda njen mož je stvar toliko časa odlašal in zavlačeval, da je grofica umrla prej kakor je mogla tudi po zunanje postati katoličanka. Grofa Šuvalova je smrt njegove žene zelo potrla. Po njeni smrti mu je njeno čednostno in bogoljubno življenje še bolj živo stopilo pred oči in mu zbuvalo hrepenenje po bolj krščanskem življenju.

Grof Šuvalov je svoje izpreobrnjenje sam popisal v lepi knjigi. V tej knjigi pripoveduje, da je bil ob smrti svoje žene še ves poln naukov svojih protestantovskih učiteljev. Mislil je, da so vse vere dobre; najboljša se mu je pa zdela protestantovska, ker je najmanj krščanska in zahteva najmanj verskega življenja.

Šest tednov po smrti svoje žene je grof Šuvalov odšel iz Benetk; da bi se povrnil v domovino. Pred vrnitvijo v domovino je obiskal še svojo mater, ki je takrat živela v Nici na Francoskem; ta je pred nekoliko leti postala katoličanka ter veliko molila za izpreobrnjenje svojega sina in tudi druge prosila, naj v ta namen molijo. Pri svoji materi v Nici se je grof Šuvalov seznanil z jezuitom Pelegrinijem in se z njim pogovarjal o razločku med rusko in med katoliško Cerkvijo. Začel je tudi sam moliti in premišljevat o verskih rečeh.

Vendar led še ni bil prebit. Iz Nice je grof Šuvalov potoval v Švico in se ustavil v

Bernu. Po čudnem naključju je v Bernu novoizpreobrnjeni Rus knez Božidar Galicin prenočeval v isti gostilni kakor Šuvalov. Grof Šuvalov sicer ni bil poseben prijatelj kneza Galicina, ker se z njim ni ujemal v verskih stvareh, a vendar ga je nekaj gnalo, da ga obišče in se z njim pogovori o svoji rajni ženi in o verskih vprašanjih. Šuvalov je v tem pogovoru še trdil, da je vseeno, katere vere se kdo oklene. Knez Galicin mu je pa dokazal, da je Kristus ustanovil samo eno Cerkev in želel, naj bo ta Cerkev v veri edina in nerazdeljena. Opozoril ga je na Kristusovo molitev pri zadnji večerji, ko je naš Gospod molil za cerkveno edinstvo: »Da bi bili vsi eno, kakor ti, Oče, v meni in jaz v tebi.« To dokazovanje se je grofu Šuvalovu vtisnilo globoko v spomin in v srce. Sam piše: »Spoznal sem, da more biti samo ena vera kakor je tudi samo en Bog; če je torej krščanstvo prava vera, more biti tudi samo ena prava Cerkev.« Pa tudi čednostno življenje kneza Galicina in njegova velika požrtvovalnost, s katero je toliko žrtvoval za pravo vero, je zelo vplivala na grofa Šuvalova. Sklenil je, da hoče posnemati čednostno življenje in požrtvovalnost kneza Galicina.

Iz Berna je v majniku leta 1841. prišel v Berlin na Nemškem. Tam je bila njegova sestra omožena z nekim protestantom. Pri nji je ostal šest mesecev. V Berlinu se je s protestanti in z razkolnimi Rusi pogovarjal o verskih vprašanjih. S protestanti se ni mogel več ujemati. Poizkusil je še enkrat, če bi se mogel sprijazniti z rusko razkolno vero. Pri nekem ruskem duhovniku v Berlinu je opravil spoved in prejel obhajilo. Ruski duhovnik mu je v pogovoru o verskih stvareh rekel, da sta ruska in katoliška Cerkev dve sestri, ki naj bi se med seboj ljubili. Šuvalov je začel primerjati obe »sestri«. Hitro je izprevidel, da poglavarji ruske cerkve katoliške Cerkve nikakor ne priznajo za »sestro« in s katoličani ne ravnaajo nič kaj po »sestersko«. Pri katoliški službi božji je opazoval pobožnost in zbranost vernikov; priznati je moral, da se

pri razkolni službi božji verniki ne obnašajo tako pobožno in dostojno. Odslej se je v Berlinu vsako nedeljo udeleževal službe božje v katoliški cerkvi sv. Hedviže. V tej cerkvi je začutil željo po sv. spovedi in prav rad bi bil pokleknil k spovednici; začel se je pripravljati za dolgo spoved.

Iz Berlina je odšel na Francosko. Tam se je dva meseca pripravljaj na spoved in med tem časom veliko premišljeval in goreče molil za dar prave vere. V oktobru leta 1841. je v Parizu pri nekem katoliškem duhovniku opravil dolgo spoved; odveze sicer ni mogel dobiti, ker še ni bil katoličan, a vendar je po tej spovedi začutil veliko notranje veselje in mir. Vedno jasneje je spoznaval, da je spoved res od Kristusa postavljen zakrament in da je katoliška vera že zato edino prava, ker je ta zakrament ohranila popolnoma čisto nepokvarjeno in veljavno. Spoznal je, da je razkolna cerkev suha veja, odtrgana od debla prave Kristusove Cerkve.

V Parizu se je Šuvalov seznanil s knezom Ivanom Gaгарinom. O tem nam pripoveduje: »Knez Gaгарin me je sprejel z najpristrčnejšo prijaznostjo. Vedel sem, da je bil v svoji duši že katoličan; razodel sem, kaj se godi v mojem srcu. Naenkrat sva se razumela. Skoraj vsak večer sva skupaj brala in se pogovarjala. V medsebojnih pogovorih sva se trdno prepričala, da je katoliška Cerkve edino prava. Razkolna ruska cerkev je sicer zelo blizu resnice, a vendar jo globok prepad loči od prave Cerkve. Ali se ladja, ki se je razbila blizu pristanišča, ne potopi ravnotako kakor ladja, ki se ponesreči sredi morja? Prepada med Rusi in med katoliško Cerkvijo bi se premostil, če bi Rusi priznali vrhovno poglavarstvo sv. Petra in njegovih naslednikov rimskih papežev; vse druge razkolne zmote bi se dale potem brez težave premagati.

Medtem se je približal 10. februar l. 1842., smrtni dan pobožne žene grofa Šuvalova. Šuvalov se je spomnil, da je svoji ženi nekoliko ur pred njeno smrtjo obljubil, da bo postal katoličan. Začutil je neko posebno hrepenenje, da bi ta dan prejel sv. obhajilo. Dasi je bil v srcu že katoličan, je vendar še prejel sv. obhajilo v ruski razkolni kapeli v Parizu; Gaгарin se mu je pridružil. Šuvalov o tem obhajilu pripoveduje: »Približala sva se torej Gospodovi mizi; v tem trenutku sva bila polna gorečnosti in dobre volje. Resnica je bila najin edini cilj, edino hrepenenje, in bila sva pripravljena vse žrtvovati in pretrpeti zaradi resnice. To obhajilo je bila zadnja poskušnja in zadnji klic k resnici. Gospod naju je uslišal, kljub temu, da obhajilo v razkolni

kapeli ni bilo v popolnem soglasju z najinim notranjim prepričanjem; Gospod naju je čudovito razsvetlil, neodločnost je izginila, dvomi so se razpršili in bila sva trdno odločena, da postaneva katoličana. To je bilo zadnje obhajilo v razkolni cerkvi. To so bili lepi dnevi! Moj prijatelj, ki je bil vrednejši od mene, je bil obdarovan od obilnejših milosti; še pred menoj se je povrnil v pravo Cerkve ter sklenil, da se hoče pod zastavo sv. Ignacija (kot jezuit) popolnoma Bogu posvetiti.«

Šuvalov in Gaгарin sta odslej skupno hodila k pridigam imenitnega govornika jezuita Ravinjana v Parizu. Nekega dne je Šuvalov obiskal patra Ravinjana in mu razodel: »Moj oče, ne prihajam vas vprašat, če naj postanem katoličan; s celim srcem sem že katoličan, moje prepričanje je popolno in pripravljen sem vse žrtvovati in pretrpeti za pravo vero.« Pater Ravinjan je vendar še nekoliko počakal, da se Šuvalov še bolj utrdi. Šuvalov je še nadalje molil in premišljeval ter občeval z gorečimi katoličani in novoizpreobrnjenimi Rusi, posebno s knezom Gaгарinom in Galicinom, z grofom Petrom Jermolovim in z grofom Svečin. Dne 6. januarja leta 1843. je bil grof Šuvalov sprejet v katoliško Cerkve.

Kot katoličan se je grof Šuvalov odločil za redovniški stan in za samostansko življenje. A prej je moral prestati še eno poskušnjo. Leta 1854. se je moral vrniti na Rusko, da uredi svoje domače zadeve. V Petrogradu so ga njegovi prijatelji in sorodniki sprejeli z veliko prijaznostjo in ga obsipali z ljubeznivostjo; na carskem dvoru so mu izkazovali veliko naklonjenost. Povsod so se mu zbužali najljubkejši mladostni spomini. A sredi tolike prijaznosti in ljubeznivosti je tem bridkeje čutil bolečino, da mora svojo katoliško vero skrivati; še bolj je začutil, da ga Bog kliče v redovniški stan. Bridka in težavna je bila ločitev od domovine, od brata, od drugih sorodnikov in prijateljev.

Šele leta 1856. se je grofu Šuvalovu izpolnila njegova srčna želja po samostanskem življenju. Z dovoljenjem svojega duhovnega vodnika patra Ravinjana je v Monzi (na Laškem) vstopil v noviciat barnabitov. V samostanski samoti, daleč od sveta in od zemske domovine, se mu je zbudila nova plemenitejša ljubezen do njegove domovine. Poslušajmo njega samega! »Vedno sem ljubil svojo domovino. Toda pravo krščansko ljubezen do domovine sem začutil šele v samostanu. Ljubezen do domovine ima zdaj zame plemenitejši in vzvišenejši cilj kakor nekda. Ljubim slavo svoje domovine, želim ji srečo; toda ta slava in sreča je sreča prave vere in njeno

razširjanje med narodi, ki je še ne poznajo. Da, šele v samostanu mi je vzklikla prava domovinska ljubezen. Prej se nisem veliko zanimal za duhovno srečo svoje domovine in sem zelo malo molil za izpreobrnitev Rusije; v tem tihem, molitvi posvečenem življenju, sem pa spoznal, da moram razen za svoje zveličanje celo življenje moliti tudi za vrnitev tega velikega naroda k verski edinosti. Spoznal sem to in prosil Boga, da bi me uslišal. Gospod, če mi ni bilo dano, da bi svoji domovini služil v vojski za domovino, naj ji bo posvečena zanaprej vsaj moja molitev in če treba tudi moje življenje; o da bi mogel vsaj z majhnim zrncom prispevati k veličastni stavbi njenega duhovnega prerodenja!»

Šuvalov se je v siromašni meniški obleki čutil srečnejšega kakor v sijajnih službah svoje mladosti in v preprosti celici srečnejšega kakor v carski palači v Petrogradu. »In

zakaj« — tako je vzkliknil — »se ne bi čutil srečnejša? Izmed milijonov ločenih Grkov in Rusov sem bil izvoljen, da se udeležim sreče malega števila novoizpreobrnjenih Rusov, malega števila, ki bo pa brez dvoma še zelo napredovalo; saj je Gospod sam rekel, da bo en hlev in en pastir. Mi smo le prvenci te edinosti, po kateri mora hrepeneti vsak kristjan in ki se bo enkrat gotovo uresničila. Ne bojte se; naš trud in naše molitve bodo našle milost pred Bogom: Rusija bo postala katoliška!»

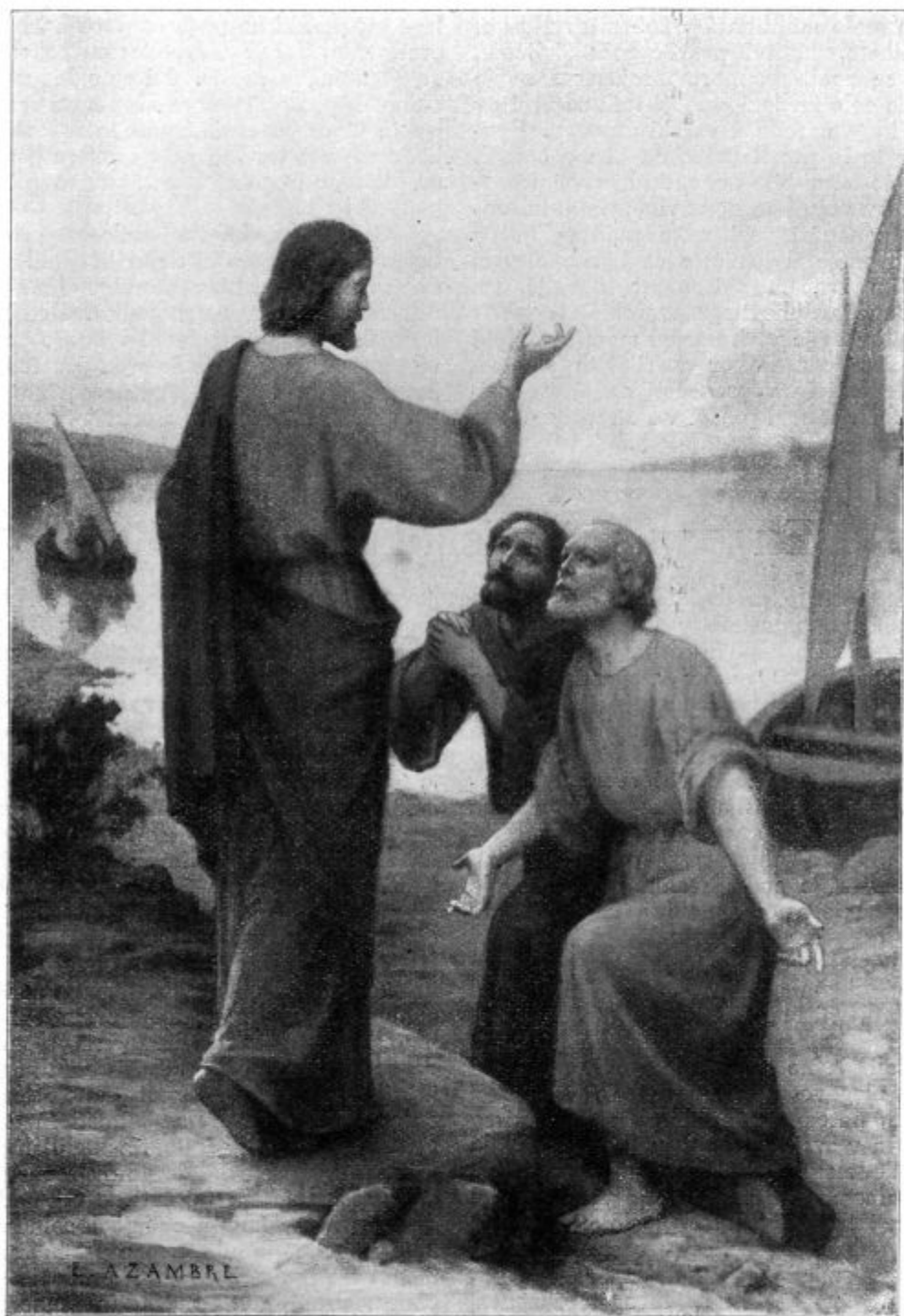
Grofu Šuvalovu ni bilo več odločeno dolgo življenje, da bi delal in molil za svojo domovino. Dne 18. septembra 1857 je bil v Milanu posvečen v duhovnika. Dne 1. aprila leta 1859. se je že preselil v boljšo večno domovino. Tam v nebesih pred prestolom božjim moli, da bi se njegova domovina povrnila k edinosti s katoliško Cerkvijo.

En dan pri misijonarju v Indiji.

»Bilo je malo pred polnočjo,« piše nek misijonar, »ko položimo v vasi Mulaipalam svoje trudne ude k počitku na tla, ki so še žehetela vročine. O kako srečnega sem se čutil oni večer pod mirno sanjajočimi zvezdami! Nočna tišina je bila kakor nalašč za tiho nemoteno molitev. Čutil sem se tako srečnega, da bi ne zamenjal svojega truda-polnega, skritega misijonarskega življenja za vse krone celega sveta. Pač sem imel zadosten razlog zahvaljevati se nebeškemu Očetu, ker mi je podelil toliko milosti in me poslal oznanjevat evangelij nevednim. Par korakov od mene je ležalo 52 oseb, vsi v belih oblačilih, med njimi tudi dva paganska duhovna, ki sta med svojimi rojaki uživala velik ugled. Vsi bodo naslednje jutro očiščeni po sv. krstu v krvi Jagnjetovi. Vsi se bodo odpovedali javno in slovesno hudobnemu duhu in njegovemu delu, ki so ga dosedaj opravljali, potem pa jih bo sprejela Cerkev Kristusova v svoje naročje. Oni večer je bila za silo dodelana tudi kapelica. Najsi še ni bila popolnoma izvršena, sem jo vendar hotel naslednje jutro slovesno blagosloviti in prvič darovati nekrvavo daritev v vasi, ki je bila prej popolnoma paganska. Vzpored za naslednji dopoldan je bil: 1. Okrog treh zjutraj se začne sv. krst za odraslene. 2. Blagoslovljenje kapelice po rimski obredni knjigi, razlaga blagoslovljenja in pomen krščanskih cerkvâ sploh. 3. Slovesna sv. maša z nagovorom na krščence. 4. Koncem sv. maše na-

govor na katehumene, ki se še pripravljajo na sv. krst. 5. Krst otrok.

Preden zaspim, se še nekaj časa zabavam nad melodičnimi glasovi smrčečih sosedov, glasovi, ki me kmalu zazibajo v najslajše spanje. Lizanje, duhanje in trganje na nogah me naenkrat zbudi iz globokega spanja. Bil je pes, ki se je trudil odtrgati kak kosček od svojih usnatih sandal za svoj lačni želodček. Ker sem bil že večkrat oropan svojih sandal, kadar spim pod milim nebom, obdržim — izmodren po škodi — obuvalo kar na nogah ali pa ga denem pod glavo za vzglavje. Skočim pokonci, in ker je bilo pet minut pred tremi, se vendar nisem smel hudovati na psa, ko me je tako ob pravem času zbudil. Takoj zbobnam ljudi iz spanja, preberem njihova imena ter jih postavim v vrsto: moške na desno, ženske na levo. S kratkim nagovorom jih pripravim na važen trenotek ter jim še enkrat predočim velike milosti in dolžnosti. Pri lojevi luči in oljnatih bakljah začnem krščevati. Nisem bil še gotov z odrasčenimi, pa je moral že eden držati dežnik nad menoj, da me niso žgali pripekajoči solnčni žarki; kajti kapelica je bila mnogo premajhna, da bi mogel vse noter spraviti. Ko odložim po končanem programu od potú popolnoma premočeno obleko, je bilo že poldvanajstih. Pravijo, da ni težko, kar kdo rad stori; toda vkljub temu mi bo pritrtil vsakdo, ki je že poskusil, da ni malenkost osem ur neprenehoma vrteti jezik v ustih. Jezik in čeljusti

»Pojdita za menoj; naredil vaju bom za ribiča ljudi.«

bolé, človek je zdelan in zbit kakor izprašen meh. Zato se zelo razveselim, ko me pokliče moj kuhar k zajtrku, ki je bilo obenem tudi kosilo. Kuhar je hotel biti to pot zelo velikodušen. Napravil je namreč mizo — umetnina, ki je ni poskusil nikoli več ne prej, ne pozneje. Iztaknil je namreč nekje črvivo in nagnito desko in jo položil na dva kamna. — Na to »mizo« torej postavi riž in pečeno piško, ki mi je zelo vabljivo dišala. Ko opravi svojo molitev, se vsedem za »mizo«, da bi kakor stari junaki »stečnil roke po sladko pripravljene jedi«. Ko pa hočem s krepkim sunkom cdtrgati bederce, je bilo črvivi deski preveč: treak — in pišče se valja v pesku. Koščki mize in črepinje mojega edinega krožnika se pomešajo s peskom in rižom. »O ti nebeška jed,« vzdihnem, »zašla si pač na napačno mizo in nisi bila določena zame. In ravno sedaj se mora to zgoditi, ko me tako muči nenasitna lakota.« Ko splava moj tožen pogled od »sladko pripravljene jedi« na prestrašeno nakremžen obraz kuharjev, sem se moral na glas zasmejati. Bil je smešen pogled: tam pečenka s peskom in črvivino močno popoprana, tu kuhinjski šef, ki se drži kakor oblita kokoš. Moja edina čaša, ki je bila obenem moj edin kozarec, se je razbila. Solze radi te izgube nisem nobene potočil, bom imel prihodnjč vsaj en kos pohištva manj seboj vlačiti. Riž seveda je bil za vselej izgubljen; pišče pa lepo osnažim in zmijem in s tem potolažim lakoto, kolikor se je dalo.

Potem pokadim — kakor pravi Indijanec — eno smodko ter vpišem imena krščenih v krstno knjigo. Ko sem bil s tem gotov, takoj naprežem, da pridem še pravočasno v vas Satalno, kjer sem imel krstiti več oseb, ki so

z današnjimi krščenci istočasno končale skušnjo. Ker je bila pot tja še precej dobra, opravi tudi brevir do konca. Ko dospem v vas, grem v senčnat tamarindov gaj ter začnem deliti sv. krst pod zelenimi hladnimi drevesi.

Bridkih ur, ki sem jih prestal pod onimi drevesi, ne pozabim kar tako hitro. Po končanem dnevnem delu se vležem na tla h kratkemu oddihu. Spal sem že čez eno uro, kar me zbudi neko šumenje in brenčanje v glavi. Skočim pokoncu, se primem za uho; kajti notri je razbijalo in ropotalo kakor da bi se vrtela vsa mlinska kolesa. Čimbolj se trudim, da bi spraval nepridiprava vun, tembolj šumi in ropota v ušesu. Pokličem kuharja in mu rečem, naj posveti z lučjo v uho in nesnažo prime; kar mi pravi, da nič ne vidi, najbrž bo kaka prav majhna mušica. »Kaj, majhna mušica,« zakričim, »če ni kak lomasteč slon ali pa rjoveč lev, pa tudi nič nočem.« Vlijem vodo v uho, da bi spak utonil, in na kuharjev svet še olja iz svetilke; pa vse nič ne pomaga. Tedaj prosim kuharja, naj porine v uho svoje majhne klešče, ki jih nosijo domačini vedno pri sebi, da si izdero trn, če se zabode, ter naj privleče paglavca živega ali mrtvega vun. Po dolgi operaciji se mu naposled posreči privleči na dan eno perutnico mušice. To me je nekoliko pomirilo, da je bila samo ena mušica. Košček za koščkom naposled privleče celo »zver«. Uho me je pa še dolgo prav občutno bolelo in zelo oteklo. Ne vem, ali je bila kriva oteklini mušica ali operacija z nerodnimi kleščami, samo to vem, da si od takrat naprej vedno in povsod zamašim ušesa z volno, kadar sem primoran prenočevati na prostem — in dobro mi dene.«

Čast. S. Angela Dejak svoji sestri.

Kukuš, 30. julija 1913.

Srčnoljubljena sestra!

Gotovo željno pričakuješ mojega pisma, ker si moraš misliti, da se mi ne godi dobro. Da, ljuba sestra! Prestala sem hude ure. Ko se je 30. junija zopet vojska začela, je 2. julija že vse okrog med Solunom in Kukušem gorelo in gledale smo s strahom, kako je ogenj švigal iz topov. Bilo se je pet bolgarskih vojakov proti sto grškim. Popolnoma upehani Bolgari so prihiteli ob petih v Kukuš in vsi seljani požganih vasi. To je zelo prestrašilo tukajšnji narod, takoj so začeli bežati. Vzeli so le toliko reči, kar so mogli nesti. Nekateri s konji, drugi peš, Bog vé kam; od ene vasi v drugo. Po poti jih je zelo veliko

pomrlo. Okoli 500 ljudi je pribežalo k nam. Drugi dan zjutraj, v četrtek, se je zopet začel strašen boj, pa prav pred našimi očmi na Kukuškem polju. Strašno grmenje je bilo; mi smo se tresli, natlačeni kakor užigalice v naši kleti. Ob pol 1. uri je priletela prva krogla v našo hišo. Ni bila prava krogla, temveč kaka dva decimetra dolga železna, težka bomba, imenovana šrapnel, napolnjena s 320 kroglicami. Kakšno zvenenje je bilo! To si človek samo tedaj lahko predstavi, če je sam slišal in čutil. Cel popoldan so padale take bombe v mesto; posebno so merili na nas. V našo hišo jih je padlo sedem, mnogo drugih je

padlo v dvor in drugod. Hvala Bogu, moje glave ni nobena zadela, čeravno jih je veliko priletelo ravno nad njo. Naša hiša je predrta od vseh strani. Škode je za deset tisoč kron. Proti večeru so nehali na nas meriti. Bili so se pa še do desete ure. Naenkrate pa začne čudno klopotati, kakor bi voda vreła, ravno opolnoči. Bile so mitraljeze. To ni tako strašno slišati kot topovi. Toda hujše je za vojake, ker jih pokosi kakor bi travo kosil. Ob šestih je to ponehalo in zagrmeli so zopet topovi. Bolgarski vojaki so dostikrat prišli k nam, ali vodo pit ali po kaj drugega, in so nam rekli, da jim hiti Avstrija na pomoč. To nas je zelo razveselilo, toda ni bilo res. Od 9. do 10. ure so začeli Bolgari bežati, ob 11. uri je bilo vse v teku. Nekateri ranjeni, drugi od tridnevnega natezanja jako utrujeni, so bežali, dokler so mogli, polovica jih je na potu obležala. Ob pol 12. so pridrli Grki kot zverine in udrli vsa vrata, kradli, kar jim je v roke prišlo. Prvi polkovnik je prišel k nam. Ko smo ga pozdravili, je pregledal vso hišo, če imamo bolgarske vojake skrite; pa tega ni našel. Dal nam je stražo ter udrl naprej za bolgarsko armado. Mimo grede so vse bolgarske vasi požgali. Naenkrate privre kakor dež grška vojska; ker pa vode niso mogli dobiti, ali so se bali, da je zastrupljena, so vsi prišli k nam pit; misli si toliko ljudi! Naš strah pa še ni bil pri kraju. Od vseh strani je izbruhnil ogenj. Najprvo so zažgali našo stolno cerkev, za katero je dala naša sestra prednica 35 000 kron samo za barvanje cerkve in slik. Potem je na vseh straneh mesta gorelo. Bile smo v takem dimu, da ni bilo mogoče dihati. Ljudje so kar na glas tulili. Celo noč smo samo vodo nosile na sosednje hiše, da se naše ne zažgo. Ogenj je trajal cel teden. Ljudje so prihiteli k nam, ker so se bali, da jih Grki ne bi klali, ne misleč, da jim bo vse zgorelo. Zato so goli ostali. Še srajce nimajo za preobleči.

Ah, dosti bi ti še pisala od vsega tega zla,

pa mi ni mogoče. Hočem ti le to, kar nas je zopet sedaj zadelo. Vseh skupaj je pri nas zdaj do 600 ljudi, večinoma stari; razume se, da moramo vse hraniti in tudi nič se ne more tukaj kupiti, ker je celo mesto prah in pepel. Vsaj od začetka so bili ljudje zdravi, potem so pa začeli bolehati od samega strahu in žalosti. Že pet dni jih je umrlo po pet na dan; danes pa devet. Pa tako hitro umirajo, da je res strašno. Vsi samo na smrt čakajo. Sestre pa tekamo od enega bolnika do drugega. Kar je mož tukaj, niso za drugo kakor za mrliča pokopavati. Pa komaj jih vlečejo, tako so ubogi starci zdelani. Nikjer pa ne smejo biti brez sestrâ. Vsi mrličji se zakopljejo brez rakve. Vse sestre smo tako zdelane, da nog skoraj ne moremo za seboj vleči.

To pismo ti pišem sedaj, ko sem pri zdravju. Saj si lahko misliš, da sem tudi jaz iz mesa in lahko zbolim. Pa če bi se to zgodilo, imam zaupanje v ljubega Boga, da mi bo milostljiv. Saj rada darujem svoje življenje za uboge. Večjih ubožcev pa ne najdemo, nego so ti. Bog daj, da bi se vendar mir sklenil, da bi zdravi ljudje mogli vneti iz naše hiše. Oni trpijo in mi trpimo, ker tukaj zelo smrdi; toliko ljudi v hiši, vedno mrličji med njimi in zunaj pa nešteto ubogih vojakov, le malo zakopanih. Predvsem pa: kako hraniti toliko množico ljudi? Dokler bo to trajalo, bomo zmeraj imele čez glavo deła. Kadar se bo pa mir sklenil, bode večina ljudi popustila mesto ter šla, mislim, v Ameriko, ker pod Grki kot sužnji živeti je preveč težko. Če se bode mesto zopet zidalo, ne bo več bolgarske šole. Torej ne bom več tukaj potrebna in tudi druge šolske sestre ne. Mislim, da bo boljše, da prosim v Avstrijo, kakor v tej provinci ostati. Vendar bomo to videli šele čez par mescev. Če je božja volja, se bomo še videli; če ne, pa ne.

Z Bogom v presv. Srcu Jezusa in Marije!
Tvoja ljubeča sestra

Angela.

Redovno življenje zamorcev.

Iz Srednje Afrike (Kongo).

Zelo težko je vzgajiti med zamorci domača duhovščina in ne ravno lažje domače redovnice; kajti zamorci imajo svoje šege in navade, katerih ne morejo pustiti, tudi ko bi hoteli. Domača duhovščina pa misijonarjem neizmerno koristi: prvič lažje razširjajo Kristusov nauk, ker ga oznanujejo v materinem jeziku, drugič poznajo vse navade in razvade ter vedo, kje zasaditi klino, da se ta ali ona razvada odpravi, in tretjič imajo zamorci večje zaupanje do domačina kakor do tujca, — pa zgled vleče.

Ravnotako so potrebne domače redovnice; misijonarji ustanavljajo na misijonih šole in bolnišnice. Teh pa ne morejo sami opravljati, s seboj pa tudi ne pripeljejo šolskih in usmiljenih sester, včasih že, a kvečjemu eno ali dve, ki pa pri vsej svoji požrtvovalnosti ne morejo biti kos svoji nalogi, ko je toliko potreb: grde bolezni, zanemarjenost mladine itd. In ko bi božja milost ne pomagala, bi bilo vse trudapolno delo misijonarjevo zastoj.

Zamorci in zamorke morajo premagati veliko ovir in težkoč, če se hočejo posvetiti

Bogu. Poglejmo poročilo iz K o n g o :

»Med otroci v sirotišnici so se pojavili znaki, ki so kazali veliko navdušenje za redovni stan. Toda kakor hitro so prišli v leta, ko bi se lahko odpovedali svetu in se posvetili Bogu in bližnjemu, jim je upadel pogum.

Božja milost pa je potrkala pri drugih, in sicer ne pri onih, ki so bili vzgojeni v sirotišnici, ampak pri onih, ki so zrastle v dobrih krščanskih družinah. Ko so se upale prve deklice razodeti svojo namero, da hočejo postati usmiljene sestre, so naletele pri starših, katerim se je zdel tak sklep nekaj čisto novega, na veliko ovir. Sosedje so se jim rogali: »To so otročje marne; čakajte, da pride snubit postaven mladenič, potem boste videle!«

Toda preroki so se topot motili; deklice so ostale stanovitne in so odbile vse snubitve.

Sčasoma se je pa tudi staršem posvetilo v njihovih črnih glavah in izprevideli so, da bi bilo pravzaprav nekaj lepega in častnega, ko bi videli svojega sina pred oltarjem ali hčer v redovni obleki. Še več. Ko so nekateri starši sprevideli, da se hčere ne šaljijo, ampak resno mislijo stopiti v redovni stan, so začeli opravljati devetdnevno v čast Materi božji, da bi izprosili hčeri moči in razsvetljenja.

Nenavaden vtisk je pri zamorcih napravila tonzura, ki jo je prejel prvi semeniščnik Štefan Kaoze. »Je li mogoče?« je vzkliknil eden, »ta hoče biti enak patrom?« Drugi je zopet menil: Odkar je naš narod črn, ni še noben mladenič mislil na to, da bi živel brez družine.

»Ko bi jaz ne bil poročen in ko bi ne bila koča polna otrok, potem bi si izbral prav gotovo ravno to pot kakor Kaoze; tako je pa zame prepozno. Toda moliti hočem, da bi dodelil ljubi Bog mojim otrokom to milost. Rad bi, da bi postal Frančišek duhovnik in Terezija sestra,« je rekel župan mesta Kalonije in se praskal za ušesi. »In jaz bom tudi za to molila,« je pristavila žena solznih oči. Čez par tednov prileti župan ves zasopljen k materi-prednici: »Ali je mogoče? Moja Terezija hoče postati usmiljena sestra. Ali se more to zgoditi?« In dobri mož se je trikrat zavrtel na peti od samega veselja.

Mnogo staršev pa napravlja otrokom resne zapreke in težave; hčer za vedno izgubiti, odpovedati se snubčevemu denarju, nobenih potomcev ne imeti, to so reči, ki ne gredo kaj rade v črno glavo. Zaraditega so

morale deklice premagati hude boje zaradi svojega poklica. Toda držale so se pogumno, in ker je zamorec napram svojim otrokom zelo popustljiv, so dobile naposled vse zaželjeno dovoljenje.

Miknu, enemu najboljših, je krvavelo srce, ko mu je hči Ana, edina tolažba na zemlji, razodela željo, da hoče postati redovnica. Velikodušno je pač dovolil, da sme iti za usmiljeno sestro, toda ko je prišla sestra iz sirotišnice ponjo, se dobri oče ni mogel ločiti od nje. Ko sta šli proti sirotišnici, je pridiral za njima in napravil tak trušč, da se je morala hči vrniti z očetom. Tu pa je posegla vmes energično roka črne mame.

Zvečer potrka nekdo na vrata sirotišnice. Vratarica odpre in zunaj stoji žena Mikno s hčerjo. Z enim sunkom potisne mati hčer skozi vrata in pravi: »Sestra, pripeljala sem ti jo; ne morem gledati, kako ubogi otrok cele noči joka in zdihuje. Oče je danes preveč pil; ne vé nič, kaj dela. Ko bo jutri tizen, ga bo sram, da ne bo vedel, kam bi se skril. Zdrava, ljuba hčerka; ubogaj lepo, da ti Bog ne odtegne svojega blagoslova.« Še enkrat objame svojo hčer ter odide domov.

Z dovoljenjem apostolskega vikarijata so začele črne kandidatkinje poskušnjo v samostanu sester. Delale so isto kakor drugi otroci v sirotišnici: opravljale so isto delo, hrano so isto imele in spale so v ravno takih spalnicah kakor drugi otroci. Te pogoje so vse z veseljem sprejele. Najprej so bile štiri kandidatkinje, peta, ki je bila že zaročena z gojencem učiteljskega konvikta, jim je sledila kmalu. Navdušena po zgledu svojih prijateljic je poslala svojemu ženinu koralde in se pridružila drugim kandidatkinjam. Razen teh petih sta se priglasili za novicijate še dve.

Predno pa so deklice nastopile novicijate, so se posvetovale, kaj naj store s svojimi koraldami in drugim okrasjem; kajti zdelo se jim je neprimerno, da bi kot kandidatkinje redovnega stanu obešale srce na brušeno kamenje in lepe obleke, in prinesle so svoje reči sestri prednici ter jo prosile, naj jih razdeli med deklice, ki si takih reči ne morejo nabaviti.

Skoro so se navadile na težave rednega življenja, na samostansko pomanjkanje ter na neprijetna dela v sirotišnici. Odlikujejo se predvsem po dobri volji, obnašanju in ubogljivosti, čutijo se srečne ter imajo trden sklep ostati v samostanu.«

Misijonsko semenišče v Kara-Agaču pri Odriuu.

Z misijonskim semeniščem v odrinskem predmestju Kara-Agač smo že več let v pristrčni prijateljski zvezi. Saj se v tem semenišču vzgajajo prihodnji apostoli bolgarskega naroda; od tega semenišča je odvisen napredek katoliške vere v novi veliki Bolgariji. Zadnjega pol leta se je ta prijateljska zveza pretrgala, ker je bil Odrin in Kara-Agač oblegan od bolgarske vojske. Odkar so Bolgari dne 26. marca po dolgem boju osvojili mesto Odrin, se je zopet začelo prijateljsko občevanje med nami in med misijonskim semeniščem v Kara-Agaču. Veliko novega smo izvedeli. A ne moremo vsega naenkrat povedati. Naš znani P. Hristov je med dolgotrajnim obleganjem zapisoval vsak dan vse važnejše dogodke. Svoje zapiske je sam lastnoročno dosti čedno tiskal — časa je bilo med obleganjem zadosti — in sedaj je pred nami obširna knjiga, debela 205 strani. Iz teh zapiskov se takoj čuti, da je bil P. Hristov ves čas obleganja jako dobre volje; v zaupanju v božjo previdnost se ni bal krogel, ki so žvižgale nad mestom in padale v mesto, ampak mirno je molil in delal ter povsod, kjer je mogel, tolažil žalostne, pomagal sirotam in strežl bolnikom.

Za enkrat samo par stvari o misijonskem semenišču. Dne 19. oktobra lanskega leta se je začela vojska med Bolgari in Turki. Bolgari so povsod z veliko naglico prodirali na turško ozemlje in se zmagoslavno bližali

Odrinu ter mu, začeli od vseh strani groziti. Odrin se je moral pripraviti za dolgotrajno obleganje. Kdor je mogel, je bežal po železnici proti Carigradu; v Bolgarijo ni bilo več mogoče potovati, ker so se ob celi bolgarsko-turški meji vršili srditi boji. Tudi gojenci misijonskega semenišča so se pripravili za odhod v Carigrad; le nekoliko starejših je ostalo v Kara-Agaču. Dne 21. oktobra zvečer so se gojenci pod vodstvom treh svojih učiteljev-misijonarjev iz Kara-Agača odpeljali proti Carigradu. Pot je bila težka in nevarna. Vlak je bil prenapolnjen; vsak prostorček je bilo treba s silo priboriti in ga braniti. Gojenci so vzeli s seboj več vreč kruha in nekoliko vrčev vode, kakor da bi se pripravljali za potovanje po arabski puščavi. Po dolgotrajni in težavni vožnji so prišli v Carigrad in so še tam v misijonski hiši asumpcionistov.

Deško semenišče v Kara-Agaču in drugi zavodi poleg tega semenišča so se pa med tem časom izpremenili v bolnišnice za turške ranjence; v kletih so pa dobili varno zavetje odrinski katoličani. Misijonskega semenišča samega sicer ni zadela nobena krogla, vendar imajo misijonarji neizmerno škodo in s strahom gledajo v prihodnost. Kakó je pa v Odrinu zdaj, ko so ga zopet zavzeli Turki, o tem pa drugič kaj več. Med tem časom pa naj se, kdor more, spomni »vsakdanjega kruha« za bolgarske misijone.

Cerkveni razgled

Po svetu.

Čujte! Vatikan brez alkoholnih pijač. Sveti oče Pij X. že dalje časa ne pokusijo nobenega vina in sploh nobene alkoholne pijače. Izvedeli pa so, da so vatikanske kleti polne najfinejših butilk, ki jih ljudje s celega sveta pošiljajo v dar sv. očetu. Pij X. so nato veleli vse kleti popolnoma izprazniti in vso zalogo vin in drugih alkoholnih pijač razdeliti revežem, bolnišnicam, samostanom, bolnim starim duhovnikom itd., tako da v Vatikanu ni ostala niti kaplja. Tudi nihče iz Vatikana ni dobil ničesar od tega.

Služba božja na morju. Rafaelova družba je posredovala in dosegla, da se na velikih par-

nikih nemške parobrodne družbe med vožnjo v Ameriko opravlja vsak dan katoliška služba božja. V ta namen so prirejeni na ladjah posebni prostori; na razpolago je kovčeg, ki so v njem shranjene vse potrebščine za sv. mašo. Škof Koudelka iz Milwaukee se je bil pretečeno poletje podal na obisk domačih v Evropi in pripoveduje, da je na Lloydovem parniku »Großer Kurfürst« ne samo vsak dan maševal, ampak pred mašo tudi vselej spovedoval. Prvi petek v mesecu pa — tako poroča škof sam — je spovedoval na ladji štiri ure; nič manj kot 200 potnikov je pristopil k sv. obhajilu. Pridigoval je v angleškem, nemškem, poljskem in slovaškem

jeziku. — Ako bi se ta lepa navada splošno vpe-
ljala, bi bila to pač velika tolažba za večino
izseljencev.

Nočno češčenje. V noči od velikega četrta
na veliki petek (1913) se je udeležilo v Parizu
nočnega češčenja 2264 mož in mladeničev. Torej
moderni Babilon, kakor imenujejo pariško me-
sto, vendar ni tako zapuščen in zanemarjen.

Mašniško posvečevanje. V misijonišču št.
Gabriel pri Dunaju je prejelo 28. septembra
sv. mašniško posvečenje 51 bogoslovcev IV. let-
nika. Vsi ti novomašniki se bodo podali po dovr-
šenih bogoslovnih naukah v razne misijonske po-
krajine.

slojev in vrst se je zbralo na sv. kraju, kjer se je
razodelo božje Srce Jezusovo, da se temu pre-
svetemu Srcu posvete in poklonijo in da molijo
za blagor Francije. Sv. obhajilo je trajalo več ur.
— Katoliški železničarji so na Francoskem tako
organizirani, kakor menda nikjer drugje; ta kato-
liška zveza šteje 52.000 članov. Nedavno so imeli
skupno romanje v Lurd, ki se ga je udeležilo
8000 članov. — V navado so prišle ondi duhovne
vaje za delavstvo. Od l. 1910., odkar so se začele
te pobožnosti, pristopa mesečno čedalje več mo-
žakov k sv. obhajilu.

Katoliški škof v Belgradu. Kot kandidat za
novo škofovsko stolico v Belgradu se imenuje

Katoliška cerkev v Sudžaku, od Turkov oropana koncem julija.

Zoper prostožidarje v Italiji se je dvignilo
zdaj vse, kar ima kaj veljave in imena. Napad
na katoliške telovadce, ki so imeli nedavno telo-
vadno tekmo v Vatikanu, in ponovno sramotilno
govorjenje židovsko-framasonskega župana v
Rimu, je povzročilo, da so se tudi dostojni libe-
ralci in ne samo katoličani dvignili zoper prosto-
židarsko ložo, kot najhujšega sovražnika Italije.
Dostojni ljudje se sramujejo, da so se dali kdaj
voditi od framasonov!

Prerojenje Francije. Da se bliža na Fran-
coskem prevrat na bolje, priča žilavost ondotnih
katoličanov. Mesca junija so imeli možje skupno
romanje v Paray-le-Monial. 15.000 mož iz vseh

franciškan P. Radić, ki je v Srbiji zelo spošto-
van. Nanj se je tudi srbska vlada večkrat obr-
nila, ko se je izdeloval načrt za konkordat med
Srbijo in Vatikanom.

Sprejem novega škofa msgra Antomellija v
mestu Tripolis je bil dokaj sijajen. Takoj prvi
večer po dohodu je imel prvi tripoliški škof v
stolni cerkvi nagovor, drugi dan pa je podelil
sv. obhajilo 50 prvoobhajancem, nato pa jih je
tudi birmoval. Okrog 400 odraslih je ob tej pri-
liki pristopilo k sv. obhajilu.

Nekaj si pa le še upajo portugalski kato-
ličani. Zadnjič je dala vlada v nekem okolišču na
Portugalskem brez vsakega povoda zapreti štiri

duhovnike. Zbralo se je 8000 mož, ki so glasno ugovarjali proti taki vnebovpijoči krivici. Vojaštvo je posredovalo, a je v protestu soglašalo s katoliškimi možmi.

»Društvo sv. Bonifacija«, ki ima namen podpirati katoliške cerkve, šole in sploh verstveno življenje katoličanov v krajih, kjer prebivajo protestanti in katoličani, je imelo l. 1912. tri milijone 21.382 mark dohodkov. Te številke dovolj jasno govore, da se nemški katoličani zavzemajo ne le za misijone med pogani, ampak še bolj za katoličane, ki so v verstveno ogroženih severnih pokrajinah.

Odkritje spomenika. Na Dunaju se je dne 21. septembra vršilo slovesno odkritje spomenika Klementa Marije Hofbauerja, ki je bil leta 1909. prištej blaženim. Spomenik se nahaja ob vzhodni apside minoritske cerkve. Odkritju so med drugimi prisostvovali nadvojvoda Peter Ferdinand kot zastopnik cesarja, knezonadškof dunajski dr. Piffl, naučni minister pl. Hussarek, župan dr. Weisskirchner ter odposlanstva raznih dunajskih katoliških moških in ženskih kongregacij.

Socialni demokratje radi trde, da se v verske stvari ne mešajo, dasi so poleg liberalcev najstrupenejši nasprotniki vere. Letos so imeli v Jeni na Nemškem velik shod. Po sklepu so pozivali sodruge, naj izstopijo iz katoliške Cerkve; uspeh je bil ta, da so še isti večer odpadli 103 sodruzi. Potem pa se še drznejše lagati po shodih in begati tudi naše ljudi, da jim je vera zasebna stvar. Če pa delavec obiskuje cerkev in prejema sv. zakramente, pa njena nikdar miru pred njimi.

Zveza abstinenčnih katoličanov z imenom »Crux« (križ) se je ustanovila o priliki 14. mednarodnega protialkoholnega kongresa v Milanu. Ob tej priliki se je vršilo tudi posebno zborovanje duhovnikov-abstinentov. Prednost v abstinenčnem gibanju med duhovniki ima Irska, kjer je 1300 duhovnikov popolnih abstinentov. Nemško-avstrijska-švicarska zveza jih ima 1200. Predsednik duhovniške abstinenčne zveze je vseučiliški profesor dr. Ude iz Gradca.

Bestija. V Hamburgu so prijeli nekega Jakuboviča iz Rusije, ki je glavni vodja kupčije z dekleti. Čez tisoč nesrečnih žrtev ima ta grdoba na vesti.

Po domovini.

Posvečenje novega poreško-puljskega škofa dr. T. Pederzolja se je izvršilo dne 5. oktobra v cerkvi sv. Justa v Trstu. Posvečevalec je bil goriški nadškof dr. Sedej; navzoči so bili ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, krški škof dr. Mahnič, tržaški škof dr. Karlin. Slovesnosti se je udeležil tudi tržaški namestnik princ Hohenlohe, mestni župan dr. Valerio in zastopniki raznih oblasti.

Smrtna kosa. Dne 22. septembra je umrl v Ribnici ondodri dekan in častni kanonik Fr. Dolinar. Dolgo časa je služboval v Horjulju, odkoder se je preselil v Ribnico. Pokojni dekan je slovel kot ljubezniv, postrežljiv in kot razsoden gospod. Bil je goreč pridigar, neutrudljiv spovednik, priznan katehet. Ljubili so ga duhovni tovariši, ljubilo ga je ljudstvo. N. p. v m! — V Ljubljani so pokopali dne 23. septembra č. g. duh. svetnika Ignacija Salehar. Zadnja njegova služba je bila v Dolenji vasi pri Ribnici. Od l. 1905. dalje je živel v pokoju deloma v Kandiji, deloma v Ljubljani, kjer je oskrboval službo božjo v cesar Franc Jožefovem zavetišču. Svetila mu večna luč!

Dve demantni sv. maši. Dne 21. septembra sta obhajala 60 letnico mašništva dva č. gg. goriške nadškofije: goriški stolni kanonik msgr. Fr. Kodermatz v Gradiški, in vikarij v pok. Jožef Mašera v Št. Mavru. Oba gospoda sta rojena l. 1829.

Odlikovanje. Tržaški škof je imenoval č. gg. dr. Josipa Ujčiča, ravnatelja v dunajskem Avguštinaju, in Jakoba Ukmarja, profesorja na gimnaziji, za konzistorialnega svetnika.

Starosta med duhovščino ljubljanske škofije, č. g. Mih. Tavčar, častni kanonik in dekan v Žužemberku, je praznoval 25. septembra še čil in zdrav 90 letnico rojstva.

Umeščen je bil 24. septembra na župnijo Sv. Križ pri Jesenicah ondodni administrator č. g. Fr. Juvan.

Duhovske spremembe. V višje bogoslovno izobraževališče »Avguštinaj« na Dunaju je sprejet č. g. Tomaž Klinar, prefekt v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu; č. g. Gregorij Žerjav, prefekt v Št. Vidu, pa bo nadaljeval študije na bibličnem zavodu v Rimu. — Duhovnim svetnikom ljubljanske škofije sta imenovana č. gg. Kozma Pavlič, župnik pri Sv. Križu pri Kostanjevici, in Matija Gerzin, župnik v Preserjih.

Umr! je v deželni bolnišnici v Ljubljani č. g. Blazij Dekleva, župnik v pok. Služboval je v Istri; nekaj let je živel kot vpokojen župnik v škofji Loki. N. p. v m.!

Število bogoslovcev se je izdatno pomnožilo v ljubljanskem semenišču; v prvi letnik je namreč bilo sprejetih 34 kandidatov. Tudi za mari-borsko semenišče se je oglasilo 24 novih bogoslovcev; tako velikega števila novincev ta bogoslovna že dolgo ni imela. — Osrednje semenišče v Gorici je dobilo 31 novih gg. bogoslovcev; izmed teh jih spada 10 (9 Slovencev, 1 Italijan) pod tržaško škofijo.

Zvonove za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani bo vlila znana domača tvrdka Samassa. Naročenih je pet zvonov, ki bodo melodično uglašeni. Zvonovi tehtajo okrog 6500 kg in veljajo 24.000 K. Samoobsebi umevno, da društvu za nabavo zvo-

nov do te vsote še sila mnogo denarja manjka. Tvrška Samassa je obljubila, da se bodo mesca novembra zvonovi že veličastno oglasili. Da pa bodo ti zvonovi kmalu last cerkve sv. Jožefa, prosimo vse p. n. rojake, naj k temu po moči pomagajo. Društvo za nabavo zvonov za novo cerkev sv. Jožefa pobira v ta namen blagohotne milodare. Član društva postane vsak, ki plača za zvonove 10 K. Dobrotnik društva pa je dotični, ki za društveni namen podari poljubno vsoto. Vsak član ali dobrotnik, ki je društvu daroval najmanj 10 K, dobi od društva izkaznico. Če se po njegovi smrti izkaznica pošlje predstojništvu cerkve sv. Jožefa, bo to oskrbelo zanj trikratno zvonjenje. Poleg tega je vsak član ali dobrotnik imenovanega društva deležen okrog 150 maš na leto, ki jih morajo duhovniki družbe Jezusove darovati za dobrotnike nove cerkve. Zatorej p. n. verniki, priskočite z vso vnemo na pomoč društvu za nabavo zvonov, da vas bodo njihovi mili glasovi spremljali po poti iz te doline solz v boljše življenje. — Žalibog, da tudi za dovršitev cerkve same primanjkuje mnogo, mnogo denarja. Zato se moramo po pravici bati, da bodo zvonovi sicer zvonili, toda pri nedodelani — zaprti cerkvi. Vabili bodo sicer vernike k službi božji, toda ne v prostorno cerkev, ampak v tesno kapelico sv. Jožefa. Pripomoček pa, da to preprečimo, je le eden: »Darujmo mnogo za cerkev sv. Jožefa, da bo mogoče to čimpreje dodelati in da se nam ob nedeljah in praznikih ne bode treba drenjati, prerivati in kuhati v tesni kapelici.« Naj bi te besede našle v dobrih srcih mnogo odmeval!

Sv. Jožef, Celje. Duhovne vaje za mladeniče se bodo začele 10. novembra 1913 zvečer ob 6. uri. Sklep v petek, 14. novembra jutraj.

V Novem mestu se je pred kratkim odprla »Brezalkoholna gostilna«, kjer se dobiva hrana in različne pijače po izvanredno nizkih cenah. Hrana tečna in okusna. Gostilna je zelo priporočljiva.

Vojaki-novinci. Poročali smo že o lepo uspelem sestanku rekrutov, ki je bil nedavno pri Sv. Joštu. Kmalu nato so imeli v Velikih Laščah za vojake novince ondotne okolice nekako pripravo za vojaški stan. Posebno pa se je potrudila dekanija šmartno pri Litiji, ki je priredila rekrutski tečaj za ondotne mladeničevojake v Društvenem Domu. Odzvalo se je 36 fantov. S praktično pripravo na vojaški stan in vojaško življenje je bila združena tudi cerkvena pobožnost, v kateri je domači g. dekan M. Rihar navzoče mladeniče pripravil na sv. spoved. Po dvadnevem tečaju je pristopilo 31 vojakov-novincev k sv. obhajilu. Ob sklepu je litijski župan v Društvenem Domu govoril o ljubezni do domače grude.

Čimprej — tembolje. Že dolgo se bije boj za ustanovitev nove župnije v Spodnji šiški pri Ljubljani. Vse kaže, da bo izid srečen. Je pa tudi potreba silna in nujna. Največja vas na Kranjskem (6000 prebivalcev šteje) — pa nima svoje župnije; še cerkva je jako sirotna in skromna. Ni čuda, če je versko življenje ob takih razmerah na tleh. Upati je torej, da bo tudi tu kmalu zasijalo solnce novega verskega življenja. Potrebno lastne župnije je uvidel tudi deželni zbor kranjski, ki je za pokritje stroškov dovolil primeren prispevek. Pristavimo še, da ta največja vas ne bo dolgo ostala vas, ker se bo priklopila Ljubljani kot novo predmestje.

Na Brezjah so dobili nove, mogočne orgle s 47 spremeni in s tremi igralniki. Po sv. maši ob desetih je bil cerkveni koncert s sviranjem in petjem domačega pevskega zbora.

Spomenik sv. Janeza Nepomuka, ki je zanj pokojni Ivan Majdič zapustil 36.000 kron, bodo postavili v Kranju.

Blagoslovljenje novega mostu v Vavti vasi. Novi železnobetonski most čez Krko je bil slovesno blagoslovljen dne 21. septembra ob navzočnosti številnega občinstva. Cerkevne obrede je izvršil ljubljanski knezoškof dr. A. B. Jeglič, ki je obenem razložil pomen cerkvene slovesnosti.

Za deželnega glavarja na Goriškem je imenovan goriški stolni prošt dr. Alojzij Faidutti. organizator krščanskih Furlanov.

Voditelji in sodrukniki »Dejanja sv. Detinstva« naj blagovolé nabrane zneske čimpreje doposlata, ker se bo letno poročilo dalo v tisek že početkom decembra. Poznejše pošiljatve bi potem v letošnji knjižici ne mogle biti objavljene. — Vodstvo.

Kolike previdnosti je treba pri raznih čudnih pojavih, ki jih je opaziti na histeričnih in bolestnih osebah, je pokazalo razkrinkanje neke goljufive osebe v Vodica. Že pred mesci je bilo zašumelo govorjenje o nenavadnih krvnih pojavih pri tej ženski, ki je pa — kakor se je dokazalo — znala le zvito varati lahkoverne ljudi. Naši listi so bili dovolj previdni in o tem sploh niso pisali, ker je bilo očitno, da se je šlo vsaj za bolestno, če ne zlobno žensko. — Liberalci so in bodo izrabljali take reči v svoje namene; — mi pa pravimo: Pamet in previdnost!

Lutrovski agent. Koroški župnik nam piše: Gredoč v oddaljeno vas svoje župnije, nad cesto, ki veže Beljak in italijansko kraljestvo, najdem v neki revni hiši bolešno gospodinjjo vso zatopljeno v knjižico, ki jo drži v roki. »Kaj čitate, mati?« jo vprašam ter se vsedem. »Gospod! Sveto pismo! Neki agent, zelo prijazen gospod, mi je grede iz Beljaka ti dve knjižici kar vsilil.« Pogledam. »Evangelij po sv. Matevžu«, »evangelij po sv. Janezu«. Po grškem izvirniku. V

Ljubljani. Natisnila Ig. pl. Kleinmayer & Bamberg. 1911. Na drugi strani pa berem: Založila Britanska in inozemska svetopisemska družba. — »Povejte mi, Vam je li tisti agent ponujal še kaj drugih knjižic?« — »Dà, gospod!« Iz miznega predala izvleče nekaj listov, več iztisov ilustriranega časopisa »Veselo poročilo otrokom«. Ob koncu vidim: S pomočjo »Children's Special Service Mission« v Londonu izdal Anton Chráska v Českých Budějovicah. Natisnil I. Příbl. — In vsebina? Jedro vseh povesti in nauk se kaže v besedah, ki jih navajam dobesedno iz št. 19.: »Naši grehi so zapisani v knjigi božji, in na noben način se nam ne posreči prinesiti Božu kako zadostno plačilo, da bi mogel naše grehe prečrtati in nam potrditi, da smo vse plačali. Blagor nam torej, ker je Jezus Kristus plačal vse dolgove in grehe naše in s svojo krvjo izbrisal dolžno pismo, ki je pričalo zoper nas. Sv. evangelij je pa tisti list, v katerem se nam oznanja, da je vse za večno plačano. In če srčno verujemo v evangelij, vidimo v njem po veri božji podpis, božje potrdilo, da je vse v popolnem redu, da se nam ni treba bati obsojenja, temveč da se moremo vse življenje veseliti v Gospodu, Zveličarju našem.« — Dovolj mi je bilo. Razložil sem strmeči kmetici, kakšen volk tiči v ovčji obleki tistega agenta, nakar mi je radevolje izročila luteransko sv. pismo in vse komade »Veselega poročila«. Doma pa sem se takoj vsedel in napisal te vrstice v opomin svojim duhovnim sobratom, naj pazijo, da jim zloben sovražnik ne vseje ljulke med pšenico. L.

Krška škofija za Koroško s sedežem v Celovcu. (Slovenski del.) Za prosinodalnega izpraševalca je imenovan preč. g. msgr. Valentin Podgorc, tajnik »Družbe sv. Mohorja« v Celovcu. — Za docenta cerkvenega prava na bogoslovju je imenovan vlč. g. dr. Gregor Rožman. — Na župnijo št. Jurij na Strmcu je bil umeščen č. g. Valentin Mertl, kaplan v Svečah in upravitelj župnije Zavrh, katero mesto je podeljeno g. Jakobu Kalan, kaplanu v Borovljah. — Novonastavljen je semeniški duhovnik č. g. Viljem Brožek v Šmihelu nad Pliberkom. — Prestavljen je g. kaplan Viktor Ruprecht iz Podkloštra v Borovlje. — Župnijski izpit so delali od 7. do 9. oktobra čč. gg.: Janez Katnik, Konrad Mente, Ivan Ožgan, Rok Tojnko, Andrej Truppe, Matej Weiß. — Umrli je preč. g. Hilarij Vuk, duhovnik goriške nadškofije kot vpokojen župnik, bivajoč v celovškem sanatoriju »Marija Pomagaj«. Rojen je bil pokojnik v št. Petru pri Gorici dne 14. decembra l. 1848., v mašnika posvečen 29. julija 1877, umrl 11. oktobra 1913 ob 2. uri zjutraj ter bil dne 13. oktobra pokopan na mestnem pokopališču v Trstivasi pri Celovcu. Leta 1910. ga je zadela kap in od takrat je bil na levi strani hrom. N. v m. p.!

V celovško škofijo je sprejet č. g. Umnik iz dr. J.; nastavljen je kot predmestni kaplan v Celovcu. — Za provizorja v Svečah na Koroškem je nastavljen g. Jakob Kalan, ki je prišel iz Amerike.

Za varstvo deklet obstoji na Reki že dalj časa dobrotvorno društvo, in sicer v ulici Pomerio št. 20. To društvo vodi č. s. Kristina Matkovič. Tu dobe dekleta, ki silijo na jug v službe, vse potrebne nasvete, prenočišče in pošteno službo. To naznanjamo, ker je znano, da preti dekletom, ki hodijo na Reko, velika nevarnost, da ne pridejo v roke zločinskim trgovcem s človeškim mesom. Zločinske babnice, ki preže na tuja dekleta, se vozijo celo v št. Peter na Krasu, da jih z obljubo krasnih služb zavedejo v svoje mreže. — Pripomniti je pa tudi, da čakajo na kolodvoru v Reki gospe z belo-modrim trakom na rokavu, ki vrše misijonsko službo in spravljajo dekleta v varno zavetišče, da ne pridejo v roke zloglasnim trgovcem.

Primorsko. Prestop v katoliško cerkev. H katoliški veri je prestopila in bila krščena gospodična Gina Luzzatto, hči znanega advokata Rajmunda Luzzatto, juda po veri. — Umrli je 17. septembra v Gorici pri usmiljenih bratih č. g. Franc Kramberger, kurat v kaznilnici v Kopru. Blagi pokojnik je bil rojen dne 22. septembra 1863 v Orehovcih pri Ljutomeru na štajerskem. Po končanih študijah je stopil kot bogoslovec tržaške škofije v goriško bogoslovje. Bolehal je dolgo časa na vnetju v hrbitišču. R. I. P.! — Dve demantni sveti maši sta obhajala 20. septembra t. l. preč. g. vikarij v pokoji v št. Mavru Josip Mašera in kanonik stolne cerkve msgr. Fran Kodermatz. Rojena sta bila oba l. 1829., v mašnika posvečena 21. septembra l. 1853. Bog ju ohrani še v svojo čast! — V Slov. sirotišču se je 19. septembra blagoslovila kapela. Poleg gojenk se je slovesnosti udeležilo obilo občinstva. Bog daj zavodu obilo blagoslova! — Lepa slovesnost v Biljah pri Gorici. Dne 5. oktobra je bila blagoslovljena v Biljah zastava Marijine družbe. Že v soboto zvečer so pokali topiči. Spovednici domačega č. g. kurata in č. g. P. Vilibalda, kapucina iz Gorice, ste bili preobloženi. Silno velika množica je pristopila v nedeljo k sv. obhajilu, ne samo deklet in otrok, ampak tudi žená, mož in mladeničev. Drugo sv. mašo je daroval č. g. P. Vilibald in imel pri tem lep primeren govor. Posebno lepa je bila popoldanska pobožnost, pri kateri je krasno govoril č. g. dr. Srebernič. Po govoru se je razvila in blagoslovila zastava Marijine družbe. Cerkevni obred je vodil č. g. dr. Srebernič; zastavi je kumovala Marijina družbenica Franciška Fornazarič poleg prednice Jožefe Komel. Z zahvalno pesmijo in blagoslovom je končala cerkvena slo-

vesnost. — Z Barbane. Na tisoče in tisoče romarjev je bilo v dnevih 15. do 17. avgusta na Barbani, lepem morskem otoku blizu Gradeža. Obhajala se je 50 letnica, odkar je bil kip Matere božje istotam slovesno kronan. V nedeljo 17. so v procesiji po morju prenesli kip Matere božje z Barbane na Gradež in potem nazaj. Čudno se sliši: procesija na morju, kaj? In vendar je bila. Ob 9. uri zjutraj je dvignilo osem mladeničev krasen prestol, v katerem je bil kip M. B., ki so ga posadili na veliko jadernico z zastavami, zelenjem in drugim kinčem ozaljšano. Kmalu nato se je uredila procesija. V ribiškem čolnu, ki je prvi veslal, so nesli sv. razpelo s svetilkama, nakar je sledil drugi ribiški čoln, v katerem je bila godba. V tretjem večjem čolnu je bila duhovščina, nakar je sledila veličastna jadernica s kipom Matere božje. Za jadernico pa je plavalo veliko število ribiških čolnov, ki so bili natlačeni z romarji. Krasen prizor! Prav triumfalen sprejem je bil v Gradežu. Gradež je bil ves praznično odet. Zastave in drugo lepotečije je viselo raz hiš in raz vseh hotelov. Ogromna množica domačinov in kopaljščarjev se je zbrala ob robu luke in pričakovala procesije. Na pomolu so pričakovali procesije razna katoliška društva, šolska mladina, Marijine kongregacije, zastopniki mesta Gradež itd. V gradežki cerkvi so imeli prevzvišeni knezonadškof dr. Francišek Sedej pontifikalno sv. mašo. Cerkevna jutranja slovesnost se je zaključila ob 1. in pol popoldne. — Popoldne ob pol 4. se je procesija zopet vrnila po morju na Barbano. Pač krasna slovesnost! — Č. šolske sestre, ki že delujejo v gospodinjski šoli v Tomaju in v goriški kmetijski šoli, so se že naselile tudi v Slovenskem dekliškem zavodu in Slovenskem sirotišču v Gorici. — Smrt na kosa. V Gorici je zaspal v Gospodu msgr. Lukežič Ivan 1. septembra. Rajni je bil protonotarij apostolski, domač prelat Nj. Sv., ud nadškofijskega konzistorija, predsednik cerkvenega sodišča, arhidijakon slovenskega dela nadškofije, prosinodalni izpraševalec, ud nadziralnega sveta itd. Rajni je bil rojen v Renčah dne 18. maja 1845, posvečen v duhovnika 19. septembra 1868. Služboval je dalje časa v Mirnem kot župnik, potem kot dekan v Komnu, odkoder je prišel v Gorico kot kanonik goriške prvostolnice. Pustil je za sabo kot goreč in zgleden duhovnik povsod najboljši spomin. N. v m. p.!

Še vedno je dosti vraž. Nekje na Goriškem je bilo. Pa nikar ne mislite, da je bilo pred 100 ali 200 leti. Letos se je zgodilo, resnično zgodilo. Imeli so v neki hiši bolno hčerko. Bolezen je nenkrat prispela do vrhunca. Bati se je bilo najhujšega, kar je pozneje še isti dan nastopilo. Kaj pa storijo starši? Oj, brihtne glave! Deklici je bilo že zjutraj tako silno slabo, da so lahko uvideli, da je nevarnost skrajna. Ker je bila deklica

že 12 let stara in torej zmožna prejeti sv. zakramente, bi bila sveta dolžnost, poslati po dušnega pastirja, da jo previdi. In koga so šli klicat? Neko babše, naj bi bolezen »zarekla«. Kako jo je zarekla, se je videlo pozneje. To babše so klicali že predpoldan in je baje tudi prišla, duhovnika pa šele zvečer. Ko pa je ta hitel z Najsvetejšim proti hiši bolnice, mu pride nasproti mladenič, rekoč: »Gospod, je že prepozno, je že umrla.« Torej na vražarico so domači mislili, na duhovnika pa, ki bi otroku prinesel božjega Zdravnika, pa ne? Žalostno, a resnično!

Iz Boljunca pri Trstu. Dragi bogoljub, če si se kdaj vozil iz Trsta po železnici na Hrpelje-Kozino, si lahko zapazil med postajo Boršt in Draga, v oni globoki, kameniti dolini Rozandre, na goli, kameniti in strmi pečini starinsko, popolnoma osamljeno cerkev. To je cerkev M. B. na Pečeh in spada pod kaplanijo Boljunec. Strma in peščena pot, ki se vije kakor kača, vodi iz Boljunca (2/3 ure) k cerkvi. Vidiš, v tistole cerkev so prišli prve dni aprila tatovi in so ukradli starodavno, dragoceno vezeno sliko M. B. Dne 15. avgusta pa se je blagosloвила slovesno nova slika Marije Pomagaj. Velikanska množica Marijinih častilcev je prišla na Peče, tako, da so ljudje komaj stali po skalah in pečinah okrog svetišča. Gori je namreč le petkrat na leto sveta maša in romajo tja zelo radi ljudje iz tržaške okolice in bližnjih Brkinov. — A čuj, dragi bogoljub! Komaj je ta romarska cerkva dobila novo podobo, že se zdi, da hoče Marija deliti svoje dobrote. Neki domači ženi se je sedem mesecev zelo slabo godilo. Bila je zelo žalostna, potrta, duševno bolna. Le doma je bila in za nobeno delo ni mogla prijeti. Tudi v cerkev in k spovedi ji je branila neka notranja moč. Zdravnik ji je svetoval operacijo v glavi; a ona je 15. avgusta z vsilo šla na Peče gledat lepo slovesnost; gori se je silila moliti in — odleglo ji je. Zdaj je čila in čvrsta. Iz hvaležnosti gre doma vsako jutro k sv. maši. — Ravnotako nam piše neka druga oseba iz Trsta. Trpela je na veliki omotici v glavi. 8. septembra (Rojstvo M. D.) je hotela iti na vsak način na težavno pot — na Peče. Po stezicah so jo morali podpirati; sama ni mogla gori. »Goreče«, pravi in piše sama, »goreče sem molila med sv. mašo in mi je odleglo. Doli sem šla popolnoma brez omotice. In zdaj sem zdrava.«

Iz Gradca. Roza Kotnik, članica društva sv. Marte, je obhajala v mescu oktobru tridesetletnico kot služkinja pri eni in isti družini. Akoravno že toliko let v Gradcu, je vedno priprosta v obleki in ponižnega vedenja. Je lahko vsakemu dekletu v zgled. Vse članice dr. sv. Marte ji častitamo in želimo še mnogo zdravih let.

Ptujska okolica. Na Ime Marijino, v nedeljo dne 14. septembra, v jutro so se zbrali župljani

sv. Petra in Pavla v Ptujju v domači cerkvi, odkoder je bil odhod ob 6. uri s procesijo na Ptujsko goro. Na goro smo prišli ob 9. uri. Pozno pridigo so imeli č. g. P. Ludovik Rantaša in levitirano sv. mašo; tudi skupno sv. obhajilo je bilo med sv. mašo. Ob 2. uri smo se podali iz Marijinega svetišča. V podnožju gorske cerkve so č. g. Franc Zagoršek, gorski kaplan, vzeli od romarjev slovo. Tudi so omenili, da bode prihodnje leto, 1914, na Gori jubilej, da se bode obhajala slovesno obletnica, kar stoji cerkev Matere božje na Ptujski gori. Šli smo, molili in peli čez dolgo Ptujsko polje proti mestu Ptujju. V domači farni cerkvi je bil ob 5. uri blagoslov. Procesije so se udeležili mladeniči in dekleta Marijine družbe in mnogoštevilno III. red sv. Frančiška s svojim banderom in veliko drugega ljudstva obojega spola. Dokler bode slovensko ljudstvo tako goreče častilo Mater božjo, se nam ni treba bati sovražnikov Cerkve.

Št. Lenart na Laškim. Zbirali smo se z velikim veseljem farani 30. septembra proti 6. uri zvečer na Vrhu pri kapelici in željno pričakovali prihoda novega č. gosp. župnika Jakoba Kosi. Z veseljem so stopili med nas kot svoje ovčice. Zelo jih je razveselilo tako obilno število ljudi, ki so jih prišli pozdravit. Nagovorila jih je neka deklica z lepimi besedami. Potem je bil sprevod v cerkev in nato litanije Srca Jezusovega z blagoslovom. Nazadnje so pevke zapele angelsko češčenje in cela cerkev ž njimi. Drugi dan bila je ob 9. uri inštalacija in govor, ki so ga imeli č. gosp. dekan Franc Kruljc. Obenem smo imeli 11. oktobra celodnevno češčenje. Zjutraj ob 6. uri bila je pridiga, katero so imeli pater Ladislav iz Celja, ob 10. uri zopet pridiga, katero so imeli č. gospod iz sosednje župnije. Ob 2. uri je bil sv. križev pot in litanije, ob 5. uri sklepna pridiga, katero so imeli č. gospod dekan, potem litanije Srca Jezusovega in zahvalna pesem. V jako obilnem številu so ljudje prejeli sv. zakramente. Cela fara je bila ta dva dneva združena z Jezusom. Drugi dan, to je v nedeljo, smo imeli dvojno sveto opravilo, prvo so imeli pater Ladislav s pridigo o tretjem redu, kakor tudi ob desetih. In popoldne so imeli nauk za tretji red, papežev blagoslov in sprejem v tretji red. Toliko duhovnega veselja se morda malokje uživa, kot v naši župniji.

Sv. Križ na Murskem polju. Pri nas se je obhajala kaj lepo jubilejna slovesnost sv. križa; kaj sličnega še nismo doživeli. Imeli smo tridnevno v čast sv. križu 12., 13. in 14. septembra. Vsak dan sta bili dve pridigi, ena zjutraj po prvi sv. maši, druga popoldne ob štirih. Imeli smo tudi jubilejne procesije, — vsak dan šestkratno obiskanje cerkve, — kar zadostuje, da se zadobi jubilejni odpustek. Tudi spovedovalo se je oba dneva od zore do mraka; popoldne je navadno

bilo po pet gg. spovednikov, tako da je lahko vsak prišel na vrsto. Hvala Bogu, da so se res ljudje kljub obilnemu delu prav pridno udeleževali te lepe in redke slovesnosti. Pridige so bile vse ena celota v čast in proslavo sv. križa. Na praznik povišanja sv. križa po veliki sv. maši je bila procesija z Najsvetejšim na pokopališče, ki so jo vodili vlč. g. dekan Martin Jurkovič iz Ljutomera. Procesija je bila zares krasna. S pokopališča se je procesija vrnila zopet v cerkev, kjer se je zapela hvalnica, in s tem je bila končana lepa slovesnost.

Marijine družbe.

Cerkno. (Goriško.) Spominski dan za nas dekleta, kakor tudi za celo župnijo je bil 8. september. Šest let smo se pripravljale dekleta za Marijino družbo, a po dolgem boju je tudi precejšnja zmaga. 50 nas je bilo sprejetih, a upamo, da se število kmalu pomnoži. Prihitela so nam ta dan naproti dekleta iz sosednih krajev Primorskega in Kranjskega; bilo je osem zastav; res lep sprevod se je pomikal proti lepo okrašeni cerkvi sv. Ane, v kateri so nam preč. g. dekanjski voditelj Fr. Oswald iz Idrije v govoru kazali na varstvo in pomoč Marijino v vseh viharjih in nevarnostih. Nato so isti preč. gospod izvršili sprejem. Po končanih obredih v cerkvi smo priredile povabljenim in dvorani »Gospodarskega društva« malo zabave z vspejdom: Deklamacija č. m. Elizabete: »Pozdrav« in ljubko Silvin Sardenkovo igro: »Skrivnostna zaroka«. — Marsikatero oko se je porosilo isti dan veselja in ginjenosti, tudi takim, katerim prej ni bila kdove kako ljuba Marijina družba. Dekleta, me pa z Marijo na delo!

Sevnica ob Savi (Štajarsko). Naša mnogoštevilna Marijina družba je imela v tem letu precej lepega veselja. Četudi se ne oglašamo v »Bogoljubu« tako pogosto kot po drugih krajih, vendar spimo pa le ne. Prav veliko veselje je zavladovalo med Marijino družbo ob času svetega misijona mesca februarja, ki so ga vodili štirje čč. gg. lazaristi od sv. Jožefa nad Celjem. Slavnost je trajala cel teden. Petje Marijinih hčerâ je povečalo veselje in slovesnost sv. misijona. Bili so to za nas dnevi nepopisnega veselja. Upamo, da bo seme, ki so ga čč. gg. misijonarji s toliko požrtvovalnostjo sejali med nas, obrodilo lep sad, kar se posebno pri Marijini družbi opaža. — Drugo veselje nas je doletelo pretekli mesec. Naša družba je namreč priredila romanje Marijinih hčerâ k sv. Jožefu nad Celjem (dne 21. septembra). Udeleženk je bilo 74. Bilo bi jih pa še več, a radi slabega vremena jih je ostalo nekaj doma. Vodili so nas č. g. kaplan Gorjup. Dekleta so se kar kosale med seboj z ličnimi šopki svežih cvetic, da jih položijo pri sv. Jožefu na oltar

Marije čistega spočetja. Na vlaku in med potjo smo bili kaj dobre volje in prepevale Marijine pesmi. Ko se bližamo sloveči cerkvi na prijaznem hribu, zadone ubrani zvonovi iz visokih lin prihajajočim v pozdrav. Ob pol 11. uri so imeli naš gospod duhovni voditelj sv. mašo in nauk. Popoldne č. g. Zorko nauk in večernice. Drugi dan je bilo skupno sv. obhajilo. Po svetem opravilu zadoni še enkrat iz vseh grl Marijina pesem v slovo in odšli smo naprej še poklonit se Materi božji v Petrovčah, kjer je tudi sloveča božja pot, eno dobro uro oddaljena od Celja. Po končani službi božji vzele smo tudi tukaj slovo, vračajoč se polne sladkega veselja domov. Ne smemo pa pozabiti omeniti vrle postrežbe v romarski hiši, kjer smo prenočevale ter se vsem, ki so imeli opravka z nami, toplo zahvaljujemo.

»Romarice.«

Tržič. V spomin petnajstletnice obstoja je naša deklinška Marijina družba 12. oktobra t. l. priredila lepo slavnost. Na sporedu je bila poleg petja in slavnostnega govora igra »Skrivnostna zaroka« in dramatična legenda »Matere božje ključ«. Vse točke sporeda so Marijina dekleta izborno rešile, za kar gre posebna hvala gđni. Zofiji Pirc, ki je ves čas skozi 15 let prednica Marijine družbe. V znak hvaležnosti in vdanosti so ji družabnice poklonile krasno umetniško sliko v lepem okvirju. Bog ji bodi plačnik za ves njen obilen trud!

Sv. Križ pri Kostanjevici. Naša deklinška Marijina družba je imela 7. in 8. septembra duhovne vaje, ki jih je vodil z vso apostolsko vnemo preč. p. lazarist Fr. Birk iz Ljubljane, za kar mu cela družba izreka najtoplejšo zahvalo. Misijonski govori, premišljevanja, dolga spoved, ki so jo večinoma dekleta opravile in pa veličastno skupno sv. obhajilo 250 deklet, vse to je družbo prenovilo po željah Marijinih in v duhu družbenih pravil. Vspodbudno je bilo tudi skupno petje pri družbenih svetih mašah. Dal Bog, da bi bili sadovi duhovnih vaj tudi trajni!

Iz Škofje Loke. Na praznik Marijinega Imena smo skupno s starološko Marijino družbo pohitele na nam najbolj priljubljeno božjo pot v prijazni Crngrob, kamor smo glasno moleč sveti rožni venec in pojoč Marijine pesmi dospele ob treh popoldne. Imele smo srečo, da nas je po več letih zopet enkrat obiskal škofijski voditelj Marijinih družb, ki nam je v več kot eno uro trajajočem govoru s prav domačimi besedami opisal vzvišeni namen Marijinih družb ter nas prav posebno navduševal za apostolsko delo. Iz tega smo spoznale, da vedno še premalo storimo, čeprav nas tudi domači g. voditelj pri vsakem shodu na to opozarja. Obljubimo Vam, da se bomo sedaj še bolj prizadevale izpolniti Vaše nasvete ter prav pridno delovale posebno v odsek. Časnikarski odsek bo skrbel prav posebno

za to, da bode vsaka brala »Bogoljuba«, kar mislim, da se že sedaj godi, saj je skupno naročenih 50, veliko pa jih je tudi na dom naročenih. Zelo je pri nas razširjeno »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«, ki šteje že nad 1300 udov. V vsaki vasi je ena, ki hodi po hišah ter pobira doneske. Abstinencijski odsek pa le bolj počasi napreduje; v prvi stopnji jih je 16, v drugi pa 34. Prav posebno moram omeniti tudi to, da je v naši fari vas, ki šteje 30 mladih deklet, ki so vse dobre hčere Marijine, in to je ravno rojstna vas gosp. škofijskega voditelja Marijinih družb; kar pa še ni zadosti starih, se pa tudi že pripravljajo; to pa največ zato, ker so večinoma tudi vse matere pod praporom Marijinim. — Umrla je Cotič Klara ter se priporoča v molitev.

Dražgoše. Lepo slavnost smo imeli letošnje poletje. Spominjali smo se slovesno desetletnice deklinške Marijine družbe. Popoldne namreč je bil v cerkvi govor, v katerem je za izbrano besedo poslanec dr. A. Korošec našteval potrebne čednosti krščanskemu dekletu. Srčna mu hvala za to! — Po petih litanijah in zahvalni pesmi se je pred cerkvijo uprizorila od dr. Kreka v ta namen sestavljena izvirna igra: »Sveta Lucija«. Za podlago ima igra čudežna ozdravljenja, ki so se zgodila v cerkvi sv. Lucije, vmes so vpletene domače navade, in celo igro preveva zdrav narodov humor. Zato je ljudem posebno ugajala. Udeležile so se slovesnosti tudi sosedne tovarišice iz Selc in Železnikov. — Do sedaj je družba imela blizu 100 udov; lepa armada za malo farno; sovražni liberalni naval ne bo še krščanske misli zaagnil; Dražgoše ostanejo krščanske. Tudi sveta Lucija jih bo ščitila, kakor se v pesmici imenovane igre tako nežno glasi:

Lep je naš rodni kraj,
Nam domačija,
Biser najlepši v nji
Sveta Lucija.

Varuj nas, brani dom
Vsem Dražgošanom
Sveta Lucija,
Sveta Lucija. —

Iz Babnega polja pri Ložu. 13. septembra smo praznovali desetletnico Mar. družbe. V teku desetih let nas je bilo sprejetih v Mar. družbo 105, umrle so 3, v Ameriko jih je šlo 13, poročilo se jih je 18, izključenih je bilo 19 in zdaj nas je še v družbi 52. Nekaj se jih pripravlja za Mar. družbo v Marijinem vrtcu. V tem času smo napravile trikrat romanje na Planinsko goro, k Novi štifti in na Žalostni vrh na hrvaško granico. Shode imamo redno vsak mesec; nekaj jih prihaja tudi vsak dan k sv. obhajilu. Dne 28. septembra smo slovesno praznovali desetletnico. Popoldne ob 4. uri smo imele v šolskem poslopju

zabavno prireditev. Dekleta Mar. družbe so vprizorile igro »Pred nebeškimi vrati«, fantje so pa priredili igro »Kmet in fotograf«. Pred igro je deklamirala prednica Franciška Obid Mariji zahvalo in zvestobo za njeno varstvo. Vsem č. g. voditeljem, kateri so nas v teku desetih let vodili, izrekamo tisoč zahval za njih trud; naj jih poplača Marija; nam vsem naj pa pomaga, se bojevati za nebesa!

Črešnjevci. Kako pa je pri nas z Marijino družbo? Vobče se redno udeležujejo družbenih shodov in z gledno obnašajo, dobe se pa tudi nekatere, ki se skrivaj rade malo zasuknejo. Tako šaro bo menda treba iz družbe pomesti, da ne bo drugim v spodtiko. Na zunaj izpolnjevati družbena pravila, pa ne imeti pravega duha, to ovira družbo v napredku. Takšne pleve bi se morale dati na veter, ker bi bila pač škoda, da bi morala splošno dobra in zelo vneta dekleta zaradi par nevrednih tovarišic trpeti na svojem ugledu. Poštena dekleta, le z veseljem ostanite v družbi in stopajte vanjo, saj Marija čuva svoje!

Dol pri Hrastniku. Za našo župnijo je dne 3. oktobra vsakoletno celodnevno čiščenje presvetega Rešnjega Telesa. Kakor druga leta, smo tudi letos ta dan slovesno praznovali. Spovedovalo se je že prejšnji večer od štirih naprej. Zjutraj ob pol šestih je bila prva sv. maša, druga ob šestih, po sv. maši litanije presv. Srca Jezusovega, za tem pridiga o svetosti in lepoti najsvetejšega Zakramenta. Ob osmih se je darovala za Mar. družbo sv. maša, med katero je bilo slovesno skupno sv. obhajilo. Ob desetih je bila peta sv. maša z dvema sv. blagoslovoma. Dekleta Mar. družbe so napravile častno stražo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Vesel je bil ta dan za celo župnijo, a še večje veselje je prešinjalo naša srca v nedeljo, dne 5. oktobra, ko se je razvila in blagoslovila dekliška družbena zastava. Ob 1/11. uri se je zbrala Marijina družba v župnišču, kjer je B. Korbar predstavila kumico družbenicam in ji v imenu cele Marijine družbe izročila v spomin lep šopek. Nato so nesla dekleta zavito zastavo iz župnišča v spremstvu preč. duhovščine v procesiji proti cerkvi, pred katero je stal slavalok z napisom: »Kvišku, družbena dekleta, kliče nas Mati presveta! Pod njeno zastavo hitimo, njej srca za vedno izročimo!« Pred cerkvijo so se pridružila tudi dekleta trboveljske Mar. družbe s svojo zastavo. Vse skupaj smo se podale v lepo okrašeno cerkev do obhajilne mize, kjer ste gđni M. Abaranarjeva in K. Močnikova razvili zastavo, nakar so jo preč. g. Franc Kruljč, dekan v Laškem, slovesno blagoslovili. Da je bilo lepo, ko je zaplapolal pred velikim oltarjem visoko v zrak prapor Marijin, okoli katerega je stalo 45 belooblečenih in venčanih družic, pritrdili so celo nasprotniki Mar. družbe, katerim so pač malokdaj všeč naše

naprave. — Po blagoslovnem obredu je bila pridiga. Prečastiti g. dekan so v jedrnatih besedah razložili pomen zastave in opisali, kako se moramo bojevati proti trojnemu sovražniku, da bomo zmagale in do konca stanovitne ostale. Nato je bila slovesna sv. maša, katero so darovali prečastiti g. župnik, naš voditelj, po namenu Mar. družbe, ob asistenci treh g. duhovnov. Kumovala je zastavi zgledno krščanska in obče spoštovana g. Marija Draksler, ki je v svoji naklonjenosti mnogo pripomogla naši družbi do tako krasne zastave, katera velja 660 K. Dragoceno delo je izvršila v splošno zadovoljnost vseh gđna Franja Suhodolec pri čč. sestrah križarkah v Ljubljani. Vsem dobrotnikom, ki so prispevali za prapor Marijin, mnogokrat Bog povrni!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Tudi pri nas za Sotlo smo se začeli gibati. Ustanovila se je dekliška Marijina družba ter je imela 5. oktobra v krasni cerkvi Sv. Gore slovesni sprejem 75 domačih deklet. Cerkveni govor je imel mladino ljub preč. g. Hohnjec, ki je opravil tudi ganljivi obred sprejetja. Prihitele so tudi na Sv. Goro Marijine hčerke iz sosednih župnij — celo iz precej oddaljenega Rajhenburga — kar je zelo povzdignilo slovesnost. Vse smo se potem udeležile zborovanja zunaj cerkve, kjer je zopet govoril neutrudni g. Hohnjec; pa tudi več sosednih deklet je z izvrstnimi govori nastopilo. Hvala vsem gg. duhovnikom, pa tudi došlim tovarišicam!

Iz Križev pri Trziču. Odkar je ženska Marijina družba ustanovljena, je že 3 leta in 9 mescev. Članic je 146. Umrlo jih je 9. Vsak mesec imamo shod. Mesca maja smo imele duhovne vaje. Slovesni dan smo imeli 8. septembra. 10 družb je prišlo skupaj; žene in dekleta z zastavami in banderi. Lep spreved je šel iz župnišča v cerkev. Nekaj jih je bilo tudi v narodnih nošah. 12 deklic, belo oblečenih iz Marijinega vrtca je neslo zastavo. Blagoslovili so jo naš voditelj č. g. Janez Zabukovc. Govor so imeli č. g. župnik Janez Mikš. Na eni strani zastave je sv. Ana, na drugi strani je žalostna Marija. Zastava je zelo velika in lepa; stala je nekaj čez 1000 K.

Spominjajte se umrlih!

Jožef Habè, član mladeniške M. D. na Gočah.
Franciška Ferjančič z Goč.
Marija Spetič z Erzolja.
Regina Ferjančič z Goč.
Antonija Grabnar, 14. septembra, Vransko.
Katarina Kepec, 5. septembra, Dob.
Ana Bratkovič, 6. septembra, Mihovo (?).
Marija Hostnik, 18. septembra, Sv. Križ pri Litiji.
Amalija Krigl, 17. oktobra, Marija Nazaret.
Franciška Sila, 6. avgusta, Divača.
Leopolda Ciglič, 20. sept., Št. Ferjan, Gor.

Misijoni.

Cerkev v Sudžaku. V tej številki prinašamo sliko katoliške cerkve v Sudžaku. Ob koncu julija so Turki to cerkev oskrunili in popolnoma oropali, uničili cerkveno obleko ter razbili vso cerkveno opravo.

Macedonija. Katoliška solunska škofija v Macedoniji je skoraj popolnoma uničena, katoliške vasi razdejane, katoličani pa razkropljeni. V okolici Kukuša so Grki požgali 11 katoliških vasi; ostale so le še štiri vasi, ki skupno štejejo le okoli 200 katoličanov. V Janici in v okolici so Grki mnogo katoliških družin prisilili, da so se odpovedale bolgarski narodnosti in katoliški veri; le še v štirih vaseh in v Janici je ostalo nekoliko katoliških družin. V srbskem delu Macedonije je šest majhnih katoliških vasi, vsega skupaj okoli 100 hiš. V teh vaseh delujejo evharistinke. Misijonarji se zelo boje za prihodnost teh katoličanov. Srbi ne trpijo katoličanov in Bolgarov. — Macedonski katoličani, ki so zbežali pred Grki, nimajo upanja, da bi se mogli vrniti v svoje vasi. V Kukušu in v okolici bo grška vlada naselila razkolne Grke. Katoliški begunci iz Kukuša in okolice so raztreseni po vsej južni Bolgariji; največ jih je v Plovdivu. V zavodu asumpcionistov v Plovdivu so sprejeli dva katoliška duhovnika, ki sta pribežala iz Macedonije.

Katoliški bolgarski begunci. Ubogi bolgarski katoličani iz Tracije (odrinška škofija) se bodo deloma povrnili v svoje vasi, deloma se bodo pa naselili v novem bolgarskem ozemlju. P. Hristov je pri bolgarski vladi v Sofiji dobil dovoljenje, da bo smel vso to zadevo tako urediti, da se katoličani ne bodo izgubili med razkolniki. Vsaj še eno leto bodo katoličani živeli v največji revščini; oni, ki se bodo vrnili v svoje vasi, bodo našli le razvaline in pepel. Misijonarji bodo imeli veliko skrbi, da bodo vse te množice obvarovali lakote, a poleg tega bo treba zgraditi nove hiše, cerkve in šole. P. Hristov in župnik Ivan Bonev z neutrudljivo gorečnostjo skrbita za katoliške begunce ter jih zbirata, da se bodo mogli ali skupno vrniti v svoje vasi ali se pa naseliti na novi bolgarski zemlji.

Katoliško gibanje med Bolgari še vedno narašča in postaja vedno resnejše. Mogoče je, da sedanja nesreča bolgarskega naroda ne bo brez koristi za napredek katoliške vere. Ne pozabimo torej ubogih bolgarskih misijonov, ki še nikoli niso bili tako potrebni in vredni naše podpore kakor so zdaj.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Gg. poverjenikom, Marijinim družbam, nabiralkam in nabiralcem udov in prispevkov priporočamo, da v jeseni in pozimi poživijo delo za Apostolstvo. Marsikje bi se dalo Apostolstvo še vpeljati, dru-

god poživiti. — V »Bogoljubu« objavljamo samo darove za naše misijone, redne prispevke udov (udnino) pa objavljamo v posebnem letnem poročilu, v »Bogoljubu« objavljamo redne prispevke udov le izjemoma, če to izrecno želijo gg. poverjeniki.

Dobre knjige.

Stenski koledar za leto 1914. je izšel v lepi izpeljavi v tiskarni J. Krajec nasl. v Novem mestu. Cena 40 vinarjev, s poštnino 10 vinarjev več. Za Ljubljano in okolico ima zalogo prodajalna »Katoliškega tiskovnega društva« (prej Ničman) v Ljubljani.

Novo! V Ničmanovi prodajalni v Ljubljani se dobiva knjižica: **15 skrivnosti presv. rožnega venca** s 15 podobicami in z razlago vsake skrivnosti, — po 40 vinarjev. — Gotovo bo ta knjižica dobro došla vsem častilcem rožnovenske kraljice, pred vsem udom rožnovenskih bratovščin, ki morajo rožni venec premišljevalno moliti, da postanejo deležni dominikanskih odpustkov.

»**Smrt pravičnega**« je zanimiva igra enodejanka v dveh slikah, ki jo je spisala Pepica Senica. — Ker ima zelo pretresljivo vsebino, bo ta igra dobrodošla zlasti našim Marijinim družbam in dekliškim zvezam, katerim jo toplo priporočamo. 8 komadov (vsebuje 8 vlog) stane s poštnino samo 1 K 70 vin. Ker se pri prepisovanju posameznih vlog dosti zamudi, priporočamo, da vsak naroči vseh 8 komadov. Naroča se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

Moč priprošnje sv. Antona. Cena 50 vin., trdo vezano 80 vin. — Ravnokar je izšla pod tem naslovom knjižica, ki v lepih zgledih opisuje življenje in moč priprošnje velikega čudodelnika sv. Antona. Knjižica bo gotovo vsem častilcem sv. Antona dobro došla. Dobi in naroča se v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

Zbirka slovenskih povesti. Urejuje prof. Iv. Grafenauer. V zalogi »Katoliške Bukvarne« je pričela izhajati zbirka poljudnih klasičnih povesti, ki doslej vobče niso bile našemu narodu dostopne. Zastopani bodo vsi boljši slovenski pisatelji, ki so pisali za narod. Prevodi se v zbirki ne bodo sprejemali. Ustreči hočemo s tem občutni potrebi slovenskih bralcev; spisi naših pripovednih pisateljev, posebno starejših, se namreč le težko dobe, ker so poskriti po raznih časnikih, časopisih in zbornikih, ki so dostikrat že popolnoma razprodani in jih niti knjižnice ne premorejo, kaj šele posameznik. Temu hoče biti naša zbirka v pomoč. Izhajala bo v zvezkih po 60 vin. in bo prinašala povesti naših boljših pisateljev, starejših in mlajših, kakor Fr. Erjavca, S. Jenka, Fr. Levstika, J. Jurčiča, J. Ogrinca, J. Stritarja, J. Kersnika, Fr. Finžgarja,

Ks. Meška, Iv. Cankarja, Fr. Detela, M. Prelesnika, F. Jakliča, P. Bohinjca, P. Pajkove, Jos. Vošnjaka in dr. — Kakor rečeno, bo stal vsak zvezek le 60 vin., in ker izidejo letno samo štiri zvezki, si bodo to zbirko lahko omislili tudi najrevnejši ljudski sloji. V zbirki bodo zbrani najdragocenejši biseri slovenskega pripovedništva, tako da bo tvorila jedro vsake knjižnice in bodo z isto vneli segali po njej višji in nižji sloji našega ljudstva. Uredništvo bo pazilo na to, da bo vsak zvezek zase celota, pri daljših povestih se bosta združila po potrebi dva zvezka v eno knjigo. — Prvi zvezek je ravno kar izšel in obsega Jos. Ogrinčevo povest iz časa pokristjanjenja Slovencev, ki ima naslov: »Vojnimir, ali poganstvo in krst«.

Skrovnost Marijina ali list od robstva preblazene Device. Spisao Blaženi Montforsi Grignon Ludovik. Izdalo uredništvo »Marijinoga lista« za naročnike l. 1913. — To je kratek popis Grignonove pobožnosti za ogrske Slovence v njihovem narečju.

Izgubljeno zvanje. Po 25. talijanskem izdaju preveo O. Apolinar Braničković, franjevac. Izdao književni zbor franjevačkih bogoslova »Duns Scota« u Zagrebu. Priporočamo.

Molite bratje! Molitvenik arskega župnika Vianaja. Z velikim tiskom. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., z zlato obrezo 1 K 80 vin., šagrín pa 2 K 40 vin. Ta molitvenik obsega zelo lepe molitve ter je radi razločnega tiska posebno priporočljiv, zlasti za slabovidne. Odlikuje se tudi po zelo priročni žepni obliki.

Sv. Anton Pádovanski. Življenjepis in češčenje velikega čudodelnika iz frančiškanskega reda z molitvenikom. Po nemški izdaji P. Sebastijana Scheyring priredili slovenski bogoslovci. Cena z rdečo obrezo 1 K 20 vin., v šagrínu z zlato obrezo 2 K 40 vin. — Ta krasni molitvenik bo vsled svoje bogate vsebine gotovo vsem častilcem sv. Antona dobrodošel. Obsega namreč vse pobožnosti k sv. Antonu, poleg tega pa tudi navadne in mašne molitve.

Getzemani in Golgata. Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Cena z rdečo obrezo 2 K 60 vin., v šagrínu z zlato obrezo 3 K 60 vin. — Ta molitvenik nas najživeje uvaja v skrivnosti Kristusovega trpljenja ter nas uči bolj in bolj ceniti največje delo ljubezni in odrešenja.

GLASBA.

Adventne pesmi. Za mešani zbor zložil Anton Grum. Part. 1 K 40 vin., glasovi à 20 vin. — Cerkveni zbori bodo po teh lahkih, vendar prav čednih napevih z veseljem segli, ker je adventnih

pesmi zelo manjkalo. So pa tudi vsega priporočila vredne, ker so za naše zборе zlasti po deželi najprimernejše, lahke in melodijozne, vendar vse-skozi cerkvene.

Asperges me & Vidi aquam. Za mešani zbor, od istega skladatelja, tudi prav toplo priporočamo. Cena izvodu 60 vin. — Obe zbirki se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neko dekletko za spoznanje greha in za dobro dolgo spoved. — Neki duhovnik, bolan na očeh. — Mar. hči za zdravje. — M. družbenica, ki je zgubila posluh. — Dve sestri priporočata svojega brata, da bi pustil grešno znanje in slabo družino. — M. hči priporoča sebe, svojo sestro, brate, rajno mater in svojega očeta za spreobrnjenje. — Priporoča se spreobrnjenje nekega grešnika. — M. družbenica za potrpežljivost in za milost božjo sebi in domačim. — M. hči za zmago v skušnjavah, vreden prejem sv. zakramentov in dosego samostanskega življenja. — Neki mladenič, da bi mogel premagati jezo in skušnjave ter postati bogoljuben mladenič. — Mladenič, odslužen vojak, ki je pri vojaki zbolel, za zdravje in srečo. — Mar. hči priporoča sebe, svojega očeta in sestro v mnogih dušnih in časnih potrebah. — Dijak, da bi si mogel priboriti in ohraniti sveto čistost. — Nekdo priporoča tri sovražnice za spreobrnjenje. — Bolna oseba, da bi ozdravela ali spokorno umrla.

ZAHVALE.

Za razne od Boga prejete milosti se zahvaljujejo: I. Fegic, Ajdovščina; J. Kokovc, Zabukovje; Val. Rozoničnik, Šmihel nad Mozirjem; J. Prašnikar, Št. Vid; L. Miklič, Dobrnič; M. Leščak, Gorica. — Zahvale, pri katerih ni naznanjeno polno ime, se ne sprejemajo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Današnji številki je dodana priloga o cerkvi Jezusovega Srca v Drežnici. Priporočamo na ljubo presv. Srcu to zadevo tudi mi onim, ki lahko nekaj kronic utrpe, prav toplo, — seveda brez vse sile in nadleže. Opozarjamo obenem, da po teh položnicah ne smete pošiljati n a r o č - n i n e na »Bogoljuba«, ker bi ta naročnina šla v Drežnico. Mi dobrim Drežničanom želimo prav veliko denarja, — samó naše naročnine ne.

Oni, ki so za evharistični kongres na Dunaju plačali po 10 K, dobe za to spominsko, nemško pisano knjigo o kongresu s slovenskim dodatkom. Vsi tisti, ki te knjige še niso prejeli, naj se oglase ali osebno v pisarni v Alojziju ali pa naj pišejo dopisnico, da se jim knjiga dopošlje.

3. Ponedeljek. Vseh vernih duš dan. Popolni odpustek: a) udom bratovščine za duše v vicah; b) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega kakor 1. dan; d) udom rožnivenške bratovščine danes ali v osmini v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti drugo dobro delo.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

7. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v nedeljo; b) vsem, ki prejmejo svete zakramente in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca ter molijo po namenu sv. očeta; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

12. Sreda. Sv. Didak. Popolni odpustek tretjerednikom.

13. Četrtek. Sv. Stanislaj. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 1. dan.

15. Sobota. Spomin umrlih iz karmeličanskega reda. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje.

19. Sreda. Sv. Elizabeta. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

21. Petek. Darovanje Marije Device. Tretjerednikom vesoljna odveza.

24. Ponedeljek. Sv. Janez od Križa. Popolni odpustek udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v redovni ali farni cerkvi.

25. Torek. Sv. Katarina. Tretjerednikom vesoljna odveza.

26. Sreda. Sv. Lenard Portomavriški. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi, kjer te ni, pa v farni.

27. Četrtek. Zv. Delfina. Popolni odpustek tretjerednikom.

28. Petek. Sv. Jakob iz Jak. Marke. Popolni odpustek tretjerednikom.

29. Sobota. God vseh svetnikov iz treh redov sv. Frančiška. Popolni odpustek tretjerednikom.

30. Nedelja, zadnja v mesecu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo rožni venec.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« (do 17. oktobra) so poslali čč. gg.: Tom. Javornik, kaplan v Gorjah, 15 K; dr. J. Kotnik, katehet v Kranju, 83 K 20 vin.; Karel Škulj, kaplan ribniški (iz Loškega potoka), 5 K; Iv. Strajhar, kaplan v št. Rupertu, 10 K; M. Kralj, župnik v p. v Ljubljani, 6 K; zavod ubogih šol. sester de Notre Dame v Šmihelu

pri Novem mestu 35 K; čč. šolske sestre v Celju 16 K; Mar. Narobe v Zapogah 2 K; Marijini vrtec v Ljubljani 20 K; K. P. v Ljubljani 100 K; A. P. v Ljubljani 100 K (za odkup poganskega otroka, ki naj dobi pri sv. krstu ime Marija); č. g. Val. Zupančič 11 K.

Za cerkev sv. Jožefa. † vlč. g. svetnik Ignacij Šalehar 100 K; več duhovnikov 106 K; neimenovana Horjulka, Jos. Novak in Frančiška Šutic po 20 K; Franca Kušar, J. Seliškar po 10 kron; Antonija Medvešek 12 K; Jakob Gerčman in Karl Sirk po 5 K; Mirnopoška Marija 8 kron; neko slepo deklo svoj prihranek 4 K; več neimenovanih skupaj 115 K; Uršula Žontar 100 kron; Marija Bajc 50 K; vlč. g. Jan. Murovec 40 K; iz št. Gotarda 25 K; Marija Šme nabrala 30 K; G. Prah, vlč. g. Jan. Lesar, Anton Klun, Rozalija Gregorin po 20 K; vlč. g. Jos. Lavrič 15 K; Terezija Terelli, Helena Pretnar, vlč. g. Čebašek po 10 K; več neimenovanih 250 K.

Za zavod Marije Iurške v Odrinu. M. D. iz št. Jakoba v Rožu 8 K; P. Herman O. S. P. iz Amerike 190 K 90 vin.; M. Žerjal, Gorica, 5 K; Katarina Stepan, Suhor, 8 K.

Za bolgarski vsakdanji kruh: Dekan M. Arko 20 K; kaplan P. Šabalja 60 K; neimenovan po čč. gg. lazaristih 20 K; neimenovan 20 K; Jožefa Cerar in Marija Lončar 20 K.

Za opustošene misijone na Balkanu: Neimenovana iz Ljubljane 10 K; dve neimenovani iz Ljubljane 6 K; župnik F. Zbašnik 20 K.

Za bolgarski misijon: Nekdo po gen. vikarju Flisu 100 K; neimenovan 50 K; Ivanka Drganc 3 K (za osirotele); iz Kroke 1 K 50 vin.; neimenovana 5 K; ob predavanju v Trstu 50 K; Marijina družba v Čemšeniku, mesečna zbirka za oktober, 14 K 40 vin.; vikar K. Čigon 20 K (za begunce); Frančiška Benkovič 10 K; Ter. Vengust 2 K; Fr. Kovač 2 K; 7 6 K.

Za evharistinke na Balkanu: A. M. Fužir 3 K 40 vin. (za S. Evrozijo); Marijina družba v Trnovem ob predstavi »Skrivnostne zaroke« 26 K; iz Tržiča 8 K.

Za usmiljenke v Odrinu: Neimenovana 10 K.

Za Apostolstvo Sv. Cirila in Metoda: Velike Lašče, članarina in darovi, 70 K; neimenovana po g. mestnem župniku Barletu 100 K; neimenovan 30 K.

Za bulgarske sirote. A. Avžlahar, Bloke, 10 kron.

Za usmiljenke v Kukušu. Katarina Pečar, Črnolica, 30 K; več oseb iz Kamne gorice 12 K.

Za Bosno. Fr. Jenčič, Kamnik, 100 K.

Za bosenske novomašnike. Kati Bercè, Amerika, 10 K; † M. Hostnik, Sv. Križ pri Litiji, 100 kron.

Za Marijin dom v Sarajevu. Iz železnikov 47 K; Ana Gregorič 5 K; neimenovan 21 K 10 v.; iz Mojstrane 1 K; Franica Kariž, Vipava, 10 K; Marija Nerat, Celje, 30 K.

Za bosenske sirote. M. Kolarič, Sromlje, 6 K.
 Za zvon v Derviški Mogili. Kati Bercè, 5 K.
 Za Afriko. Fr. Jenčič, Kamnik, 100 K; † Marija Hostnik 100 K; Marija Nerat, Celje, 270 K.
 Za Japonsko. Fr. Jenčič, Kamnik, 100 K; g. V. Zupančič 10 K.

Za misijone sploh. Ana Gregorič 5 K; neim. iz Amerike 4 K 90 vin.; iz Kroepe 8 K.

Za najpotrebnejše misijone. Iz Mojstrane 10 kron; neim. 2 K; g. V. Zupančič 22 K.

Za misijon v Aziji. Iz Naklega 10 K.

Za vsakdanji kruh: Dekan M. Arko 20 K; kaplan P. Šabalja na Krku 20 K.

Zoper trganje, revmo in ishljo je Beckovo perilo iz kameline dlake najboljše!

Tovarna za pleteno blago z električnim obratom za perilo iz kameline dlake, športne jopiče, sviter, lovske in športne telovnike, rokavice, hlače, krila, ogrevalnike, kakor tudi za vse predmete za lov, turistiko in zimski šport.

M. BECK
 Dunaj XIX. Hauptstrasse 30/43.

V sezoni: Karlove vari, Marijine vari in Francove vari. 3140

= Ilustrovani ceniki zastonj in franko. =

Steckenpferd-lilijino mlečno milo

je slejkoprej neobhodno potrebno za racionalno negovanje kože in lepote. - Vsaki dan pohvalnice. Dobi se povsod à 80 vinarjev.

Ljubljančani
 in vsi, ki pridete v Ljubljano,
 pojdite v potrebi v

**brezalkoholno
 gostilno**

ki je v hotelu „Union“
 na frančiškansko stran.

To je domača, občekoristna naprava. Tam se lahko najeste brez pijače; če hočete, pa tudi napijete, ne da bi vam zlezal v glavo; in obenem podpirate dobro stvar!

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina.

CONTRHEUMAN

točno boli lajšajoče vribalno sredstvo.

Pušica 1 krona. Zaloga v lekarnah.

Po pošti proti predplačilu K 1.50 franko

5 pušic " " K 5.- "

Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik,

3203b Lekarna Praga 203-III.

**Kdo hoče URO
 zastonj!** 2958

Da vse seznanimo z našimi izbornimi urami, razdelimo 5000 ur zastonj. Pišite svoj naslov na dopisnici tovarni ur Jakob König, Wien, III., 2. Postfach 45, Fach Nr. 365.

Srajco zastonj

dobi vsak, ki naroči 3 metre modnega sukna za moške za popolno obleko za samo K 12.60, ali boljše vrste za K 14.-.

40 m ostankov za obleke, bluze in perilo za K 20.20 m

1 kos "planinske tkanine" 23 m za K 12.-.

Ostanki sukna za hlače 1.25 m za K 3.50.

Tkalnica AL. KRIZEK, Sitova pri Starkenbachu, Češko, Krkonoski.

Bogata zaloga 2926

**šivalnih strojev,
 koles, pisalnih strojev**

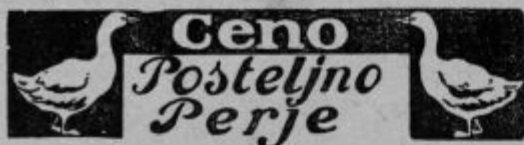
pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

1 kg sivega skubljenega K 2—, boljsega K 2-40, vol belega prima K 2-80, belega K 4—, finega mehkega puha K 6—, prvovrstnega K 7—, 8— in 9 60. Sivega puha K 6—, 7—, belega finega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej franko.

Dovršene, napolnjene postelje

iz gostega, irpeznega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inlet (nanking) blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema vzglavnicama, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in irpeznim postelnim perjem, K 16, s polpuhom K 20, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10, 12, 14, 16. Posamezne vzglavnice K 2, 3-50, 4. Pernice 200x140 cm velike K 13, 15, 18, 20. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4-50, 5, 5-50. Spod. pernice iz najboljšega gradla za postelje 180x116 cm velike K 13 in 15 razpošilja od 10 K dalje franko proti povzetju ali prej vplačilu

MAKS BERGER, Dešenica št. 198/4, Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. 2400 Bogati ilustrovani ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

Najnovejše za moške obleke, suknje, raglane po najnižjih cenah pošilja **FRANT. MAREK**, tovarna sukna **Liberec**, Češko. Vzorci na zahtevo. Krojačem krasne vzorčne knjige.

blago

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in novosti v konfekciji za dame.

:: :: :: ::

500 kron

Vam plačam, -ako vaših kurjih oces, bradavic in trde kože tekem 3 dni brez bolečin ne odpravi moj uničevalec korenin **Ria-mazito**. Cena lončku z jamstvenim pismom **1 krono**. 3200

Kemeny, (Kaschau) I. Poštni predal 12 162, Ogrsko.

Gospodinjite najceneje

ako se poslužujete k pripravi Vašega zajutreka, malice ter večerje zrnati kavi podobnega „pravega :Francka: z kavinim mlinčkom“.

In zakaj?

Ker „pravi :Franck“

poseduje blagovonjav okus, ki povzdiga vonjavo zrnate kave ter je pritem vendar najcenejši, ker je najizdatnejši kavin pri-datek.

Getzemani in Golgata.

Šola ponižnosti, pokorščine in ljubezni do smrti. Premišljevanja in molitve v čast bridkega trpljenja in smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. — Po nemški izdaji priredil Fr. Ks. Steržaj. Cena platno, rdeča obreza K 2'60; šagrin, zlata obreza K 3'60.

Kdor bo pridno prebiral ta pretresujoča premišljevanja o Gospodovem trpljenju, bo deležen velike duhovne milosti. Ob resnih dnevih sv. postnega časa, posebno pa ob urah preizkušnje, ko občutimo najbolj bridkost in resnobo človeškega življenja, bomo vzeli v roko to knjigo z neko sladko tolažbo v srcu in črpali bomo iz nje uteho, katero bi med svetom zastonj iskali. Premišljevanja so tako lepa in koristna, da bomo našli v njih vedno nove misli; čim večkrat jih bomo brali, tem ljubša nam bodo. Knjiga ima pri vsej svoji obširnosti priročno žepno obliko in ob koncu popoln molitvenik.

Tolažba dušam v vicah.

Molitvenik s premišljevanji o vicah. Priredil župnik Fr. Bleiweis. Cena: rdeča obreza K 1'20, zlata obreza K 2'—, šagrin zlata obreza K 2'60.

Bog hoče, da pomagamo ubogim dušam v vicah, do katerih nas veže krščanska ljubezen do bližnjega, ki niti s smrtjo ne neha. Bog bo stoteren plačnik za vsako delo krščanskega usmiljenja. Zato sezimo po tem molitveniku, ki ima tako vzvišen in blag namen pomagati trpečim bratom v vicah

Marija, kraljica src.

Nauk blaženega Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Rdeča obreza K 1'60, fina šagrin zlata obreza K 2'40.

To zlato knjigo naj si nabavi vsak, komur je na tem, da Marijo prav časti in se obvaruje napačne pobožnosti, ki je pogubila že mnogo duš. Molitvenik ima prekrasno vsebino in bo navdal bralca s posebnim sladkim in tolažbe polnim otroškim zaupanjem do Marije. Za člane Marijinih družb ni lepšega berila, kakor je ta zlata knjiga.

Pot k Bogu.

Molitvenik za odrasle.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1'20, z zlato obrezo K 1'60, fina vezava upogljive platnice K 2'80, fino vatirane platnice K 3'—.

Med molitveniki, namenjenimi za splošno porabo, je ta najpriporočljivejši in najpopolnejši. Ker se naslanja skozi in skozi na „cerkveni molitvenik“ in „večno življenje“, se ta molitvenik najbolj strinja z molitvami, ki jih predpisuje za najrazličnejše prilike sveta cerkev. Odlikuje se tudi glede na zunanjo obliko in krasne vezave.

Molite, bratje!

Molitvenik, povzet deloma iz spisov arskega župnika blaženega Janeza M. Vianeja.

Cena za vezan izvod z rdečo obrezo K 1'20, z zlato obrezo K 1'80, fin šagrin zlata obreza K 2'40.

Ta molitvenik se odlikuje z velikim tiskom in je namenjen posebno slabovidnim. Pri vsem tem ima pa zelo lepo zunanjo opremo, priročno obliko in je tako tenak, da ga spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.